
Školní vzdělávací program

Gymnázium Říčany

ŠVP G vyšší osmileté

Verze 1. z 02. 09. 2008
Platnost od 1.9.2009

Č.J.: 646/09

Obor vzdělání: Gymnázium

KKOV: 79-41-K/81

Obsah

1	Identifikační údaje	5
2	Charakteristika školy a ŠVP	6
2.1	Charakteristika školy	6
2.2	Profil absolventa	8
2.3	Charakteristika ŠVP	11
2.3.1	Začlenění průřezových témat	12
3	Učební plán	69
3.1	Celkový	69
3.2	Ročníkový	71
4	Učební osnovy	72
4.1	Jazyk a jazyková komunikace	72
4.1.1	Český jazyk a literatura	76
4.1.2	Anglický jazyk	93
4.1.3	Německý jazyk	127
4.1.4	Latina	148
4.2	Matematika a její aplikace	155
4.2.1	Matematika	158
4.2.2	Deskriptivní geometrie	187
4.3	Informační a komunikační technologie	191
4.3.1	Informační a komunikační technologie	194
4.4	Člověk a společnost	203
4.4.1	Dějepis	207
4.4.2	Občanský a společenskovední základ	224
4.4.3	Integr. člověk a spol.	259
4.5	Člověk a příroda	260
4.5.1	Fyzika	264
4.5.2	Chemie	281
4.5.3	Biologie	305
4.5.4	Geografie	316
4.5.5	Integ. člověk a příroda	328
4.6	Umění a kultura	329
4.6.1	Společný vzdělávací obsah hudebního i výtvarného oboru	334
4.7	Člověk a zdraví	337
4.7.1	Tělesná výchova	341
4.8	Volitelné vzdělávací aktivity	357
4.8.1	Matur.semináře	357

4.8.2	Specifické semináře	358
5	Školní projekty	359
6	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	360

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: ŠVP G vyšší osmileté

Motivační název:

Délka studia 8
Forma studia denní forma vzdělávání

Předkladatel:

Název školy Gymnázium Říčany
IZO 600007766
IČ 61388572
Adresa Komenského nám.1/1280, Říčany PSČ 251 01
Ředitel PhDr. Václava Černá
Koordinátor PhDr. Václava Černá
Kontakty V.Černá, J.Uhlíková
Telefon 323 603 096 , 323 602 046
E-mail vaclava.cerna@gymnazium.ricany.cz
info@gymnazium.ricany.cz
www http://gymnazium.ricany.cz
Fax 323 603 096 , 323 602 046

Zřizovatel:

Název Středočeský kraj
IČ 70 89 10 95
Kontakt
Adresa Zborovská 11 , Praha 5 - Smíchov PSČ 150 21
Telefon 257 280 111
Fax 257 280 588
Email odborskolstvi@kr-s.cz
www www.kr-strdocesky.cz

2 Charakteristika školy a ŠVP

2.1 Charakteristika školy

Charakteristika školy

Hlavní činnost:

poskytování vzdělávání dle školského zákona a platných učebních dokumentů pro gymnázia

Gymnázium 4leté (KKOV 79-41K/41 resp.dobíhající 401) - po 1 třídě v ročníku

Gymnázium 8leté (KKOV 79-41K/81 resp.dobíhající 801) - po 1 třídě v ročníku

Doplňková činnost: povolená činnost vymezena zřizovací listinou(kroužky pro žáky, služby spojené s pronájmem, kurzy pro veřejnost).Škola realizuje kroužky a služby spojené s pronájmem tělocvičny

Materiálně technické podmínky pro výuku:

12 klasických učeben(pro 30 žáků), 2 odborné učebny, které lze využívat i pro nedělenou výuku (FYZ,CHE), 7 odborných učeben pro dělenou výuku (BIO lab., FYZ lab., CHE lab., 2 učebny CJ se sluchátkovým systémem Grundig, učebna IKT, učebna VV, aula (slouží i k výuce HV), tělocvična, hřiště s umělou víceúčelovou hrací plochou, 8 kabinetů , 2 kanceláře (1 pro hospodářky a účetní, 1 pro ředitelku a zástupkyni), sborovna, školní knihovna je umístěna v kabinetu ČJ (pouze výpůjční služba) , archiv v suterénu, sklad učebnic v podkroví, v suterénu šatní skříňky pro studenty, školní jídelna.V červnu do zkušebního provozu uvedena menší studovna v odděleném prostoru IKT učebny s ICT vybavením plně financovaným Radou rodičů.

V budově školy je z iniciativy profesorů fyziky od r.1996 instalováno Foucaultovo kyvadlo a od r.2001 demonstrační solární kolektor v rámci projektu Slunce do škol.

Škola je napojena na internet (učebna IKT, 3 klasické učebny, studovna, kancelář , sborovna, kabinety), v 1 učebně interaktivní tabule, v 9 učebnách videopřehrávače.

Základní cíle výchovně vzdělávacího procesu:

příprava žáků na terciární , zejména vysokoškolské studium, trvalé zvládnutí základního učiva a dovedností, reálné hodnocení znalostí, dovedností a schopností žáků vzhledem požadavkům plnění učebních dokumentů, pracovní návyky, respekt k pravidlům občanského soužití- vědomí práv a povinností.

Dodržování cílů gymnaziálního vzdělávání dle platné učební dokumentace, v osmiletém studiu důraz na zvládnutí učiva do větší hloubky .

2.1.1.Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří stabilní kvalifikované jádro obměňované a doplňované dle aktuálních potřeb(odchody do důchodu, rodičovské dovolené, změny zaměstnání). Na škole vyučuje 27 pedagogických pracovníků (všichni absolventy VŠ , z toho 2 dosud bez doplňkového pedagogického studia). Plně aprobovaně (tj. s úplnou odbornou i pedagogickou způsobilostí) je vyučováno 91% vyučovacích hodin.

2.1.2.Spolupráce s rodiči

Na škole působí Školská rada zřízená dle §167 a vykonávající působnost dle §168 zákona č.561/2004 Sb.

Dále na škole působí Rada rodičů (volení zástupci všech tříd, jako orgán občanského sdružení při Unii rodičů ČR), která je partnerským konzultačním orgánem ředitele a z prostředků rodičovský darů se podílí na zkvalitnění vybavení školy.

2.2 Profil absolventa

Absolvent osmiletého gymnázia má pevné základy středního všeobecného vzdělání a dostatečně rozvinuté dovednosti, které mu umožňují pokračovat i v nejnáročnějších oborech vysokoškolského studia a dle potřeby flexibilně měnit své profesní zaměření v dalším celoživotním vzdělávání.

Pracovní a občanské kompetence mu umožňují bezproblémové zapojení do dalšího studia, pracovního procesu a do společnosti.

Úspěšným složením maturitní zkoušky absolvent dosáhne úplného středního všeobecného vzdělání s maturitou, absolvent s dostatečnou studijní morálkou a předpoklady v daném předmětu bude připraven na složení maturitní zkoušky ve vyšší úrovni.

Kompetence:

Své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je i jako prostředku pro seberealizaci

Kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce

Rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části

zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu,

vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit

Odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje

Přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů

Rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval životní prostředí ani kulturu

Promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností

Chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc

Posuzuje události a vývoj veřejného života, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska

Získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech.

Cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření.

Posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Dílčí kompetence

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci

Kompetence k řešení problémů

Dílčí kompetence

- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran

Kompetence komunikativní

Dílčí kompetence

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění

Kompetence sociální a personální

Dílčí kompetence

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje

- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých

Kompetence občanské

Dílčí kompetence

- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání

Kompetence pracovní

Dílčí kompetence

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence k podnikavosti

Dílčí kompetence

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit
- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory

2.3 Charakteristika ŠVP

15-09-A47 25.6.09

ŠVP G vyšší osmileté

Motto:

Antonín Rezek , profesor říšských dějin rakouských na filosofické fakultě české univerzity: Pamětní spis ke koncepci výuky Karla I.(in: Jan Galandauer:Karel.I.-poslední český král, Praha 2004, str. 28-29)

" Všeobecně jsem při členění látky vycházel z ideje, že by Jeho císařská Výsost arcivévoda Karel neměl být zatěžován neužitečnými a matoucími detaily...že by mohl pro množství detailů ztratit celkový přehled o rozsáhlé látce... a že by se mu už od samého počátku znechutilo studium a přirozeně by ztratil zájem...(…)Domnívám se, že způsob přednášení a studium by neměly být abstraktně teoretické, nýbrž že by měla být použita živá, spíše sokratovská metoda.U každé látky, ať by se týkala čehokoliv, by měla být demonstrována také praktická stránka.Mělo by být poukázáno také na současné snahy, na politické proudy, ba i na politické osobnosti a požadavky moderní doby.Studium by mělo být vedeno co nejnázorněji(…)."

I. Organizace přijímacího řízení: dle aktuálně platných právních předpisů

Organizace maturitní zkoušky: dle aktuálně platných právních předpisů

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných: dle aktuálně platných právních předpisů

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:dle aktuálně platných právních předpisů, škola nemá pro zajištění výuky těchto žáků specifické personální a materiální podmínky

II.) K naplnění cílových kompetencí RVP G (čtyřleté a osmileté studium) budou využívány následující nástroje celoškolní strategie:

1) Výuka s důrazem na problémovou výuku, kritické myšlení, rozvoj dovedností analýzy a syntézy, práce informacemi, systemizace učiva + mezipředmětové přesahy. Využívání výukového softwaru Zadávání dlouhodobějších úkolů s cílem naučit žáky plánování práce..

2) Zadávání ročníkových prací v předmětu dle volby žáků (1.roč. a Kvinta pololetní ve 2.pol., maturitní ročníky pololetní v 1.pololetí, ostatní celoroční).Prezentace kvalitních prací na Školní soutěžní přehlídce ročníkových prací a ve školním kole SOČ.

3) Předmětové soutěže (olympiády, SOČ, vybrané aktuální soutěže) – motivování a vyhledávání talentů

4) Exkurze ke každému předmětu nebo vzdělávací oblasti min.1x v ročníku dle plánu exkurzí (1 třída – cca 10 jednodenních akcí za školní rok)

5) Volitelné předměty ve 3. a 4.roč., Septimě a Oktávě se zaměřením zvl. na přípravu na VŠ studium

6) Integroující předměty Člověk a společnost a Člověk a příroda ve 3.roč. a Septimě.

Pololetní dvouhodinové předměty , 1 hod. možnost dělení na praktická přírodovědná cvičení, příp. dělení i na společenskovední projekty.

Obsahem předmětů je komplexní pohled na základní problematiku vzdělávacích oblastí, doplněný alternativními řešeními konkrétních modelových situací, referáty, projekty s mezioborovými přesahy

7) Studentské kulturní akademie, výzdoba školy studentskými pracemi

8) Sportovně – turistické/poznávací kurzy (1x lyžařský, 1x vodácký, 1x cyklistický)

9) Jazykové poznávací zájezdy (GB, německy mluvící země, kulturně historický a/nebo přírodovědný poznávací zájezd do další evropské země)

III.) Tematické okruhy průřezových témat jsou v ŠVP ročleněny do osnov a výstupů všech předmětů, kde je lze funkčně realizovat.

Tematické okruhy vzdělávací oblasti člověk a zdraví -obor výchova ke zdraví je v ŠVP rozčleněno do předmětů tělesná výchova , občanský a společenskovední základ, biologie, chemie, fyzika a do sportovních a turistických kurzů.

Tematické okruhy vzdělávací oblasti člověk a svět práce jsou v ŠVP rozčleněny do osnov a výstupů všech předmětů, kde je lze funkčně realizovat.Okruhy s vysokou specifickou odborností vzdělávacího obsahu budou začleněny i v rámci volitelných předmětů.

IV.)Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání dle reálné míry zvládnutí očekávaných výstupů, se kterými byli žáci předem seznámeni. Při náročnosti výstupů a hodnocení motivovat žáky jejich sebehodnocením a z nich vycházejícím kladením postupných osobních cílů. V každém pololetí souhrnné testy k ověření zvládnutí základního učiva a dovedností , systemizace učiva větších celků a orientace v problematice. ! Specifikovat přesněji váhu známky v jednotlivých předmětech dle jejich charakteru (viz zápisy PK).

Hodnocení samostatných prací žáků (RP, referáty apod.) dle skutečné kvality samostatného vyhledávání a zpracovávání informací a logicky i formálně správné prezentace

Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání jsou součástí školního řádu (klasifikační řád).Pro ŠVP GŘ vypracovaly předmětové komise pro jednotlivé předměty stupnici klasifikace souhrnných testů dle dosaženého % bodového hodnocení, a to v tomto rámci:

stupně výborný (1) - úspěšnost v rozmezí 90-100%

stupeň nedostatečný - úspěšnost nižší než 40 - 50%

Nedílnou součástí klasifikace jsou souhrnné testy za každé pololetí a ročníkové práce z předmětu dle výběru žáka.

2.3.1 Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání - pokrytí předmětem

- Geografie
- Občanský a společenskovední základ
- Tělesná výchova
- Biologie

- Hudební výchova
- Anglický jazyk
- Německý jazyk
- Výtvarná výchova

Rozvoj schopností poznávání - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Svět práce
	Německý jazyk Charakteristika člověka; Škola; Kultura a volný čas
	Latina XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II
	Dějepis Úvod do studia historie; Pravěk; Starověk
	Občanský a společenskovední základ Psychologie jako věda, psychologické směry a metody; Obecná psychologie; Vývojová psychologie; Psychologie osobnosti; Psychohygiena ; Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie
	Geografie Geografické informace a terénní vyučování; Makroregiony-mimoevropské; Životní prostředí
	Tělesná výchova Činnosti podporující pohybové učení
sexta	Anglický jazyk Svět; Podnikání
	Latina V.-XV. lekce/II
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Občanský a společenskovední základ Ekonomie jako společenská věda ; Mikroekonomie ; Makroekonomie; Finance; Úloha státu v ekonomice ; Základní ekonomické směry ; Neformální logika
	Geografie Sociální prostředí
septima	Dějepis

	Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovední základ Úvod do státovédy ; Teorie práva; Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Systém soukromého práva ; Trestní právo ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Anglický jazyk Velká Británie
	Německý jazyk O sobě
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovední základ Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel; Filosofie 19. století; Filosofie 20. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
Sebezpoznaní a sebezpojetí - pokrytí předmětem	

- Biologie
- Občanský a společenskovední základ
- Hudební výchova
- Německý jazyk
- Výtvarná výchova

Sebezpoznaní a sebezpojetí - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Svět práce; Vztahy
	Německý jazyk Charakteristika člověka; Škola
	Občanský a společenskovední základ Psychologie jako věda, psychologické směry a metody; Obecná psychologie; Vývojová psychologie; Psychologie osobnosti; Psychohygiena ; Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie
	Tělesná výchova činnosti ovlivňující zdraví
sexta	Anglický jazyk Podnikání
	Německý jazyk

	Lidé
	Občanský a společenskovední základ Ekonomie jako společenská věda ; Finance
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR
	Tělesná výchova Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností
oktáva	Německý jazyk O sobě
	Občanský a společenskovední základ Humanismus a renesance; Etika a religionistika
Seberegulace a sebeorganizace - pokrytí předmětem	

- Tělesná výchova
- Informační a komunikační technologie
- Občanský a společenskovední základ
- Biologie
- Hudební výchova
- Německý jazyk
- Výtvarná výchova

Seberegulace a sebeorganizace - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Společenský život
	Německý jazyk Škola
	Latina XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II
	Dějepis Úvod do studia historie; Pravěk; Starověk
	Občanský a společenskovední základ Psychologie jako věda, psychologické směry a metody; Obecná psychologie; Vývojová psychologie; Psychologie osobnosti; Psychohygiena ; Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie
	Geografie Geografické informace a terénní vyučování; Životní prostředí
	Tělesná výchova

	činnosti ovlivňující zdraví; Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností
sexta	Anglický jazyk Svět
	Latina V.-XV. lekce/II
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Občanský a společenskovědní základ Ekonomie jako společenská věda ; Mikroekonomie ; Makroekonomie; Finance; Úloha státu v ekonomice ; Základní ekonomické směry ; Neformální logika
septima	Anglický jazyk Životní období
	Německý jazyk Volný čas a sport; Život všedního dne
	Informační a komunikační technologie algoritmizace úloh
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovědní základ Úvod do státovědy ; Teorie práva; Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Systém soukromého práva ; Trestní právo ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovědní základ Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Humanismus a renesance; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel; Filosofie 19. století; Filosofie 20. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
Psychohygiena - pokrytí předmětem	

- Občanský a společenskovědní základ
- Hudební výchova
- Německý jazyk
- Výtvarná výchova

Psychohygiena - integrace ve výuce

kvinta	Anglický jazyk Zájmové činnosti
	Občanský a společenskovední základ Psychologie jako věda, psychologické směry a metody; Obecná psychologie; Vývojová psychologie; Psychologie osobnosti; Psychohygiena ; Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie
	Tělesná výchova činnosti ovlivňující zdraví
sexta	Německý jazyk Lidé
	Občanský a společenskovední základ Ekonomie jako společenská věda ; Základní ekonomické směry
septima	Anglický jazyk Životní období
	Německý jazyk Život všedního dne
Kreativita - pokrytí předmětem	

- Občanský a společenskovední základ
- Biologie
- Hudební výchova
- Německý jazyk
- Výtvarná výchova

Kreativita - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Svět práce; Zájmové činnosti
	Německý jazyk Kultura a volný čas
	Latina XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II
	Dějepis Úvod do studia historie; Pravěk; Starověk
	Občanský a společenskovední základ Psychologie jako věda, psychologické směry a metody; Obecná psychologie; Vývojová psychologie; Psychologie osobnosti; Psychohygiena ; Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie

	Geografie Makroregiony- mimoevropské; Životní prostředí
	Hudební obor Produkce; Recepce a reflexe
	Tělesná výchova činnosti ovlivňující zdraví
sexta	Německý jazyk Cestování
	Latina V.-XV. lekce/II
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Občanský a společenskovední základ Ekonomie jako společenská věda ; Mikroekonomie ; Makroekonomie; Finance; Úloha státu v ekonomice ; Základní ekonomické směry ; Neformální logika
	Geografie Sociální prostředí
	Hudební obor Produkce; Recepce a reflexe
septima	Anglický jazyk Vztahy mezi lidmi
	Německý jazyk Bydlení
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovední základ Úvod do státovědy ; Teorie práva; Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Systém soukromého práva ; Trestní právo ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovední základ Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Humanismus a renesance; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel; Filosofie 19. století; Filosofie 20. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika

Poznávání lidí - pokrytí předmětem

- Geografie
- Občanský a společenskovední základ
- Hudební výchova
- Německý jazyk
- Výtvarná výchova

Poznávání lidí - integrace ve výuce

kvinta	Anglický jazyk Svět práce
	Německý jazyk Charakteristika člověka; Kultura a volný čas
	Občanský a společenskovední základ Psychologie jako věda, psychologické směry a metody; Obecná psychologie; Vývojová psychologie; Psychologie osobnosti; Psychohygiena ; Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie
	Geografie Přírodní prostředí; Makroregiony- mimoevropské; Životní prostředí
	Tělesná výchova činnosti ovlivňující zdraví
sexta	Německý jazyk Lidé
	Občanský a společenskovední základ Ekonomie jako společenská věda
	Geografie Sociální prostředí
septima	Anglický jazyk Člověk jako společenská bytost; Historické události; Životní období
	Německý jazyk Bydlení
	Občanský a společenskovední základ Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Systém soukromého práva ; Trestní právo ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Německý jazyk O mé generaci
	Občanský a společenskovední základ

	Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Humanismus a renesance; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel; Filosofie 19. století; Filosofie 20. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
--	--

Mezilidské vztahy - pokrytí předmětem

- Geografie
- Občanský a společenskovední základ
- Český jazyk a literatura
- Hudební výchova
- Německý jazyk
- Výtvarná výchova

Mezilidské vztahy - integrace ve výuce

kvinta	Anglický jazyk Svět práce; Společenský život; Vztahy; Zájmové činnosti
	Německý jazyk Charakteristika člověka; Kultura a volný čas; Rodina
	Dějepis Starověk
	Občanský a společenskovední základ Psychologie jako věda, psychologické směry a metody; Obecná psychologie; Vývojová psychologie; Psychologie osobnosti; Psychohygiena ; Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie
	Geografie Geografické informace a terénní vyučování; Přírodní prostředí; Životní prostředí
	Tělesná výchova činnosti ovlivňující zdraví
sexta	Anglický jazyk Cestování; Příběhy; Budoucnost
	Německý jazyk Lidé
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Občanský a společenskovední základ Ekonomie jako společenská věda ; Úloha státu v ekonomice ; Základní ekonomické směry

	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí
septima	Anglický jazyk Člověk jako společenská bytost; Historické události; Životní období
	Německý jazyk Bydlení
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovědní základ Úvod do státovědy ; Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Systém soukromého práva ; Trestní právo ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Anglický jazyk Velká Británie
	Německý jazyk O mé generaci
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovědní základ Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Humanismus a renesance; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel; Filosofie 19. století; Filosofie 20. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
Komunikace - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Občanský a společenskovědní základ
- Biologie
- Hudební výchova
- Německý jazyk
- Výtvarná výchova

Komunikace - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Vztahy; Zájmové činnosti
	Německý jazyk Charakteristika člověka; Škola; Rodina

	Latina XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II
	Dějepis Úvod do studia historie; Pravěk; Starověk
	Občanský a společenskovědní základ Psychologie jako věda, psychologické směry a metody; Obecná psychologie; Vývojová psychologie; Psychologie osobnosti; Psychohygiena ; Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie
	Geografie Geografické informace a terénní vyučování; Přírodní prostředí; Makroregiony-mimoevropské; Životní prostředí
	Tělesná výchova činnosti ovlivňující zdraví
sexta	Anglický jazyk Cestování; Příběhy; Budoucnost
	Německý jazyk Lidé
	Latina V.-XV. lekce/II
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Občanský a společenskovědní základ Ekonomie jako společenská věda ; Mikroekonomie ; Makroekonomie; Úloha státu v ekonomice ; Základní ekonomické směry ; Neformální logika
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí
	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví; Činnost ovlivňující pohybové učení
septima	Anglický jazyk Vztahy mezi lidmi; Historické události; Životní období
	Německý jazyk Život všedního dne
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovědní základ

	Úvod do státovědy ; Teorie práva; Systém soukromého práva ; Trestní právo ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Anglický jazyk Velká Británie
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovední základ Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Humanismus a renesance; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel; Filosofie 19. století; Filosofie 20. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
Kooperace a kompetice - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Tělesná výchova
- Hudební výchova
- Občanský a společenskovední základ
- Anglický jazyk
- Německý jazyk
- Výtvarná výchova

Kooperace a kompetice - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Svět práce
	Německý jazyk Charakteristika člověka
	Občanský a společenskovední základ Psychologie jako věda, psychologické směry a metody; Obecná psychologie; Vývojová psychologie; Psychologie osobnosti; Psychohygiena ; Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie
	Geografie Geografické informace a terénní vyučování; Přírodní prostředí; Makroregiony-mimoevropské
sexta	Anglický jazyk Budoucnost
	Občanský a společenskovední základ

	Ekonomie jako společenská věda ; Mikroekonomie ; Makroekonomie; Finance; Úloha státu v ekonomice ; Základní ekonomické směry ; Neformální logika
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR
septima	Anglický jazyk Historické události
	Občanský a společenskovední základ Úvod do státovědy ; Teorie práva; Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Systém soukromého práva ; Trestní právo ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Občanský a společenskovední základ Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Humanismus a renesance; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel; Filosofie 19. století; Filosofie 20. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Tělesná výchova
- Biologie
- Hudební výchova
- Občanský a společenskovední základ
- Německý jazyk
- Výtvarná výchova

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Vztahy; Životní mezníky
	Německý jazyk Rodina
	Latina XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II
	Dějepis Úvod do studia historie; Pravěk; Starověk
	Občanský a společenskovední základ Psychologie jako věda, psychologické směry a metody; Obecná psychologie; Vývojová psychologie; Psychologie

	osobnosti; Psychohygiena ; Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie
	Geografie Životní prostředí
	Tělesná výchova činnosti ovlivňující zdraví; Činnosti podporující pohybové učení
sexta	Latina V.-XV. lekce/II
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Občanský a společenskovědní základ Ekonomie jako společenská věda ; Mikroekonomie ; Makroekonomie; Finance; Úloha státu v ekonomice ; Základní ekonomické směry ; Neformální logika
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí
septima	Anglický jazyk Vztahy mezi lidmi; Extrémní situace
	Německý jazyk Bydlení; Volný čas a sport
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovědní základ Úvod do státovědy ; Teorie práva; Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Systém soukromého práva ; Trestní právo ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovědní základ Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Humanismus a renesance; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel; Filosofie 19. století; Filosofie 20. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
Hodnoty, postoje, praktická etika - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Biologie
- Hudební výchova

- Občanský a společenskovední základ
- Německý jazyk
- Výtvarná výchova

Hodnoty, postoje, praktická etika - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Svět práce; Společenský život; Životní mezníky
	Latina XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II
	Dějepis Pravěk; Starověk
	Občanský a společenskovední základ Psychologie jako věda, psychologické směry a metody; Obecná psychologie; Vývojová psychologie; Psychologie osobnosti; Psychohygiena ; Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie
	Geografie Životní prostředí
sexta	Latina V.-XV. lekce/II
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Občanský a společenskovední základ Ekonomie jako společenská věda ; Mikroekonomie ; Makroekonomie; Finance; Úloha státu v ekonomice ; Základní ekonomické směry
septima	Anglický jazyk Vztahy mezi lidmi; Extrémní situace
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovední základ Úvod do státovědy ; Teorie práva; Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Systém soukromého práva ; Trestní právo ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Německý jazyk O sobě; O mé generaci
	Dějepis

	Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovední základ Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Humanismus a renesance; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel; Filosofie 19. století; Filosofie 20. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - pokrytí předmětem	

- Dějepis
- Biologie
- Občanský a společenskovední základ
- Hudební výchova
- Německý jazyk
- Výtvarná výchova

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Svět práce; Společenský život; Životní mezníky
	Německý jazyk Rodina
	Latina XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II
	Dějepis Pravěk
	Občanský a společenskovední základ Psychologie jako věda, psychologické směry a metody; Obecná psychologie; Vývojová psychologie; Psychologie osobnosti; Psychohygiena ; Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie
	Geografie Geografické informace a terénní vyučování
sexta	Latina V.-XV. lekce/II
	Občanský a společenskovední základ Ekonomie jako společenská věda ; Mikroekonomie ; Makroekonomie; Finance; Úloha státu v ekonomice ; Základní ekonomické směry ; Neformální logika
septima	Anglický jazyk Historické události

	Občanský a společenskovední základ Úvod do státovédy ; Teorie práva; Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Systém soukromého práva ; Trestní právo ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Německý jazyk O sobě
	Občanský a společenskovední základ Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Humanismus a renesance; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel; Filosofie 19. století; Filosofie 20. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - pokrytí předmětem	

- Biologie
- Dějepis
- Občanský a společenskovední základ
- Český jazyk a literatura
- Chemie
- Hudební výchova
- Německý jazyk
- Výtvarná výchova

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - integrace ve výuce	
kvinta	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace; Literární komunikace
	Anglický jazyk Vztahy
	Německý jazyk Práce a povolání
	Latina XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II
	Dějepis Úvod do studia historie; Pravěk; Starověk
	Občanský a společenskovední základ Psychologie jako věda, psychologické směry a metody; Obecná psychologie; Vývojová psychologie; Psychologie osobnosti; Psychohygiena ; Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie
	Chemie

	Prvky a sloučeniny; Složení a vlastnosti látek; Chemická vazba a vlastnosti látek; Chemické reakce a chemické rovnice
	Tělesná výchova činnosti ovlivňující zdraví
sexta	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace; Literární komunikace
	Anglický jazyk Cestování
	Latina V.-XV. lekce/II
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Občanský a společenskovědní základ Ekonomie jako společenská věda ; Mikroekonomie ; Makroekonomie; Finance; Úloha státu v ekonomice ; Základní ekonomické směry ; Neformální logika
	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví; Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností; Činnost ovlivňující pohybové učení
septima	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace; Literární komunikace
	Anglický jazyk Historické události
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovědní základ Úvod do státovědy ; Teorie práva; Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Systém soukromého práva ; Trestní právo ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace; Literární komunikace
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovědní základ Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Humanismus a renesance; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F.

	Hegel; Filosofie 19. století; Filosofie 20. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
--	--

Sociální komunikace - pokrytí předmětem

- Geografie
- Český jazyk a literatura
- Dějepis
- Občanský a společenskovední základ
- Hudební výchova
- Anglický jazyk
- Německý jazyk
- Výtvarná výchova

Sociální komunikace - integrace ve výuce

kvinta	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace; Literární komunikace
	Anglický jazyk Svět práce; Společenský život; Zájmové činnosti; Životní mezníky
	Německý jazyk Práce a povolání
	Latina XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II
	Dějepis Úvod do studia historie; Pravěk; Starověk
	Občanský a společenskovední základ Psychologie jako věda, psychologické směry a metody; Obecná psychologie; Vývojová psychologie; Psychologie osobnosti; Psychohygiena ; Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie
	Geografie Makroregiony- mimoevropské; Životní prostředí
sexta	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace; Literární komunikace
	Anglický jazyk Svět; Příběhy
	Latina V.-XV. lekce/II
	Dějepis Středověk; Počátky novověku

	Občanský a společenskovědní základ Ekonomie jako společenská věda ; Mikroekonomie ; Makroekonomie; Finance; Úloha státu v ekonomice ; Základní ekonomické směry ; Neformální logika
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR
septima	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace; Literární komunikace
	Anglický jazyk Vztahy mezi lidmi; Historické události; Životní období
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovědní základ Úvod do státovědy ; Teorie práva; Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Systém soukromého práva ; Trestní právo ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace; Literární komunikace
	Německý jazyk O mé generaci
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovědní základ Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Humanismus a renesance; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel; Filosofie 19. století; Filosofie 20. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
Morálka všedního dne - pokrytí předmětem	

- Dějepis
- Informační a komunikační technologie
- Občanský a společenskovědní základ
- Český jazyk a literatura
- Chemie
- Hudební výchova
- Německý jazyk
- Výtvarná výchova

Morálka všedního dne - integrace ve výuce	
kvinta	Český jazyk a literatura Literární komunikace
	Anglický jazyk Společenský život; Vztahy
	Latina XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II
	Informační a komunikační technologie informační etika, legislativa
	Dějepis Úvod do studia historie; Pravěk; Starověk
	Občanský a společenskovední základ Psychologie jako věda, psychologické směry a metody; Obecná psychologie; Vývojová psychologie; Psychologie osobnosti; Psychohygiena ; Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie
	Chemie Stavba atomu
	Geografie Životní prostředí
sexta	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace; Literární komunikace
	Anglický jazyk Příběhy; Podnikání
	Německý jazyk Dějiny, politické dění; Literatura
	Latina V.-XV. lekce/II
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Občanský a společenskovední základ Ekonomie jako společenská věda ; Mikroekonomie ; Makroekonomie; Finance; Úloha státu v ekonomice ; Základní ekonomické směry
	Chemie Voda a peroxid vodíku; Syntetické makromolekulární látky
	Český jazyk a literatura Literární komunikace
septima	Český jazyk a literatura Literární komunikace

	Anglický jazyk Životní období
	Německý jazyk Bydlení; Volný čas a sport; Život všedního dne
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovědní základ Úvod do státní vědy ; Teorie práva; Systém soukromého práva ; Trestní právo ; Mezinárodní vztahy a globální svět
	Chemie Kyslíkaté deriváty uhlohydrátů; Léčiva, pesticidy, barviva a detergenty; Lipidy; Sacharidy; Proteiny; Nukleové kyseliny; Enzymy; Vitaminy a hormony; Základy látkového metabolismu
oktáva	Český jazyk a literatura Literární komunikace
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovědní základ Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Humanismus a renesance; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel; Filosofie 19. století; Filosofie 20. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
Spolupráce a soutěž - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Tělesná výchova
- Dějepis
- Občanský a společenskovědní základ
- Český jazyk a literatura
- Chemie
- Hudební výchova
- Německý jazyk
- Výtvarná výchova

Spolupráce a soutěž - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Svět práce; Společenský život
	Německý jazyk

	Práce a povolání Občanský a společenskovědní základ Psychologie jako věda, psychologické směry a metody; Obecná psychologie; Vývojová psychologie; Psychologie osobnosti; Psychohygiena ; Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie Chemie Prvky a sloučeniny; Chemická vazba a vlastnosti látek; Chemické reakce a chemické rovnice Geografie Geografické informace a terénní vyučování; Makroregiony-mimoevropské; Životní prostředí Hudební obor Produkce Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví; Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností; Činnosti podporující pohybové učení
sexta	Německý jazyk Dějiny, politické dění Občanský a společenskovědní základ Ekonomie jako společenská věda ; Mikroekonomie ; Makroekonomie; Finance; Úloha státu v ekonomice ; Základní ekonomické směry ; Neformální logika Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí Hudební obor Produkce Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví; Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností; Činnost ovlivňující pohybové učení
septima	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace Anglický jazyk Životní období Občanský a společenskovědní základ Úvod do státovědy ; Teorie práva; Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Systém soukromého práva ; Trestní právo ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Český jazyk a literatura

	Jazyk a jazyková komunikace
	Německý jazyk O mé generaci
	Občanský a společenskovední základ Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Humanismus a renesance; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel; Filosofie 19. století; Filosofie 20. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola - pokrytí předmětem

- Geografie
- Biologie
- Německý jazyk

Občanská společnost a škola - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Svět práce; Mezigenerační vztahy
	Německý jazyk Charakteristika člověka
	Geografie Životní prostředí
sexta	Anglický jazyk Konspirační teorie; Podnikání
	Německý jazyk Lidé
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR
oktáva	Anglický jazyk Spojené státy americké; Angličtina v běžném životě
Občan, občanská společnost a stát - pokrytí předmětem	

- Německý jazyk

Občan, občanská společnost a stát - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Svět práce; Společenský život; Vztahy; Mezigenerační vztahy
	Německý jazyk

	Práce a povolání
	Dějepis Starověk
	Občanský a společenskovední základ Makrosociologie
	Geografie Přírodní prostředí; Životní prostředí
sexta	Anglický jazyk Svět; Konspirační teorie; Budoucnost; Podnikání
	Dějepis Počátky novověku
	Občanský a společenskovední základ Úloha státu v ekonomice
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí
septima	Anglický jazyk Člověk jako společenská bytost
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
oktáva	Anglický jazyk Spojené státy americké; Angličtina v běžném životě
	Německý jazyk O světě kolem nás
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
Formy participace občanů v politickém životě - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Německý jazyk

Formy participace občanů v politickém životě - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Mezigenerační vztahy
	Dějepis Starověk
	Občanský a společenskovední základ Makrosociologie

sexta	Anglický jazyk Budoucnost; Podnikání
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Občanský a společenskovední základ Úloha státu v ekonomice ; Základní ekonomické směry
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí
septima	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
oktáva	Anglický jazyk Spojené státy americké
	Německý jazyk O světě kolem nás
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Německý jazyk

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Svět práce; Vztahy
	Dějepis Starověk
	Občanský a společenskovední základ Makrosociologie
sexta	Anglický jazyk Svět; Podnikání
	Německý jazyk Literatura
	Občanský a společenskovední základ Úloha státu v ekonomice ; Základní ekonomické směry
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí
septima	Dějepis

	Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
oktáva	Anglický jazyk Spojené státy americké; Angličtina v běžném životě
	Německý jazyk O světě kolem nás
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá - pokrytí předmětem

- Geografie
- Německý jazyk

Evropa a svět nás zajímá - integrace ve výuce	
kvinta	Latina XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II
	Dějepis Pravěk; Starověk
	Geografie Makroregiony- mimoevropské; Životní prostředí
sexta	Anglický jazyk Svět; Budoucnost; Podnikání
	Německý jazyk Cestování
	Latina V.-XV. lekce/II
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR
septima	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovědní základ Úvod do státovědy
oktáva	Anglický jazyk

	Velká Británie; Spojené státy americké; Ostatní anglicky mluvící země; Angličtina v běžném životě
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovědní základ Podstata filosofie
Objevujeme Evropu a svět - pokrytí předmětem	

- Německý jazyk

Objevujeme Evropu a svět - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Svět práce
	Německý jazyk Kultura a volný čas
	Latina XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II
	Dějepis Pravěk; Starověk
	Geografie Životní prostředí
sexta	Anglický jazyk Svět
	Německý jazyk Cestování
	Latina V.-XV. lekce/II
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR
septima	Německý jazyk Volný čas a sport
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
oktáva	Anglický jazyk Velká Británie

	Německý jazyk O světě kolem nás
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovední základ Podstata filosofie
Jsme Evropané - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Občanský a společenskovední základ
- Německý jazyk

Jsme Evropané - integrace ve výuce	
kvinta	Německý jazyk Charakteristika člověka
	Latina XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II
	Dějepis Starověk
sexta	Anglický jazyk Svět; Cestování
	Německý jazyk Cestování
	Latina V.-XV. lekce/II
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR
septima	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovední základ Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Anglický jazyk Velká Británie; Angličtina v běžném životě
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny

	Občanský a společenskovední základ Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Humanismus a renesance; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel; Filosofie 19. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
Globalizační a rozvojové procesy - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Dějepis
- Občanský a společenskovední základ
- Německý jazyk

Globalizační a rozvojové procesy - integrace ve výuce	
kvinta	Občanský a společenskovední základ Makrosociologie
	Geografie Geografické informace a terénní vyučování; Přírodní prostředí; Makroregiony-mimoevropské; Životní prostředí
sexta	Anglický jazyk Cestování; Budoucnost
	Německý jazyk Cestování
	Dějepis Počátky novověku
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí
septima	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovední základ Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Anglický jazyk Velká Británie; Spojené státy americké
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Biologie

- Dějepis
- Občanský a společenskovední základ
- Chemie
- Německý jazyk

Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - integrace ve výuce	
kvinta	Dějepis Pravěk
	Občanský a společenskovední základ Makrosociologie
	Chemie Stavba atomu; Rychlost chemických reakcí
	Geografie Geografické informace a terénní vyučování; Přírodní prostředí; Makroregiony-mimoevropské; Životní prostředí
sexta	Anglický jazyk Svět; Cestování
	Německý jazyk Cestování
	Chemie Voda a peroxid vodíku; p-prvky nekovového charakteru; Nasycené uhlovodíky; nenasyčené uhlovodíky; Aromatické uhlovodíky; Ropa a zemní plyn jako základní suroviny chemického průmyslu; Syntetické makromolekulární látky
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí
septima	Dějepis Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovední základ Mezinárodní vztahy a globální svět
	Chemie Halogenderiváty
oktáva	Anglický jazyk Spojené státy americké
	Německý jazyk Aktuální události
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - pokrytí předmětem

- Geografie
- Dějepis
- Občanský a společenskovední základ
- Německý jazyk

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - integrace ve výuce

kvinta	Anglický jazyk Svět práce
	Občanský a společenskovední základ Makrosociologie
	Geografie Geografické informace a terénní vyučování; Přírodní prostředí; Makroregiony-mimoevropské; Životní prostředí
sexta	Anglický jazyk Svět; Cestování
	Německý jazyk Cestování
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí
septima	Občanský a společenskovední základ Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Anglický jazyk Angličtina v běžném životě
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny

Žijeme v Evropě - pokrytí předmětem

- Geografie
- Dějepis
- Český jazyk a literatura
- Biologie
- Chemie
- Německý jazyk

Žijeme v Evropě - integrace ve výuce

kvinta	Český jazyk a literatura Literární komunikace
--------	---

	Německý jazyk Charakteristika člověka
	Dějepis Starověk
	Chemie Historie vývoje chemie, chemické disciplíny ; Prvky a sloučeniny; Stavba atomu; Periodická tabulka prvků
sexta	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace; Literární komunikace
	Anglický jazyk Svět; Příběhy; Podnikání
	Německý jazyk Cestování
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Chemie p-prvky nekovového charakteru; Ropa a zemní plyn jako základní suroviny chemického průmyslu; Syntetické makromolekulární látky
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR
septima	Český jazyk a literatura Literární komunikace
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovědní základ Mezinárodní vztahy a globální svět
	Chemie Halogen deriváty; Organokovové sloučeniny; Léčiva, pesticidy, barviva a detergenty; Lipidy; Sacharidy; Proteiny; Nukleové kyseliny
oktáva	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace; Literární komunikace
	Anglický jazyk Velká Británie; Angličtina v běžném životě
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
Vzdělávání v Evropě a ve světě - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Německý jazyk

Vzdělávání v Evropě a ve světě - integrace ve výuce	
kvinta	Dějepis Starověk
sexta	Anglický jazyk Příběhy; Podnikání
	Německý jazyk Cestování
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR
septima	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
oktáva	Anglický jazyk Velká Británie; Spojené státy americké; Angličtina v běžném životě
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní difference - pokrytí předmětem

- Hudební výchova
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Kulturní difference - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Svět práce; Společenský život; Mezigenerační vztahy
	Latina XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II
	Dějepis Pravěk; Starověk
	Občanský a společenskovědní základ Psychologie osobnosti; Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie

	Geografie Makroregiony- mimoevropské
	Hudební obor Produkce; Recepce a reflexe
sexta	Anglický jazyk Svět
	Latina V.-XV. lekce/II
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR
	Hudební obor Recepce a reflexe
septima	Anglický jazyk Člověk jako společenská bytost; Životní období
	Německý jazyk Bydlení; Mezilidské vztahy
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovědní základ Úvod do státní vědy ; Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Systém soukromého práva ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Anglický jazyk Velká Británie; Spojené státy americké; Ostatní anglicky mluvící země; Angličtina v běžném životě
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovědní základ Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
Lidské vztahy - pokrytí předmětem	

- Český jazyk a literatura
- Hudební výchova
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Lidské vztahy - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Společenský život; Zájmové činnosti
	Německý jazyk Charakteristika člověka; Rodina
	Občanský a společenskovední základ Psychologie osobnosti; Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie
	Geografie Makroregiony- mimoevropské; Životní prostředí
sexta	Anglický jazyk Příběhy
	Německý jazyk Cestování
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí
septima	Anglický jazyk Člověk jako společenská bytost; Životní období
	Německý jazyk Volný čas a sport; Mezilidské vztahy
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti
	Občanský a společenskovední základ Úvod do státovédy ; Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Systém soukromého práva ; Trestní právo ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Anglický jazyk Velká Británie; Spojené státy americké; Ostatní anglicky mluvící země; Angličtina v běžném životě
	Občanský a společenskovední základ Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
Etnický původ - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Občanský a společenskovední základ
- Hudební výchova
- Německý jazyk

Etnický původ - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Mezigenerační vztahy
	Dějepis Pravěk
	Občanský a společenskovední základ Psychologie osobnosti; Úvod do sociologického myšlení; Makrosociologie
	Geografie Makroregiony- mimoevropské
sexta	Anglický jazyk Příběhy
	Německý jazyk Dějiny, politické dění
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí
septima	Anglický jazyk Životní období
	Německý jazyk Mezilidské vztahy
	Dějepis Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovední základ Úvod do státovědy ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Anglický jazyk Ostatní anglicky mluvící země; Angličtina v běžném životě
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
Multikulturalita - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Občanský a společenskovední základ
- Hudební výchova
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Multikulturalita - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk

	Svět práce; Zájmové činnosti; Mezigenerační vztahy
	Dějepis Pravěk; Starověk
	Občanský a společenskovední základ Úvod do sociologického myšlení; Mikrosociologie ; Makrosociologie
	Geografie Makroregiony- mimoevropské
sexta	Anglický jazyk Svět; Budoucnost
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Geografie Sociální prostředí
septima	Anglický jazyk Člověk jako společenská bytost
	Německý jazyk Mezilidské vztahy
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovední základ Úvod do státovědy ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Anglický jazyk Velká Británie; Spojené státy americké; Ostatní anglicky mluvící země; Angličtina v běžném životě
	Německý jazyk O světě kolem nás; Aktuální události
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovední základ Etika a religionistika
Princip sociálního smíru a solidarity - pokrytí předmětem	

- Občanský a společenskovední základ
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Princip sociálního smíru a solidarity - integrace ve výuce

kvinta	Anglický jazyk Životní mezníky
	Občanský a společenskovední základ Úvod do sociologického myšlení; Makrosociologie
	Geografie Makroregiony- mimoevropské
sexta	Anglický jazyk Svět; Budoucnost
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Občanský a společenskovední základ Úloha státu v ekonomice ; Základní ekonomické směry
septima	Anglický jazyk Člověk jako společenská bytost
	Německý jazyk Mezilidské vztahy
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovední základ Úvod do státovédy ; Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Systém soukromého práva ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Anglický jazyk Ostatní anglicky mluvící země
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
Základní problémy sociokulturních rozdílů - pokrytí předmětem	

- Dějepis
- Hudební výchova
- Německý jazyk

Základní problémy sociokulturních rozdílů - integrace ve výuce	
kvinta	Dějepis Starověk
	Občanský a společenskovední základ Psychologie osobnosti; Úvod do sociologického myšlení; Makrosociologie
	Geografie

	Makroregiony- mimoevropské
sexta	Německý jazyk Dějiny, politické dění
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí
septima	Německý jazyk Mezilidské vztahy
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovední základ Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Anglický jazyk Ostatní anglicky mluvící země
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovední základ Etika a religionistika
Psychosociální aspekty interkulturality - pokrytí předmětem	

- Dějepis
- Občanský a společenskovední základ
- Hudební výchova
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Psychosociální aspekty interkulturality - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Svět práce
	Občanský a společenskovední základ Vývojová psychologie; Úvod do sociologického myšlení; Makrosociologie
	Geografie Makroregiony- mimoevropské
oktáva	Anglický jazyk Ostatní anglicky mluvící země; Angličtina v běžném životě
	Dějepis

	Moderní doba II - soudobé dějiny
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Dějepis
- Český jazyk a literatura
- Hudební výchova
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - integrace ve výuce	
---	--

kvinta	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace; Literární komunikace
	Německý jazyk Práce a povolání
	Občanský a společenskovední základ Úvod do sociologického myšlení; Makrosociologie
	Geografie Makroregiony- mimoevropské; Životní prostředí
sexta	Anglický jazyk Příběhy
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí
oktáva	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace; Literární komunikace
	Anglický jazyk Spojené státy americké; Ostatní anglicky mluvící země; Angličtina v běžném životě
	Německý jazyk O světě kolem nás; Aktuální události
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy - pokrytí předmětem

- Geografie
- Biologie

- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Ekosystémy - integrace ve výuce	
kvinta	Geografie Geografické informace a terénní vyučování; Přírodní prostředí; Makroregiony-mimoevropské; Životní prostředí
sexta	Německý jazyk Příroda a životní prostředí
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR
septima	Anglický jazyk Věda v každodenním životě
Základní podmínky života - pokrytí předmětem	

- Biologie
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Základní podmínky života - integrace ve výuce	
kvinta	Dějepis Pravěk
	Občanský a společenskovední základ Psychohygiena
	Geografie Přírodní prostředí; Životní prostředí
sexta	Anglický jazyk Svět; Příběhy
	Německý jazyk Příroda a životní prostředí
septima	Anglický jazyk Věda v každodenním životě
Lidské aktivity a problémy životního prostředí - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Biologie
- Chemie
- Fyzika
- Anglický jazyk

- Německý jazyk

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Svět práce; Zájmové činnosti
	Geografie Geografické informace a terénní vyučování; Přírodní prostředí; Makroregiony-mimoevropské; Životní prostředí
sexta	Německý jazyk Příroda a životní prostředí
	Chemie Vodík a kyslík; Voda a peroxid vodíku; p-prvky nekovového charakteru; p-prvky kovového charakteru; s-prvky; Ropa a zemní plyn jako základní suroviny chemického průmyslu; Syntetické makromolekulární látky
	Geografie Sociální prostředí
septima	Fyzika Jaderná fyzika
	Chemie Halogenderiváty; Léčiva, pesticidy, batviva a detergenty
oktáva	Německý jazyk Aktuální události
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
Vztah člověka k prostředí - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Biologie
- Chemie
- Občanský a společenskovední základ
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Vztah člověka k prostředí - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Zájmové činnosti
	Německý jazyk Práce a povolání
	Dějepis

	Pravěk Občanský a společenskovední základ Psychologie osobnosti; Psychohygiena Chemie Tepelné změny při chemických reakcích; Chemická rovnováha Geografie Geografické informace a terénní vyučování; Přírodní prostředí; Životní prostředí
sexta	Anglický jazyk Svět Německý jazyk Příroda a životní prostředí Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR
septima	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
oktáva	Anglický jazyk Velká Británie Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
Problematika vztahů organismů a prostředí - pokrytí předmětem	

- Biologie
- Občanský a společenskovední základ
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Problematika vztahů organismů a prostředí - integrace ve výuce	
kvinta	Dějepis Pravěk Občanský a společenskovední základ Psychologie jako věda, psychologické směry a metody; Obecná psychologie Geografie Přírodní prostředí; Životní prostředí
sexta	Německý jazyk Příroda a životní prostředí
septima	Anglický jazyk Věda v každodenním životě

oktáva	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
Člověk a životní prostředí - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Dějepis
- Český jazyk a literatura
- Biologie
- Chemie
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Člověk a životní prostředí - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Svět práce; Zájmové činnosti; Mezigenerační vztahy
	Dějepis Pravěk
	Občanský a společenskovední základ Psychologie jako věda, psychologické směry a metody; Obecná psychologie
	Chemie Historie vývoje chemie, chemické disciplíny ; Chemické reakce a chemické rovnice; Tepelné změny při chemických reakcích; Rychlost chemických reakcí; Chemická rovnováha
	Geografie Přírodní prostředí; Makroregiony- mimoevropské; Životní prostředí
sexta	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace; Literární komunikace
	Německý jazyk Příroda a životní prostředí
	Chemie Vodík a kyslík; Voda a peroxid vodíku; p-prvky nekovového charakteru; p-prvky kovového charakteru; s-prvky; Nasycené uhlovodíky; nenasyčené uhlovodíky; Aromatické uhlovodíky; Ropa a zemní plyn jako základní suroviny chemického průmyslu; Syntetické makromolekulární látky
	Geografie Sociální prostředí
septima	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace; Literární komunikace
	Anglický jazyk

	Věda v každodenním životě
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Chemie Halogenderiváty; Organokovové sloučeniny; Léčiva, pesticidy, batviva a detergenty; Enzymy; Vitaminy a hormony; Základy látkového metabolismu
oktáva	Německý jazyk O světě kolem nás
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
Životní prostředí regionu a České republiky - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Tělesná výchova
- Biologie
- Chemie
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Životní prostředí regionu a České republiky - integrace ve výuce	
kvinta	Geografie Přírodní prostředí; Makroregiony- mimoevropské; Životní prostředí
sexta	Anglický jazyk Příběhy
	Německý jazyk Příroda a životní prostředí
	Chemie s-prvky
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR
	Tělesná výchova Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností
septima	Anglický jazyk Věda v každodenním životě
	Chemie Halogenderiváty

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pokrytí předmětem

- Geografie
- Informační a komunikační technologie
- Občanský a společenskovední základ
- Český jazyk a literatura
- Biologie
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - integrace ve výuce

kvinta	Informační a komunikační technologie digitální svět
	Dějepis Úvod do studia historie; Starověk
	Občanský a společenskovední základ Úvod do sociologického myšlení; Makrosociologie
	Geografie Geografické informace a terénní vyučování; Přírodní prostředí; Makroregiony-mimoevropské; Životní prostředí
sexta	Anglický jazyk Svět; Podnikání
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Občanský a společenskovední základ Úloha státu v ekonomice ; Základní ekonomické směry ; Neformální logika
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí
septima	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace
	Německý jazyk Média
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovední základ Úvod do státovědy ; Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Systém soukromého práva ; Trestní právo ; Mezinárodní vztahy a globální svět

oktáva	Německý jazyk Aktuální události
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovědní základ Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Humanismus a renesance; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel; Filosofie 19. století; Filosofie 20. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Občanský a společenskovědní základ
- Český jazyk a literatura
- Biologie
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - integrace ve výuce	
kvinta	Dějepis Úvod do studia historie; Starověk
	Občanský a společenskovědní základ Mikrosociologie ; Makrosociologie
	Geografie Geografické informace a terénní vyučování; Přírodní prostředí; Makroregiony-mimoevropské; Životní prostředí
sexta	Anglický jazyk Podnikání
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Občanský a společenskovědní základ Úloha státu v ekonomice ; Základní ekonomické směry ; Neformální logika
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí
septima	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace
	Anglický jazyk Člověk jako společenská bytost

	Německý jazyk Média
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovední základ Úvod do státovédy ; Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Systém soukromého práva ; Trestní právo ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovední základ Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Humanismus a renesance; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel; Filosofie 19. století; Filosofie 20. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
Stavba mediálních sdělení - pokrytí předmětem	

- Občanský a společenskovední základ
- Český jazyk a literatura
- Biologie
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Stavba mediálních sdělení - integrace ve výuce	
kvinta	Dějepis Úvod do studia historie
	Geografie Geografické informace a terénní vyučování; Makroregiony- mimoevropské
sexta	Občanský a společenskovední základ Neformální logika
septima	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace
	Německý jazyk Média
	Dějepis Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovední základ

	Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod ; Systém soukromého práva ; Trestní právo ; Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovědní základ Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Humanismus a renesance; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel; Filosofie 19. století; Filosofie 20. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
Vnímání autora mediálních sdělení - pokrytí předmětem	

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Vnímání autora mediálních sdělení - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Společenský život
	Dějepis Úvod do studia historie; Starověk
	Občanský a společenskovědní základ Makrosociologie
	Geografie Přírodní prostředí
sexta	Dějepis Středověk; Počátky novověku
septima	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace
	Německý jazyk Média
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
oktáva	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
Fungování a vliv médií ve společnosti - pokrytí předmětem	

- Informační a komunikační technologie
- Občanský a společenskovědní základ

- Český jazyk a literatura
- Biologie
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Fungování a vliv médií ve společnosti - integrace ve výuce	
kvinta	Informační a komunikační technologie digitální svět
	Dějepis Úvod do studia historie; Starověk
	Občanský a společenskovední základ Makrosociologie
	Geografie Geografické informace a terénní vyučování; Přírodní prostředí; Makroregiony-mimoevropské; Životní prostředí
sexta	Anglický jazyk Konspirační teorie
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Občanský a společenskovední základ Základní ekonomické směry
	Chemie p-prvky nekovového charakteru
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí
septima	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace
	Německý jazyk Mezilidské vztahy; Média
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovední základ Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
	Občanský a společenskovední základ

	Etika a religionistika
Tvorba mediálního sdělení - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Český jazyk a literatura
- Biologie
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Tvorba mediálního sdělení - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Společenský život
sexta	Anglický jazyk Konspirační teorie
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR
septima	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace
	Anglický jazyk Člověk jako společenská bytost
	Německý jazyk Média
oktáva	Občanský a společenskovědní základ Podstata filosofie ; Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky); Patristika a scholastika ; Humanismus a renesance; Spor mezi empiricismem a racionalismem ; Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel; Filosofie 19. století; Filosofie 20. století; České filosofické myšlení; Etika a religionistika
Práce v realizačním týmu - pokrytí předmětem	

- Geografie
- Informační a komunikační technologie
- Český jazyk a literatura
- Biologie
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Práce v realizačním týmu - integrace ve výuce	
kvinta	Informační a komunikační technologie digitální svět

	Geografie Geografické informace a terénní vyučování; Přírodní prostředí; Makroregiony-mimoevropské; Životní prostředí
sexta	Anglický jazyk Příběhy
	Německý jazyk Dějiny, politické dění
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí
septima	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace
	Anglický jazyk Člověk jako společenská bytost
	Německý jazyk Média
Média a mediální produkce - pokrytí předmětem	

- Dějepis
- Informační a komunikační technologie
- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Média a mediální produkce - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Svět práce
	Informační a komunikační technologie digitální svět
	Dějepis Úvod do studia historie; Starověk
	Občanský a společenskovední základ Makrosociologie
	Geografie Životní prostředí
sexta	Dějepis Středověk; Počátky novověku
septima	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace

	Anglický jazyk Člověk jako společenská bytost
	Německý jazyk Média
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovědní základ Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Německý jazyk Aktuální události
	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
Mediální produkty a jejich význam - pokrytí předmětem	

- Dějepis
- Informační a komunikační technologie
- Český jazyk a literatura
- Biologie
- Chemie
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Mediální produkty a jejich význam - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Společenský život
	Informační a komunikační technologie digitální svět
	Dějepis Úvod do studia historie; Starověk
	Občanský a společenskovědní základ Makrosociologie
	Geografie Geografické informace a terénní vyučování; Makroregiony-mimoevropské; Životní prostředí
sexta	Dějepis Středověk; Počátky novověku
septima	Český jazyk a literatura

	Jazyk a jazyková komunikace
	Německý jazyk Média
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovědní základ Mezinárodní vztahy a globální svět
	Chemie Halogenderiváty; Kyslíkaté deriváty uhlovodíků; Léčiva, pesticidy, batviva a detergenty; Lipidy; Sacharidy; Proteiny; Vitaminy a hormony
oktáva	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
Uživatelé - pokrytí předmětem	

- Dějepis
- Informační a komunikační technologie
- Český jazyk a literatura
- Biologie
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Uživatelé - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Svět práce
	Informační a komunikační technologie digitální svět
	Dějepis Úvod do studia historie; Starověk
	Geografie Životní prostředí
sexta	Anglický jazyk Příběhy; Podnikání
	Dějepis Počátky novověku
septima	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace
	Německý jazyk

	Média
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
oktáva	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
Účinky mediální produkce a vliv médií - pokrytí předmětem	

- Dějepis
- Informační a komunikační technologie
- Český jazyk a literatura
- Biologie
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Účinky mediální produkce a vliv médií - integrace ve výuce	
kvinta	Německý jazyk Kultura a volný čas
	Dějepis Úvod do studia historie; Starověk
	Občanský a společenskovední základ Makrosociologie
	Geografie Makroregiony- mimoevropské; Životní prostředí
sexta	Anglický jazyk Konspirační teorie
	Dějepis Středověk; Počátky novověku
	Geografie Makroregiony světa- Evropa, ČR; Sociální prostředí
septima	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace
	Německý jazyk Média
	Dějepis Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti; Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovední základ

	Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny
Role médií v moderních dějinách - pokrytí předmětem	

- Dějepis
- Informační a komunikační technologie
- Občanský a společenskovední základ
- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Role médií v moderních dějinách - integrace ve výuce	
kvinta	Anglický jazyk Společenský život
	Občanský a společenskovední základ Makrosociologie
	Hudební obor Recepce a reflexe
sexta	Anglický jazyk Konspirační teorie
	Německý jazyk Dějiny, politické dění
septima	Český jazyk a literatura Jazyk a jazyková komunikace
	Anglický jazyk Člověk jako společenská bytost
	Německý jazyk Média
	Dějepis Moderní doba I - situace v letech 1914-1945
	Občanský a společenskovední základ Mezinárodní vztahy a globální svět
oktáva	Dějepis Moderní doba II - soudobé dějiny

3 Učební plán

3.1 Celkový

Realizace učebního plánu

vyšší stupeň

Vzdělávací oblasti (obory)	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	40 + 5	36
Český jazyk a literatura	12 + 4	12
Anglický jazyk	12 + 1	12
Německý jazyk	12	X
Latina	4	X
Matematika a její aplikace	14 + 2	10
Matematika	12 + 2	0
Deskriptivní geometrie	2	X
Informační a komunikační technologie	4	4
Informační a komunikační technologie	4	0
Člověk a společnost	12 + 4	0
Dějepis	6 + 1	0
Občanský a společenskovední základ	6 + 2	0
Integr. člověk a spol.	0 + 1	X
Člověk a příroda	22 + 3	0
Fyzika	6	0
Chemie	6	0
Biologie	6	0
Geografie	4 + 2	0
Integr. člověk a příroda	0 + 1	X
Umění a kultura	4	4
Společný vzdělávací obsah hudebního i výtvarného oboru	4	0
Člověk a zdraví	8	8
Tělesná výchova	8	8
Volitelné vzdělávací aktivity	6 + 8	8
Matur.semináře	6 + 4	X
Specifické semináře	0 + 4	X

3.2 Ročníkový

vyšší stupeň

Vzdělávací oblasti (obory)	5	6	7	8	SVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace					40 + 5	36
Český jazyk a literatura	3	3 + 1	3 + 1	3 + 2	12 + 4	12
Anglický jazyk	3	3	3	3 + 1	12 + 1	12
Německý jazyk	3	3	3	3	12	X
Latina	2	2	X	X	4	X
Matematika a její aplikace					14 + 2	10
Matematika	3	3 + 1	3	3 + 1	12 + 2	0
Deskriptivní geometrie	X	2	X	X	2	X
Informační a komunikační technologie					4	4
Informační a komunikační technologie	2	X	2	X	4	0
Člověk a společnost					12 + 4	0
Dějepis	2	2	2	0 + 1	6 + 1	0
Občanský a společenskovední základ	1 + 1	1	2	2 + 1	6 + 2	0
Integr. člověk a spol.	X	X	0 + 1	X	0 + 1	X
Člověk a příroda					22 + 3	0
Fyzika	2	2	2	X	6	0
Chemie	2	2	2	X	6	0
Biologie	2	2	2	X	6	0
Geografie	2 + 1	2 + 1	X	X	4 + 2	0
Integr. člověk a příroda	X	X	0 + 1	X	0 + 1	X
Umění a kultura					4	4
Společný vzdělávací obsah hudebního i výtvarného oboru	2	2	X	X	4	0
Člověk a zdraví					8	8
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	8
Volitelné vzdělávací aktivity					6 + 8	8
Matur.semináře	X	X	2 + 2*	4 + 2*	6 + 4	X
Specifické semináře	X	X	0*	0 + 4*	0 + 4	X
Celkem základní	31	31	28	20	110	106
Celkem disponibilní	2	3	5	12	22	26
Celkem v ročníku	33	34	33	32	132	132

N - nepovinný; * - volitelný bez skupiny

4 Učební osnovy

4.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnáléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

----- vyšší stupeň

Význam vzdělávací oblasti spočívá především v rozšiřování vědomého užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a v prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností vytvářejících podklad pro všestranné efektivní vzdělávání. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice. Žáci se postupně učí ovládnout nejen jazyk sám, ale především principy jeho užívání v různých komunikačních situacích (a to v mluvené i písemné podobě). Jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence žáci rozvíjejí pod vedením učitele prostřednictvím aktivního podílu na nejrůznějších komunikačních situacích.

Vzdělávací oblast jazyka a jazykové komunikace je naplňována vzdělávacími obory: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Ve výuce českého jazyka a literatury žáci získávají přiměřené poučení o jazyku – ve svém obsahu i rozsahu prohloubeném ve srovnání se základním vzděláváním – jako východiska ke komunikaci v různých, i náročnějších typech mluvených i psaných textů. To umožní vybudovat kompetence pro jejich recepci a produkci a pro čtení s porozuměním, jež povede k hlubokým čtenářským zážitkům. Učitel iniciuje hovory či úvahy o nich. Rozvoj těchto schopností a dovedností spolu s osvojením vymezených poznatků teoretických je důležitý nejen pro studium češtiny, ale i obecněji, neboť v jazykovém ztvárnění je uloženo mnoho poznatků a nové myšlenky se obvykle vyjadřují přirozeným jazykem.

Osvojení cizích jazyků navazuje na poznání českého jazyka a má i podobné cíle – postupné zvládnutí mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence, jsou tu však i cíle specifické. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné epoše nezbytná jak z hlediska globálního, neboť přispívá k účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, protože usnadňuje přístup k informacím a k intenzivnějším osobním kontaktům, čímž umožňuje vyšší mobilitu žáka a jeho rychlejší orientaci.

V současné době je ve výuce cizích jazyků kladen důraz na zvyšování komunikační úrovně, aby žáci mohli v tomto jazyce účinně komunikovat na běžná témata, aby mohli navazovat společenské a osobní vztahy a naučili se porozumět kultuře a zvykům jiných lidí a respektovat je.

Vyučování cizím jazykům vede žáky k prohlubování komunikačních schopností získaných na základní škole (znalosti lingvistické, sociolingvistické, pragmatické).

Vzdělávání v oboru Cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B2 podle tohoto rámce. Vzdělávání v oboru Další cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B1 podle tohoto rámce.³

Pokud žák nemá (žákovi není nabídnuta) možnost na škole navázat na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností získaných v předchozím vzdělávání odpovídající úrovni A1 nebo A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, vzdělává se v cizím jazyce dle nabídky školy. Vzdělávání v tomto jazyce je určeno pro absolutní začátečníky a směřuje k dosažení úrovně, kterou určuje škola dle svých možností a kterou vymezí ve svém ŠVP podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

V tomto případě ovšem musí být zachována podmínka, kdy si žák volí dva jazyky z libovolného vzdělávacího oboru tak, aby alespoň z jednoho jazyka získal jazykové znalosti a komunikační dovednosti odpovídající minimálně úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vnímání a užívání jazyka českého i cizího jako mnohotvárného prostředku ke zpracování a následnému předávání informací, vědomostí a prožitků získaných z interakce se světem a

se sebou samým, k vyjádření vlastních potřeb a k prezentaci názorů i samostatného řešení problémů a jako prostředku pro další samostatné celoživotní vzdělávání;

- zvládnutí základních pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a jejich respektování;

- utváření všeobecného přehledu o společensko-historickém vývoji lidské společnosti, který napomáhá k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot různých jazykových komunit;

- porozumění sobě samému, pochopení své role v různých komunikačních situacích a k vymezení vlastního místa mezi různými komunikačními partnery;

- tvořivé práci nejen s věcným, ale i s uměleckým textem, jež vede k porozumění významové výstavbě textu, k jeho posouzení z hlediska stylového, pozitivně působícího na estetickou, emocionální i etickou stránku žákovy osobnosti;

- vytváření osobitého, objektivně kritického a celkově pozitivního vztahu k literatuře a k vytváření návyku individuální četby umělecké a neumělecké literatury, které se později projeví v celoživotní orientaci žáka;

- formování hodnotových orientací, vkusových preferencí a k citlivému vnímání okolního světa i sebe sama.

4.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu český jazyk a literatura

Výuka předmětu český jazyk a literatura má v učebním plánu Gymnázia, Říčany určenou dotaci šestnáct hodin, a to kvinta tři hodiny, sexta čtyři hodiny, septima čtyři hodiny, oktáva pět hodin. Učební plán předpokládá společnou výuku celé třídy. Výuka probíhá v určených třídách Gymnázia, Říčany. Je doplněna exkurzemi směřovanými především k seznámení s institucemi zabývajícími se kulturou a historií a k poznávání děl jiných uměleckých druhů souvisejících s tématy předmětu ČJL .

Exkurze pro jednotlivé ročníky osmiletého gymnázia

kvinta Židovské hřbitovy

sexta NG Veletržní palác

septima NG Veletržní palác

oktáva Galerie U Zlatého prstenu

Sovovy mlýny

Případné další exkurze se uskuteční dle aktuální nabídky.

Obor Český jazyk a literatura je rozdělen do dvou složek: jazyk a jazyková komunikace
literární komunikace

Při výuce jazyka a jazykové komunikace jsou žáci vedeni k správnému výběru a uspořádání jazykových prostředků při dodržování spisovného hláskosloví , tvarosloví a znalostí větné stavby,

získávají správné rétorické návyky a komunikační dovednosti.získávají dostatek vědomostí, aby byli schopni samostatně interpretovat , zpracovávat i vytvářet text /jazykový projev /, využívající

vhodných informačních zdrojů.

Výuka literární komunikace vede studenty k poznávání atributů uměleckého textu, literárních druhů, žánrů, k užívání odborné terminologie při interpretaci a hodnocení uměleckého díla, k pochopení jeho struktury, rozpoznání specifických prostředků básnického jazyka a jejich funkce v textu, k seznámení s periodizací vývoje české a světové literatury, s vývojem uměleckých směrů, k poznání nejvýznamnějších tvůrců naší i světové literatury .v neposlední řadě mohou být výsledkem výuky pokusy o vlastní uměleckou tvorbu.

Vzdělávací strategie a kompetence při výuce předmětu český jazyk a literatura

Základními vzdělávacími strategiemi jsou výklad, samostatná práce, samostatné hodnocení a kritické posuzování jevů, týmová práce.

Při výkladu žáci získávají vědomosti a informace, na jejichž základě jsou schopni samostatné práce s odbornou literaturou, médií a beletrií.Sledováním přesně zadávaných úkolů si postupně vytvářejí poznatky na základě vlastní práce, prohlubují si schopnost porozumění textu, dovedou ho hodnotit i kriticky posuzovat.Týmová práce vede ke schopnosti společné práce na základě společného řešení jednoho problému, zadáváním stejných úloh několika skupinám s následným srovnáváním a hodnocením výsledků.

Obor Český jazyk a literatura utváří a rozvíjí především kompetence k učení, k řešení problémů, kompetence komunikační, sociální, personální a občanské užitím následujících strategií.

Kompetence k učení žák získává především zadáváním motivačních úkolů, jejich řešením a prezentací.

Kompetence k řešení problémů podporuje učitel zadáváním samostatné práce s odbornou literaturou s přesně zadanými úkoly, vytváří se kompetence na základě samostatné práce. Žák musí studovat odborné materiály z různých zdrojů /knihovny, internet/, porovnávat získané údaje a jejich pomocí nacházet řešení.

Kompetence komunikační jsou pro studenty velmi důležité. Učitel proto podporuje práci s komunikačními technologiemi, klade důraz na monologická i dialogická mluvní cvičení: probíhají mezi učitelem a žákem a žáky navzájem. Žáci se při nich učí kultivovaně odůvodňovat a obhajovat své postoje, účinně argumentovat, přijímat jiný názor. Žáci jsou vedeni i k tvorbě formálně i stylisticky správných písemných jazykových projevů.

Kompetence sociální a personální jsou podporovány především složkami jazyková komunikace a literární komunikace. Žáci jsou vedeni při práci s texty prostřednictvím otázek k uvědomělé sebereflexi a empatii. Jiné aktivity jsou zaměřeny k výchově k týmové práci: zadávání problémů ke skupinovému řešení, využití projektového vyučování.

Kompetence občanské jsou rozvíjeny při jazykové komunikaci, a to vytvářením situací simulujících komunikační praxi člověka - občana, při práci s médii pak rozpoznáváním manipulačních tendencí a prostředků jejich vyjadřování. V literární komunikaci jsou posilovány obsahovou stránkou některých textů.

Hodnocení žáků

Základem hodnocení jsou mluvené a písemné projevy žáků, v nichž prokazují, jak dalece splnili očekávané výstupy probíraného učiva ve složce jazyk a jazyková komunikace a literární komunikace.

Při jazykové komunikaci je kladen důraz na porozumění textu, jazykovou kulturu písemného i ústního projevu, schopnost diskuse, dialogu, orientace v médiích.

Hodnocení jazykové složky předmětu je zaměřeno na sledování morfologické, syntaktické, pravopisné a lexikální správnosti ústních a písemných projevů žáka.

Při literární komunikaci se hodnotí především samostatná práce s textem, schopnost posoudit text z hlediska literární teorie, historie a kritiky i schopnost percepce a interpretace textu.

Způsoby hodnocení:

ústní zkoušení

písemné zkoušení

pololetní kontrolní slohová práce

souhrnný pololetní test

Procentuální hodnocení testů a písemných prací

výborný	100% - 91%
chvalitebný	90% - 78%
dobry	77% - 64%
dostatečný	63% - 51%

nedostatečný

50% a méně

Učební plán předmětu

Ročník	5	6	7	8
Dotace	3	3 + 1	3 + 1	3 + 2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny				

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Člověk a životní prostředí
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Fungování a vliv médií ve společnosti
 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - Média a mediální produkce
 - Mediální produkty a jejich význam
 - Práce v realizačním týmu
 - Role médií v moderních dějinách
 - Stavba mediálních sdělení
 - Tvorba mediálního sdělení
 - Účinky mediální produkce a vliv médií
 - Uživatelé
 - Vnímání autora mediálních sdělení
- MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:
 - Lidské vztahy
 - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Mezilidské vztahy
 - Morálka všedního dne
 - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 - Sociální komunikace
 - Spolupráce a soutěž
- VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
 - Žijeme v Evropě

kvinta - dotace: 3, povinný**Klíčové kompetence**

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci

- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Jazyk a jazyková komunikace	
výstupy	učivo
• odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací • v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) • v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu • v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu • v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny • pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty	- obecné poučení o jazyku a řeči – jazyk a řeč, jazyková komunikace; národní jazyk a jeho útvary; čeština a slovanské jazyky; - zvuková stránka jazyka –zásady spisovné výslovnosti; zvukové prostředky souvislé řeči - grafická stránka jazyka – písmo, jeho vznik a druhy; základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich - slohová charakteristika výrazových prostředků - text a styl, slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní - text (komunikát) a komunikační situace – prostředí, účastníci komunikace, jejich role - míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace; mluvenost a psanost - funkční styly a jejich realizace v textech (prostěsdělovací styl)

• efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	
přesahy	
Do: ČJL (kvinta) : Literární komunikace AJ (kvinta) : Vztahy Lat (kvinta) : XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II Z: Lat (kvinta) : XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II NJ (kvinta) : Kultura a volný čas ČJL (kvinta) : Literární komunikace D (kvinta) : Úvod do studia historie D (kvinta) : Starověk Lat (sexta) : V.-XV. lekce/II D (sexta) : Středověk D (sexta) : Počátky novověku	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
Literární komunikace	
výstupy	učivo
• rozezná umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým • objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí • na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • rozezná a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené	- základy literární vědy – literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika; interdisciplinárnost literární vědy; literatura a její funkce - metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu; čtenářské kompetence; interpretace a přeinterpretování - způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky) - jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla – tropy; figury; rytmus, rým a zvukové prostředky poezie; monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč; typy kompozice; motiv, téma

znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu • rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	- text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, obálka; autorský komentář, recenze) - vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury – funkce periodizace literatury, vývoj kontextu české a světové literatury; tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností; literární směry a hnutí; vývoj literárních druhů a žánrů (od starověku do počátku národního obrození)
přesahy	
Do: ČJL (kvinta) : Jazyk a jazyková komunikace D (kvinta) : Pravěk D (kvinta) : Úvod do studia historie D (kvinta) : Starověk Z: Lat (kvinta) : XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II ČJL (kvinta) : Jazyk a jazyková komunikace	

D (kvinta) : Úvod do studia historie
 D (kvinta) : Starověk
 Lat (sexta) : V.-XV. lekce/II
 D (sexta) : Středověk
 D (sexta) : Počátky novověku
 (oktáva) : České filosofické myšlení

průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

sexta - dotace: 3 + 1, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Jazyk a jazyková komunikace	
výstupy	učivo
• odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací	- základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich (psaní velkých písmen, čárka ve větě jednoduché, hranice slov v písmu)

• v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu • v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu • ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slootovorných a syntaktických principů českého jazyka • volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit • efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	- slovní zásoba, sémantika a tvoření slov – jednotky slovní zásoby (včetně frazeologických); významové vztahy mezi slovy; rozšiřování slovní zásoby; způsoby tvoření slov - tvarosloví (morfologie) – slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary - funkční styly a jejich realizace v textech (publicistický styl)
přesahy	
Do: ČJL (sexta) : Literární komunikace AJ (sexta) : Budoucnost Lat (sexta) : V.-XV. lekce/II Z: Lat (kvinta) : XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II Lat (sexta) : V.-XV. lekce/II ČJL (sexta) : Literární komunikace AJ (sexta) : Příběhy AJ (sexta) : Podnikání	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí	
Literární komunikace	
výstupy	učivo
• objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí	- metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace

• na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • rozezná typy promluv a vypravěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu • rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná	textu; čtenářské kompetence; interpretace a přeinterpretování - způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky) - jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla – tropy; figury; rytmus, rým a zvukové prostředky poezie; monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč; typy kompozice; motiv, téma - text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, obálka; autorský komentář, recenze) - vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury – funkce periodizace literatury, vývoj kontextu české a světové literatury; tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností; literární směry a hnutí; vývoj literárních druhů a žánrů (literatura 19.století)
--	--

inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	
přesahy	
Do: ČJL (sexta) : Jazyk a jazyková komunikace D (sexta) : Počátky novověku D (sexta) : Středověk Z: Lat (kvinta) : XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II ČJL (sexta) : Jazyk a jazyková komunikace D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti AJ (septima) : Historické události (oktáva) : České filosofické myšlení	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí	

septima - dotace: 3 + 1, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Jazyk a jazyková komunikace

výstupy	učivo
• odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací • v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu • v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu • využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího • efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	- základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich (interpunkce) - skladba (syntax) – základní principy větné stavby (větné členy, věty, souvětí a jejich vztahy); aktuální členění výpovědi; základy valenční a textové syntaxe - funkční styly a jejich realizace v textech (odborný styl)
přesahy	
Do: ČJL (septima) : Literární komunikace AJ (septima) : Věda v každodenním životě Z: Lat (sexta) : V.-XV. lekce/II IKT (septima) : publikování ČJL (septima) : Literární komunikace AJ (septima) : Věda v každodenním životě	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu, Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam	
Literární komunikace	

výstupy	učivo
• objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí • na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • rozezná typy promluv a vypravěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu • rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení	- metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu; čtenářské kompetence; interpretace a přeinterpretování - způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky) - jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla – tropy; figury; rytmus, rým a zvukové prostředky poezie; monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč; typy kompozice; motiv, téma - text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, obálka; autorský komentář, recenze) - vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury – funkce periodizace literatury, vývoj kontextu české a světové literatury; tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností; literární směry a hnutí; vývoj literárních druhů a žánrů (literatura 1.poloviny 20. století)

• vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	
přesahy	
Do: ČJL (septima) : Jazyk a jazyková komunikace D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945 Z: ČJL (septima) : Jazyk a jazyková komunikace D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945 (oktáva) : Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí	

oktáva - dotace: 3 + 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence

- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Jazyk a jazyková komunikace	
výstupy	učivo
• odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací • při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence • v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) • v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči • v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu • v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu • používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické	- obecné poučení o jazyku a řeči – myšlení a jazyk; čeština a slovanské jazyky; jazyková kultura; základní vývojové tendence českého jazyka - funkce komunikátů – sebevyjádření, apel, přesvědčování, argumentace, kontakt aj. jako dominantní funkce komunikátu - komunikační strategie – adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera; vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa - monolog a dialog –výstavba dialogu, vztah otázka-odpověď; druhy literárního dialogu; subjekty mimotextové a vnitrotextové (autor, čtenář, vypravěč, lyrický hrdina, postavy); narativní postupy (řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá) - rétorika – druhy řečnických projevů, příprava a realizace řečnického vystoupení - základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby – koherence textu (navazování, odkazování, tematické posloupnosti); členění textu a jeho signály; odstavec a další jednotky, vzájemné vztahy textů (intertextovost)

souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu • při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky • volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit	- funkční styly a jejich realizace v textech (administrativní a umělecký styl)
přesahy	
Do: ČJL (oktáva) : Literární komunikace AJ (oktáva) : Angličtina v běžném životě Z: Lat (kvinta) : XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II Lat (sexta) : V.-XV. lekce/II ČJL (oktáva) : Literární komunikace	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
Literární komunikace	
výstupy	učivo
• objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí • na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu	- metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu; čtenářské kompetence; interpretace a přeinterpretování - způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky) - jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla – tropy; figury; rytmus, rým a zvukové prostředky poezie; monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč; typy kompozice; motiv, téma

• při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu • rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	- text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, obálka; autorský komentář, recenze) - vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury – funkce periodizace literatury, vývoj kontextu české a světové literatury; tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností; literární směry a hnutí; vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu (literatura 2. poloviny 20. století, počátek 21. století)
přesahy	
Do: ČJL (oktáva) : Jazyk a jazyková komunikace D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny Z: ČJL (oktáva) : Jazyk a jazyková komunikace D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny	

(oktáva) : Filosofie 20. století (oktáva) : České filosofické myšlení
průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

4.1.2 Anglický jazyk

Anglický jazyk je v učebním plánu Gymnázia v Říčanech dotován třinácti hodinami a předpokládá práci v půlených třídách. Ve všech ročnících mají studenti tři vyučovací hodiny týdně, jen v maturitním ročníku mají hodiny čtyři.

Výuka předmětu vede ke utváření a upevňování klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace na odpovídající úrovni, která během studia směřuje od úrovně A2 až k úrovni B2 dle Evropského jazykového portfolio
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- přesnosti při práci s jazykovým materiálem a rozvíjení interpretačních schopností
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- schopnosti vyjádřit a obhájit vlastní názor, stejně tak jako schopnosti naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň B1: Orientuje se v běžných tématech vyslovených spisovným jazykem, rozumí smyslu mnoha rozhlasových programů týkajících se běžných témat. Rozumí textům, které obsahují běžnou slovní zásobu, popis událostí, pocitů a přání. Dokáže se bez přípravy zapojit do hovorů o známých tématech, spojuje fráze, jednoduše zdůvodňuje své názory a plány. Umí napsat souvislé texty na dobře známá témata, umí vyprávět příběh a psát osobní dopisy.

Úroveň B2: Rozumí delším promluvám, přednáškám, výměnám názorů. Rozumí většině filmů ve spisovném jazyce. Rozumí textům současné psané prózy a také článkům, v nichž autoři zaujmají konkrétní postoje. Plynule a spontánně se účastní rozhovorů s rodilými mluvčími, umí obhájit svůj názor, vysvětlit své stanovisko a uvést výhody a nevýhody různých řešení. Umí napsat srozumitelné podrobné texty, pojednání, zprávy a polemiky.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel sleduje celkový rozvoj žáka v jazyce komplexními testovými metodami, prostřednictvím psaní různých stylistických útvarů – kompetence k učení.
- Učitel vede žáky k četbě beletrie v AJ, k diskusi o knize – kompetence k učení, kompetence komunikativní. Učitel tak rozvíjí u žáků potřebu četby přímo v anglickém jazyce na odpovídající úrovni náročnosti.
- Učitel zadává žákům samostatné tvořivé úkoly a projekty tak, jak jsou koncipovány přímo v jazykových učebnicích – kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení.
- Učitel vede žáky k práci se slovníky, s internetem a médií – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy - kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské

Pravidla hodnocení:

a) Kritéria hodnocení

Při klasifikaci bude kladen důraz na:

- samostatný ústní projev odpovídající požadované výše uvedené jazykové úrovni
- písemný projev odpovídající výše uvedené jazykové úrovni
- porozumění čtenému a psanému projevu odpovídající výše uvedené jazykové úrovni
- samostatnou práci při přípravě a prezentaci referátů, projektů a domácích úkolů

b) Způsoby hodnocení

- ústní zkoušení
- orientační zkoušení
- písemné práce a testy - po ukončení tematického celku
- souhrnné pololetní a závěrečné testy

Bodové hodnocení pro klasifikaci souhrnných pololetních testů:

100-90 bodů výborný

89-78 bodů chvalitebný

76-64 bodů dobrý

63-51 bodů dostatečný

50 a méně bodů nedostatečný

Exkurze:

- dle aktuální nabídky kulturních institucí
- procházka Prahou s odborným výkladem v AJ (maturitní ročník)

Učební plán předmětu

Ročník	5	6	7	8
Dotace	3	3	3	3 + 1
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny				

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Člověk a životní prostředí
 - Ekosystémy
 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - Problematika vztahů organismů a prostředí
 - Vztah člověka k prostředí

- Základní podmínky života
- Životní prostředí regionu a České republiky
- **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Fungování a vliv médií ve společnosti
 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - Média a mediální produkce
 - Mediální produkty a jejich význam
 - Práce v realizačním týmu
 - Role médií v moderních dějinách
 - Stavba mediálních sdělení
 - Tvorba mediálního sdělení
 - Účinky mediální produkce a vliv médií
 - Uživatelé
 - Vnímání autora mediálních sdělení
- **MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:**
 - Kulturní difference
 - Lidské vztahy
 - Multikulturalita
 - Princip sociálního smíru a solidarity
 - Psychosociální aspekty interkulturality
 - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Kooperace a kompetice
 - Rozvoj schopností poznávání
 - Sociální komunikace

kvinta - dotace: 3, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Svět práce	
výstupy	učivo
• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou	Zaměstnání, telefonování, psaní žádostí Gramatika: Předpřítomný čas Minulý čas Trpný rod
přesahy	
Do: AJ (kvinta) : Vztahy NJ (sexta) : Lidé (kvinta) : Psychohygiena Z: (kvinta) : Makrosociologie	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola , Občan, občanská společnost a stát , Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Multikulturalita, Psychosociální aspekty interkulturality	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Člověk a životní prostředí	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Uživatelé, Média a mediální produkce	
Společenský život	
výstupy	učivo
- rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média - přednese souvislý projev na zadané téma - podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	Nereálné situace a jejich popis. Návrhy. Vyprávění. Gramatika: časové a podmínkové věty přídavná jména, příslovce
přesahy	
Do: (kvinta) : Psychohygiena Z: AJ (septima) : Člověk jako společenská bytost	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Mezilidské vztahy VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Role médií v moderních dějinách, Vnímání autora mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Mediální produkty a jejich význam	
Vztahy	
výstupy	učivo
- porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové	Vztahy v rodině. Popis. Vyjádření souhlasu/nesouhlasu Gramatika: modální slovesa - vyjádření pravděpodobnosti Přídavná jména vyjadřující vlastnosti

zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • přednese souvislý projev na zadané téma • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou	
přesahy	
Do: NJ (kvinta) : Charakteristika člověka NJ (kvinta) : Práce a povolání NJ (kvinta) : Rodina (kvinta) : Psychohygiena Z: ČJL (kvinta) : Jazyk a jazyková komunikace (kvinta) : Psychologie osobnosti AJ (kvinta) : Svět práce	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Morálka všedního dne, Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Komunikace VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát , Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Zájmové činnosti	
výstupy	učivo
• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace	Vyjádření množství. Složená podstatná jména. Životopis. Gramatika: předpřítomný čas prostý a průběhový

• rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • přednese souvislý projev na zadané téma • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou	vyjádření času
přesahy	
Do: NJ (kvinta) : Kultura a volný čas (kvinta) : Psychohygiena TV (kvinta) : činnosti ovlivňující zdraví	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sociální komunikace, Psychohygiena, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy, Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí, Člověk a životní prostředí	
Mezigenerační vztahy	
výstupy	učivo
• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média	Neformální angličtina. Spojování vět. Gramatika: nepřímé otázky tázací dovětky

• formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • přednese souvislý projev na zadané téma • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou	
přesahy	
Do: NJ (kvinta) : Rodina NJ (sexta) : Lidé (kvinta) : Úvod do sociologického myšlení Z: (kvinta) : Makrosociologie	
průřezová témata	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola , Občan, občanská společnost a stát , Formy participace občanů v politickém životě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Etnický původ, Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí	
Životní mezníky	
výstupy	učivo
• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • přednese souvislý projev na zadané téma • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	Důležité životní události. Zvyky. Významné kulturní události. Gramatika: nepřímá řeč

přesahy
Do: NJ (sexta) : Lidé NJ (septima) : Mezilidské vztahy NJ (oktáva) : O mé generaci (kvinta) : Psychologie osobnosti (kvinta) : Úvod do sociologického myšlení
průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Princip sociálního smíru a solidarity

sexta - dotace: 3, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Svět	
výstupy	učivo
• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální	Život v zahraničí. Porovnání různých životních stylů. Gramatika:

téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • přednese souvislý projev na zadané téma • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou	Časový systém- přehled. Neformální jazyk. Složená slova. Psaní životopisu a průvodního dopisu.
přesahy	
Do: GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR GG (sexta) : Sociální prostředí Z: B (sexta) : Biologie živočichů:Protista až ptáci GG (sexta) : Sociální prostředí GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR (septima) : Mezinárodní vztahy a globální svět	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sociální komunikace, Seberegulace a sebeorganizace VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát , Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, Žijeme v Evropě	

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Cestování	
výstupy	učivo
• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • přednese souvislý projev na zadané téma • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou	Turismus a jeho vliv na životní prostředí. Různé způsoby cestování. Gramatika: Předpřítomný čas prostý a průběhový. Slovesa make a do.
přesahy	
Do: NJ (sexta) : Cestování GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR GG (sexta) : Sociální prostředí Z: D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Mezilidské vztahy, Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané, Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	
Příběhy	
výstupy	učivo

• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou	Knihy a filmy. Zpravodajství. Gramatika: Časy používané pro vyprávění. Použití slova like. Vyjádření překvapení a zájmu.
přesahy	
Do: ČJL (sexta) : Jazyk a jazyková komunikace	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Mezilidské vztahy, Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy, Etnický původ, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života, Životní prostředí regionu a České republiky MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Uživatelé, Práce v realizačním týmu	
Konspirační teorie	
výstupy	učivo
• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální	Konspirační teorie. Příběhy z dětství. Gramatika:

téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou	Otázky, zápory. Předpony, antonyma. Zvořilé nabídky a žádosti.
přesahy	
Do: NJ (septima) : Média	
průřezová témata	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola , Občan, občanská společnost a stát MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení	
Budoucnost	
výstupy	učivo
• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či	Sociální problémy mládeže. Můj budoucí život. Gramatika: Vyjádření budoucnosti. Psaní e-mailů. Slovesa take a put.

písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • přednese souvislý projev na zadané téma • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou	
přesahy	
Do: (kvinta) : Psychohygiena (kvinta) : Úvod do sociologického myšlení Z: ČJL (sexta) : Jazyk a jazyková komunikace	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát , Formy participace občanů v politickém životě VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Globalizační a rozvojové procesy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity	
Podnikání	
výstupy	učivo
• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích	Cesta k úspěchu v podnikání. Reklamy, inzeráty. Průzkum trhu. Gramatika: Vyjádření množství. Obchodní angličtina.

• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • přednese souvislý projev na zadané téma • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou	
přesahy	
Do: ČJL (sexta) : Jazyk a jazyková komunikace Z: (sexta) : Mikroekonomie	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Morálka všedního dne, Sebepoznání a sebepojetí VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola , Občan, občanská společnost a stát , Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Uživatelé, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

septima - dotace: 3, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě

- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Vztahy mezi lidmi	
výstupy	učivo
• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace	Sociální vazby člověka. Důležité události v rodinném a profesním životě. Rodiče a děti.

- rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích
- porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma
- odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů
- využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média
- čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce
- formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule
- přednese souvislý projev na zadané téma
- sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko
- logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů
- používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit
- využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma
- adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů
- komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích

Gramatika:

Vyjádření pravděpodobnosti.

Modální slovesa.

Vyjádření překvapení.

Vyjádření emocí v hovorových frázích.

• korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích	
přesahy	
Do: (kvinta) : Psychologie osobnosti (kvinta) : Psychohygiena (kvinta) : Úvod do sociologického myšlení Z: (septima) : Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Sociální komunikace, Kreativita, Komunikace	
Extrémní situace	
výstupy	učivo
• rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko	Extrémní životní podmínky. Vyjímečné životní zážitky. Gramatika: Vztažné věty. Participia. Hovorové komentáře. Popis míst.

• logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů	
přesahy	
Do: (kvinta) : Psychohygiena	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika	
Člověk jako společenská bytost	
výstupy	učivo
• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu	Přátelství. Člověk, na kterého nezapomenu. Média. Gramatika: Vyjádření různých dějů v minulosti. Opakovaná činnost v minulosti. Vyjádření názoru. Argumentace.

• přednese souvislý projev na zadané téma • sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích • při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	
přesahy	
Do: AJ (kvinta) : Společenský život NJ (kvinta) : Charakteristika člověka NJ (kvinta) : Škola NJ (kvinta) : Kultura a volný čas NJ (kvinta) : Práce a povolání NJ (kvinta) : Rodina (kvinta) : Psychohygiena (kvinta) : Úvod do sociologického myšlení Z: (kvinta) : Úvod do sociologického myšlení (kvinta) : Mikrosociologie (kvinta) : Makrosociologie D (kvinta) : Pravěk B (septima) : Biologie člověka (septima) : Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod (septima) : Mezinárodní vztahy a globální svět	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí, Mezilidské vztahy VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Role médií v moderních dějinách, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu, Média a mediální produkce

Historické události	
výstupy	učivo
• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • přednese souvislý projev na zadané téma • sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit	Osídlování Ameriky. Různé literární útvary. Gramatika: Modální slovesa v minulosti. Metafory a idiomy. Formální a neformální dopis.

• využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích • při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	
přesahy	
Do: ČJL (sexta) : Literární komunikace D (sexta) : Počátky novověku Z: D (kvinta) : Starověk D (sexta) : Počátky novověku D (sexta) : Středověk (septima) : Mezinárodní vztahy a globální svět D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice	
Věda v každodenním životě	
výstupy	učivo
• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby,	Otázky a odpovědi. Výklad snů. Jednoduché vědecké teorie. Gramatika: Kolokace. Vyjádření extrémních emocí. Spojování vět.

kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • přednese souvislý projev na zadané téma • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích • při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	
přesahy	
Do: ČJL (septima) : Jazyk a jazyková komunikace NJ (septima) : Život všedního dne Z: (kvinta) : Makrosociologie D (kvinta) : Úvod do studia historie B (septima) : Savci B (septima) : Ekologie B (septima) : Genetika ČJL (septima) : Jazyk a jazyková komunikace D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny	
průřezová témata	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Základní podmínky života, Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky	
Životní období	
výstupy	učivo
• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné	Šťastná a nešťastná období v lidském životě. Co dělá lidi šťastnými. Aktivní život ve stáří. Gramatika: Členy. Determinátory. Zdůraznění sdělení.

názory různých faktografických i imaginativních textů • při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	
přesahy	
Do: (kvinta) : Psychologie osobnosti (kvinta) : Úvod do sociologického myšlení	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ	

oktáva - dotace: 3 + 1, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Velká Británie	
výstupy	učivo
• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi • odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média	Historie, geografie, politické a společenské zřízení. Kulturní profil země. Postavení země ve světě. Gramatika: Dle probíraného učiva.

- čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce
- formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule
- přednese souvislý projev na zadané téma
- s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace
- používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit
- využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma
- vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou
- reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích
- při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů

přesahy

Do:

GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR

Z:

D (kvinta) : Starověk

GG (sexta) : Sociální prostředí

GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR

D (sexta) : Středověk

D (sexta) : Počátky novověku

D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti

D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945

D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny

průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Mezilidské vztahy, Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané, Globalizační a rozvojové procesy, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
Spojené státy americké	
výstupy	učivo
- rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace - vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů - čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce - postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule - volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu - sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko	Historie, geografie, politické a společenské zřízení. Kulturní profil země. Postavení země ve světě. Gramatika: Dle probíraného učiva.

• logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích • při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	
přesahy	
Do: GG (kvinta) : Přírodní prostředí GG (kvinta) : Makroregiony- mimoevropské GG (kvinta) : Životní prostředí Z: GG (kvinta) : Makroregiony- mimoevropské GG (sexta) : Sociální prostředí D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945 D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny	
průřezová témata	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola , Občan, občanská společnost a stát , Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
Ostatní anglicky mluvící země	
výstupy	učivo

• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi • odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce • postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • přednese souvislý projev na zadané téma	Historie, geografie, politické a společenské zřízení. Kulturní profil země. Postavení země ve světě. Gramatika: Dle probíraného učiva.
---	--

• sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit • využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů • komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích • při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	
přesahy	
Do: GG (kvinta) : Přírodní prostředí GG (kvinta) : Makroregiony- mimoevropské GG (kvinta) : Životní prostředí Z: GG (kvinta) : Makroregiony- mimoevropské GG (sexta) : Sociální prostředí	
průřezová témata	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity, Základní problémy sociokulturních rozdílů, Psychosociální aspekty interkulturality, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
Angličtina v běžném životě	
výstupy	učivo
• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi • odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce • postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule	Cestování. Zájmy. Kultura. Sport. Rodina. Zvyky. Pracovní život. Veřejný život. Média a moderní technologie. Gramatika: Dle probíraného učiva.

- volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu
- přednese souvislý projev na zadané téma
- sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko
- logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů
- s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace
- používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit
- využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma
- vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou
- adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů
- reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích
- při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů
- posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného

života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění	
přesahy	
Do: (kvinta) : Psychohygiena (kvinta) : Úvod do sociologického myšlení (oktáva) : Etika a religionistika B (septima) : Ekologie GG (kvinta) : Makroregiony- mimoevropské TV (kvinta) : činnosti ovlivňující zdraví Z: ČJL (oktáva) : Jazyk a jazyková komunikace	
průřezová témata	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola , Občan, občanská společnost a stát , Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Psychosociální aspekty interkulturality, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	

4.1.3 Německý jazyk

DCJ-Německý jazyk pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk.

V rámci předmětu je věnována pozornost dílčím aspektům všech průřezových témat, podrobněji zejména tématickým okruhům Vztah k multilingvní kulturní situaci a Spolupráce lidí z různého kulturního prostředí průřezového tématu Multikulturní výchova.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A1: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Úroveň A2: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnáléhavějších potřeb.

Obsahem předmětu DCJ-Německý jazyk je výuka německého jazyka v korelaci s cílovou úrovní B1/ B2 podle Společného evropského referenčního rámce (CEF).

Doplněním výuky jsou: účast v jazykových soutěžích, exkurze (dle aktuální nabídky kulturních institucí) - viz jednotlivé ročníky.

sexta- Drážďany, oktáva - Pasov

Učební plán předmětu

Ročník	5	6	7	8
Dotace	3	3	3	3
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny				

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Člověk a životní prostředí
 - Ekosystémy
 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - Problematika vztahů organismů a prostředí
 - Vztah člověka k prostředí
 - Základní podmínky života

- Životní prostředí regionu a České republiky
- **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Fungování a vliv médií ve společnosti
 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - Média a mediální produkce
 - Mediální produkty a jejich význam
 - Práce v realizačním týmu
 - Role médií v moderních dějinách
 - Stavba mediálních sdělení
 - Tvorba mediálního sdělení
 - Účinky mediální produkce a vliv médií
 - Uživatelé
 - Vnímání autora mediálních sdělení
- **MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:**
 - Etnický původ
 - Kulturní difference
 - Lidské vztahy
 - Multikulturalita
 - Princip sociálního smíru a solidarity
 - Psychosociální aspekty interkulturality
 - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
 - Základní problémy sociokulturních rozdílů
- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Hodnoty, postoje, praktická etika
 - Komunikace
 - Kooperace a kompetice
 - Kreativita
 - Mezilidské vztahy
 - Morálka všedního dne
 - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 - Poznávání lidí
 - Psychohygiena
 - Rozvoj schopností poznávání
 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - Sebepoznání a sebepojetí
 - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 - Seberegulace a sebeorganizace
 - Sociální komunikace
 - Spolupráce a soutěž
- **VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA:**
 - Formy participace občanů v politickém životě
 - Občan, občanská společnost a stát
 - Občanská společnost a škola
 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- **VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:**
 - Evropa a svět nás zajímá
 - Globalizační a rozvojové procesy

- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Jsme Evropané
- Objevujeme Evropu a svět
- Vzdělávání v Evropě a ve světě
- Žijeme v Evropě

kvinta - dotace: 3, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Kompetence pracovní

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Charakteristika člověka	
výstupy	učivo
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata	Témata: Vzhled a osobnost popis osoby, charakteristika, vlastnosti, subjektivní dojem, hodnocení oblékání, tolerance, předsudky

• formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	Gramatika: skloňování adjektiv po členu určitém, neurčitém, bez členu skloňování adjektiv po : dieser, mancher, alle
přesahy	
Do: (kvinta) : Psychologie osobnosti Z: (kvinta) : Psychologie osobnosti AJ (kvinta) : Vztahy AJ (septima) : Člověk jako společenská bytost	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané, Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy	
Škola	
výstupy	učivo
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek	Témata: Škola, vzdělávání, povolání Typy škol, známkování, učitel a žák Výběr povolání, hledání zaměstnání vzdělávací systémy v něm. mluvících zemích, porovnávání Gramatika: Minulý čas způsobových sloves Řadové číslovky Vedlejší věty

využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	
přesahy	
Z: AJ (septima) : Člověk jako společenská bytost	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebezpojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Komunikace	
Kultura a volný čas	
výstupy	učivo
- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	Témata: Kultura a volný čas Média: televize, rozhlas, tisk, internet Sport Aktivní a pasivní trávení volného času Gramatika: slovesa se zvrtnou částicí, konjunktivy
přesahy	
Do: ČJL (kvinta) : Jazyk a jazyková komunikace Z: (kvinta) : Makrosociologie AJ (kvinta) : Zájmové činnosti AJ (septima) : Člověk jako společenská bytost	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Účinky mediální produkce a vliv médií	
Práce a povolání	
výstupy	učivo

• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	Témata: Povolání, práce na směny, výrobní proces, telefonování úřední dopis, psaní žádosti Gramatika: stupňování příd. jmen a příslovců
přesahy	
Z: (kvinta) : Makrosociologie AJ (kvinta) : Vztahy AJ (septima) : Člověk jako společenská bytost	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
Rodina	
výstupy	učivo
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma	Témata: Rodina, vztahy v rodině, členové rodiny Rodina dříve a nyní Rodiče, děti a prarodiče Výchova Gramatika: typy slovosledů , vedlejší věty, infinitivní věty préteritum

• sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	
přesahy	
Z: (kvinta) : Makrosociologie AJ (kvinta) : Vztahy AJ (kvinta) : Mezigenerační vztahy AJ (septima) : Člověk jako společenská bytost	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Mezilidské vztahy, Komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy	
sexta - dotace: 3, povinný	

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům

- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Kompetence pracovní

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Příroda a životní prostředí	
výstupy	učivo
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů	Témata: Počasí, příroda, životní prostředí Charakteristika ročních období Ochrana životního prostředí Globální oteplování Gramatika: konstrukce s " es" vztažná zájmena vztažné věty
přesahy	

Do: TV (sexta) : Činnost ovlivňující zdraví Z: D (kvinta) : Pravěk B (sexta) : Biologie živočichů: Protista až ptáci D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny	
průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí, Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky	
Cestování	
výstupy	učivo
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů	Témata: Cestování, pobyt v cizině Studium a práce v zahraničí, Příprava cesty Cizinci v ČR, Češi v cizině Gramatika: nepřímé otázky vedlejší věty s <i>damit</i> infinitivní věty s <i>um-zu</i>
přesahy	
Z: AJ (sexta) : Cestování	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané, Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy	

Dějiny, politické dění	
výstupy	učivo
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů	Témata: Politika, dějiny Sledování denního tisku Aktuální dění Volební systémy u nás a v BRD NDR a NSR, opětovné sjednocení Gramatika: předložky wegen, ausser slovesná rekece
přesahy	
Z: D (kvinta) : Pravěk D (kvinta) : Starověk D (sexta) : Středověk D (sexta) : Počátky novověku (septima) : Mezinárodní vztahy a globální svět D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945 D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Etnický původ, Základní problémy sociokulturních rozdílů MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Role médií v moderních dějinách, Práce v realizačním týmu	
Lidé	
výstupy	učivo
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata	Témata: Lidé Problematika mladých lidí, nezaměstnanost, rodina, výchova dětí,

• formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů	Staří lidé Mezigenerační soužití Gramatika: zvrtná slovesa zájmena
přesahy	
Z: AJ (kvinta) : Svět práce AJ (kvinta) : Mezigenerační vztahy AJ (kvinta) : Životní mezníky	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola	
Literatura	
výstupy	učivo
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	Témata: Četba, knihy, literatura Žánry - poesie, próza, drama Rozbory textů Vlastní četba Literární díla něm. píšicích autorů

- vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů	
přesahy	
Z: D (kvinta) : Starověk	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Morálka všedního dne VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

septima - dotace: 3, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Nová konkrétní kompetence

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Bydlení	
výstupy	učivo
- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média	Rozdíly mezi městem a venkovem Dům a byt Zařízení Moje představy do budoucna Moderní trendy Konjunktiv II. Passiv

• formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • používá všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace • adekvátně a gramaticky správně diskutuje	
přesahy	
Z: (kvinta) : Makrosociologie	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Morálka všedního dne, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference	
Volný čas a sport	
výstupy	učivo
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně na běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů • používá všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace • adekvátně a gramaticky správně diskutuje • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu • je schopen vyjádřit své myšlenky, názory a stanoviska písemnou i ústní formou	Význam volného času v životě člověka Sport jako koníček i zaměstnání Nové trendy Fitness Nácvik diskuze Präpositionen bei Zeitangaben Komparation
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Morálka všedního dne, Seberegulace a sebeorganizace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět	

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy	
Život všedního dne	
výstupy	učivo
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, autentický text se slovní zásobou na běžná témata • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • používá všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace • komunikuje plynule a foneticky správně na konkrétní témata • je schopen vyjádřit své myšlenky, názory a stanoviska písemnou i ústní formou	Denní program Všední den a víkend Stravování Termíny, pozvánky pořádání společenských setkání Kultura a její význam Reflexivpronomen Relativsatz
přesahy	
Z: AJ (septima) : Věda v každodenním životě	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Morálka všedního dne, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Komunikace	
Mezilidské vztahy	
výstupy	učivo
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně na běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové	Lidé a jejich vlastnosti Hádka a diskuze Hledání konsenzu Prosba o pomoc, poskytnutí rady Imperativ Finalsätze mit "um zu ..." und "damit..."

zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • adekvátně a gramaticky správně diskutuje • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	
přesahy	
Z: (kvinta) : Mikrosociologie (kvinta) : Makrosociologie AJ (kvinta) : Životní mezníky GG (sexta) : Sociální prostředí	
průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity, Základní problémy sociokulturních rozdílů MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Fungování a vliv médií ve společnosti	
Média	
výstupy	učivo
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně na běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů • používá všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace	Nová média - jak dlouho? Internet - fenomén dnešní doby význam technického pokroku v každodenním životě spojky "weil", "denn", "deshalb"

• využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • je schopen vyjádřit své myšlenky, názory a stanoviska písemnou i ústní formou	
přesahy	
Z: (kvinta) : Makrosociologie AJ (sexta) : Konspirační teorie D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny	
průřezová témata	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu, Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam	

oktáva - dotace: 3, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

O sobě	
výstupy	učivo
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně, gramaticky správně • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • přednese souvislý projev na zadané téma • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává informace	• O sobě Rodinné zázemí, přátelé, známí - Životní mezníky a zážitky Zájmy, aktivity, profesionální orientace; Získat informace o studiu - Ucházet se o místo Výběr povolání - Volba životního partnera O budoucnosti: Plány, obavy, přání - Jak si představuji můj budoucí život Gramatika: Opakování a shrnutí: Participium I a II, jeho syntaktické funkce Časová souslednost dějů v minulosti a budoucnosti

vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou	
přesahy	
Z: D (kvinta) : Úvod do studia historie	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sebepoznání a sebepojetí	
O mé generaci	
výstupy	učivo
- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně ,gramaticky správně - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média - volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu - přednese souvislý projev na zadané téma - s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává informace - vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou	O mé generaci Co nás charakterizuje - Životní styl mé generace Co nás spojuje/ Co nás rozděluje - Interview - Anketa - Diskuse Jak nás vidí ostatní - Generační problematika Mezilidské vztahy, jak je vnímá moje generace Gramatika: Opakování a shrnutí: Spojky: syntakticko-sémantický přehled Opakování a shrnutí: Syntakticko-sémantické struktury; vyčlenění z větného rámce
přesahy	
Do: D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny	
Z:	

D (kvinta) : Úvod do studia historie AJ (kvinta) : Životní mezníky	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Hodnoty, postoje, praktická etika, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy	
O světě kolem nás	
výstupy	učivo
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně ,gramaticky správně • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • přednese souvislý projev na zadané téma • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává informace • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou	• O světě kolem nás Popsat předměty - Jak fungují; Charakterizovat osoby; Vyprávět o událostech Česká republika - Německy mluvící země - Evropa: Co o nich vím Shromáždit, zpracovat a prezentovat poznatky Gramatika: Slovesný přízvuk jako sémantická kategorie Rod a číslo substantiv jako sémantická kategorie
přesahy	
Z: GG (sexta) : Sociální prostředí (septima) : Mezinárodní vztahy a globální svět D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny	
průřezová témata	

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát , Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Multikulturalita, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí	
Aktuální události	
výstupy	učivo
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně ,gramaticky správně • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • přednese souvislý projev na zadané téma • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává informace • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou	• Aktuální události Shromáždit a prezentovat aktuální informace Zeptat se na názor - Vyjádřit názor - Argumentovat - Polemizovat Zpravodajské relace a servery v německy mluvících zemích - Sdělovací prostředky Důležité mezinárodní organizace Gramatika: Vyjádření zprostředkovaného sdělení a nezaručeného tvrzení Lexika: Nová slova v němčině, jejich morfologická typologie
přesahy	
Do: D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny Z: GG (sexta) : Sociální prostředí (septima) : Mezinárodní vztahy a globální svět	

D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny
průřezová témata
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Multikulturalita, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Média a mediální produkce

4.1.4 Latina

Předmět Latina pokrývá část vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, konkrétně obor Latina.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně od kvarty do sexty.

Realizují se tématické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G a Multikulturní výchova RVP G.

Předmět Latina napomáhá seznámit žáky s kulturním dědictvím antiky a vlivem latinského lexika na slovní zásobu moderních evropských jazyků a terminologii různých vědních disciplín i jiných oblastí, kde latina našla své uplatnění (medicína, právo, lingvistika, liturgie atd.), jakož i vlivem gramatického systému na systémy moderních jazyků. Důraz je kladen především na pochopení gramatického systému, osvojení slovní zásoby a orientaci v reáliích zpracovávaných latinskojazyčných textů. Podporuje vědomí významu latiny pro formování moderních jazyků a odborné terminologie a významu antické, potažmo i středověké latinské kultury pro pozdější vývoj společnosti. Snaží se budovat v žácích úctu k výtvarům lidského ducha minulých generací. Předmět Latina úzce souvisí s předmětem Dějepis (rozšiřuje poznatky o historickém a kulturním vývoji antického Řecka a Říma), Zeměpis (orientace na mapě antického světa v kontextu dnešní geopolitické situace), Český jazyk a literatura (kultivované užívání mateřského jazyka při překladu latinskojazyčných textů, antické literární tradice, žáci se seznamují a osvojují si běžně užívanou odbornou terminologii přejatou z latiny a chápou její etymologii), Německý jazyk a Anglický jazyk (etymologie slov přejatých z latiny do moderních jazyků) a Výtvarná kultura (antické umění a jeho vliv na pozdější umělecké slohy, zejména renesanci, baroko a klasicismus).

Žák je zejména veden k tomu, aby:

- chápal gramatický systém jazyka a dovedl jeho znalost prakticky aplikovat při překladu nejdříve upraveného a posléze autentického latinskojazyčného textu
- ovládal základní slovní zásobu jazyka
- chápal souvislost mezi překladem a obsahem zpracovávaného textu, tzn. dovedl identifikovat jména, místa a další reálie, o nichž text pojednává a tím pochopil smysl celého překládaného sdělení
- dovedl na základě znalosti odborné terminologie odvozovat významy neznámé slovní zásoby v případě, že nebude mít při překladu textu (hlavně autentického) k dispozici slovník, tj. při praktickém použití například v terénu (překlad latinských nápisů)
- se orientoval v osobnostech, místech a pojmech souvisejících s dějinami a kulturou antického starověku, potažmo s latinskou kulturou středověku a humanismu
- chápal souvislost mezi slovní zásobou latiny a odbornou terminologií vědních disciplín
- chápal souvislost mezi slovní zásobou latiny a moderních jazyků

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k aplikaci gramatických pravidel při překladu z latiny do mateřského jazyka a naopak - kompetence k řešení problémů.

- Učitel vede žáky ke kultivovanému používání mateřského jazyka při překladu textu z latiny do češtiny - kompetence komunikativní.
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti ústní i písemnou formou - kompetence komunikativní.
- Učitel zadává žákům referáty a vede je k samostatnému zpracovávání témat z antické mytologie, reálií antického světa a latinsky psané literatury starověku a středověku - kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností - kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské.

Exkurze

- v rámci nabídky exkurzí a workshopů v závěru školního roku je možno realizovat epigrafickou expedici na Karlův most nebo do Lapidária Národního muzea s cílem praktické aplikace latiny při překladu nápisových textů a luštění chronogramů

Pravidla hodnocení

a) Kritéria hodnocení

Při klasifikaci bude kladen důraz na:

- znalost gramatických kategorií a jejich vzájemných vztahů
- praktickou aplikaci gramatického systému při překladu z latiny do češtiny a naopak
- znalost základní slovní zásoby
- celkovou úroveň pochopení smyslu latinskojazyčného textu
- stylistickou vyspělost překladu (hlavně z latiny do češtiny)
- orientaci v reáliích antického starověku a středověkého latinského kulturního okruhu
- samostatnou práci při přípravě a prezentaci referátů

b) Způsoby hodnocení

- orientační zkoušení
- písemné práce a testy - po ukončení tematického celku
- souhrnné pololetní a závěrečné testy

c) Klasifikační stupnice závazná pro hodnocení souhrnných pololetních a závěrečných testů (procentuální rozsah jednotlivých klasifikačních stupňů)

100-91% - 1

90-78% - 2

77-64% - 3

63-51% - 4

50-0% - 5

Učební plán předmětu

Ročník	5	6
Dotace	2	2
Povinnost	povinný	povinný

(skupina)		
Dotace skupiny		

kvinta - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II	
výstupy	učivo
• chápe pozici aktuálně probírané gramatiky v systému vyučovaného jazyka, je schopen propojovat starší znalosti a dovednosti s aktuálně probíranou gramatickou materií • ovládá základní slovní zásobu, dovede odvozovat významy neznámých slovíček z již osvojené slovní zásoby • s pomocí osvojené slovní zásoby je schopen přeložit z latiny do češtiny přiměřeně náročný autentický text upravený pro potřeby gymnaziálního vzdělávání	- futurum sloves 1. a 2. konjugace, futurum sloves 3., 4., 3./4. konjugace, futurum sloves deponentních - číslovky - jejich užití při zápisu letopočtu a při výpočtu chronogramu - adjektiva 3. deklinace - adverbia od adjektiv 3. deklinace - 4. deklinace - 5. deklinace - konjunktiv přítomného aktiva a pasiva - konjunktiv imperfekta aktiva a pasiva - zájmena ukazovací, záporná, tázací a vztažná; zájmenná adjektiva - stupňování adjektiv a adverbí - věty účelové a snahové - zájmena ukazovací a neurčitá

• s pomocí slovníku je schopen přeložit z latiny do češtiny složitější autentický text upravený pro potřeby gymnaziálního vzdělávání • je schopen propojovat znalost reálií antického světa s obsahem překládaných latinskojazyčných textů • s pomocí osvojené slovní zásoby je schopen překládat kratší textové celky, sentence a věty z češtiny do latiny • s pomocí osvojené slovní zásoby chápe etymologii běžných odborných termínů převzatých z latiny • zná význam ustálených latinských obrátů, sentencí a citátů, chápe jejich původ a dobový i nadčasový význam	- indikativ perfekta aktiva
přesahy	
Do: ČJL (kvinta) : Literární komunikace ČJL (kvinta) : Jazyk a jazyková komunikace ČJL (sexta) : Literární komunikace ČJL (sexta) : Jazyk a jazyková komunikace ČJL (oktáva) : Jazyk a jazyková komunikace D (kvinta) : Starověk D (sexta) : Počátky novověku D (sexta) : Středověk Z: ČJL (kvinta) : Jazyk a jazyková komunikace D (kvinta) : Starověk D (sexta) : Středověk D (sexta) : Počátky novověku	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference	

Aktivity, pomůcky a soutěže

[Aktivita] - Certamen Latinum

sexta - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

V.-XV. lekce/II	
výstupy	učivo
• chápe pozici aktuálně probírané gramatiky v systému vyučovaného jazyka, je schopen propojovat starší znalosti a dovednosti s aktuálně probíranou gramatickou materií • ovládá základní slovní zásobu, dovede odvozovat významy neznámých slovíček z již osvojené slovní zásoby • s pomocí osvojené slovní zásoby je schopen přeložit z latiny do češtiny přiměřeně náročný autentický text upravený pro potřeby gymnaziálního vzdělávání • s pomocí slovníku je schopen přeložit z latiny do češtiny složitější autentický text upravený pro potřeby gymnaziálního vzdělávání	- indikativ plusquamperfekta aktiva a futura II. aktiva - konjunktiv plusquamperfekta aktiva - cum historicum - supinum - participia - ablativ absolutní - indikativ perfekta, plusquamperfekta a futura II. pasiva - latinské infinitivy - infinitivní vazby - akuzativ s infinitivem, nominativ s infinitivem - gerundium a gerundivum - četba autorů - Plautus, Caesar, Cicero, Nepos, Livius, Ovidius, Vergilius, Horatius, Catullus, Starý a Nový zákon, Kosmas, Vita Caroli, Husovy spisy, Jan Amos Komenský

- s pomocí slovníku je schopen přeložit do češtiny neupravený autentický latinskojazyčný text
- je schopen propojovat znalost reálií antického světa s obsahem překládaných latinskojazyčných textů
- s pomocí osvojené slovní zásoby je schopen překládat kratší textové celky, sentence a věty z češtiny do latiny
- s pomocí osvojené slovní zásoby chápe etymologii běžných odborných termínů převzatých z latiny
- zná význam ustálených latinských obrátů, sentencí a citátů, chápe jejich původ a dobový i nadčasový význam
- chápe základní vývojové tendence literatury antického Řecka a Říma a latinsky psané literatury středověku a humanismu, zná jména a některá díla významných autorů

přesahy

Do:

ČJL (kvinta) : Literární komunikace

ČJL (kvinta) : Jazyk a jazyková komunikace

ČJL (sexta) : Jazyk a jazyková komunikace

ČJL (septima) : Jazyk a jazyková komunikace

ČJL (oktáva) : Jazyk a jazyková komunikace

D (kvinta) : Starověk

D (sexta) : Počátky novověku

D (sexta) : Středověk

(oktáva) : Humanismus a renesance

(oktáva) : Patristika a scholastika

(oktáva) : Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky)

Z:

D (kvinta) : Starověk

ČJL (sexta) : Jazyk a jazyková komunikace

D (sexta) : Středověk

D (sexta) : Počátky novověku

(oktáva) : Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky)

(oktáva) : Patristika a scholastika

(oktáva) : Humanismus a renesance

průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj

vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Komunikace

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference

Aktivity, pomůcky a soutěže

[Aktivita] - Certamen Latinum

4.2 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

----- vyšší stupeň

Charakteristika vzdělávací oblasti

Výuka matematiky na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní gramotnost žáků a schopnost geometrického vhledu. Ovládnutí požadovaného matematického aparátu, elementy matematického myšlení, vytváření hypotéz a deduktivní úvahy jsou prostředkem pro nové hlubší poznání a předpokladem dalšího studia. Osvojené matematické pojmy, vztahy a procesy pěstují myšlenkovou ukázněnost, napomáhají žákům k prožitku celistvosti.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít spíše objektivní pravdu než uhájit vlastní názor. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti formulace problému a strategie jeho řešení, v aktivním ovládnutí matematických nástrojů a dovedností, v pěstování schopnosti aplikace. Matematika přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupu při odvozování tvrzení a odhalovat klamné závěry.

Během studia žáci objevují, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, ale i ve společenských vědách), že je ovlivňována vnějšími podněty (například z oblasti přírodních věd) a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem matematiky. Žáci poznávají, že matematika je součástí naší kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje spojeného s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním na základě poznávání jejich charakteristických vlastností;
- určování, zařazování a využívání pojmů, k analýze a zobecňování jejich vlastností;
- vytváření zásoby matematických pojmů, vztahů, algoritmů a metod řešení úloh a k využívání osvojeného matematického aparátu;
- analyzování problému a vytváření plánu řešení, k volbě správného postupu při řešení úloh a problémů, k vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám;
- práci s matematickými modely, k vědomí, že k výsledku lze dospět různými způsoby;
- rozvoji logického myšlení a úsudku, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu, k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů;
- pochopení vzájemných vztahů a vazeb mezi okruhy učiva a k aplikaci matematických poznatků v dalších vzdělávacích oblastech;
- přesnému vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, k porozumění matematickým termínům, symbolice a matematickému textu;
- zdůvodňování matematických postupů, k obhajobě vlastního postupu;
- rozvíjení dovednosti pracovat s různými reprezentacemi;
- užívání kalkulátoru a moderních technologií k efektivnímu řešení úloh a k prezentaci výsledků;
- rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním (k činností, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k

vyhodnocování matematických modelů, k poznávání mezí jejich použití, k vědomí, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro více situací a jedna situace může být vyjádřena různými modely);

- rozvíjení geometrického vidění a prostorové představivosti;
- pochopení matematiky jako součásti kulturního dědictví a nezaměnitelného způsobu uchopování světa.

4.2.1 Matematika

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na pět tematických okruhů.

ARGUMENTACE A OVĚŘOVÁNÍ

Žák čte a zapisuje v symbolickém jazyku, užívá správné logické spojky a kvantifikátory, rozliší definici a větu, rozliší s právný a nesprávný úsudek, vytváří hypotézy, zdůvodňuje pravdivost a nepravdivost, zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému.

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Žák užívá vlastnosti dělitelnosti v $\mathbb{N}$, operuje s intervaly, aplikuje absolutní hodnotu čísla, provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy i výrazy s proměnnou, aplikuje tyto znalosti při řešení rovnic a nerovnic, rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy rovnic, geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav, analyzuje a řeší problémy užitím rovnic.

PŘÁCE S DATY, KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST

Žák řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem, využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly, diskutuje statistické informace, volí a využívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat, reprezentuje graficky soubor dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy.

ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY

Žák načrtne grafy základních funkcí a určí jejich vlastnosti, využívá své vědomosti k řešení rovnic a nerovnic, formuluje a zdůvodňuje vlastnosti funkcí a posloupností, modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí, aplikuje vztahy pro exp., logaritmickou a goniometrickou funkci, využívá vědomosti ve finanční matematice.

GEOMETRIE

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací. Využívá geometrické pojmy a symboliku, využívá náčrt, v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii, upravuje výrazy, používá iracionální čísla. Řeší polohové i nepolohové úlohy užitím množin bodů dané vlastnosti, pomocí zobrazení i na základě výpčtu, Zobrazuje ve volném rovnoběžném promítání, užívá analytické vyjádření, pracuje s kuželosečkami.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Časové a organizační vymezení

Viz dotace

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech (odhady, měření a porovnávání vzdáleností)
- rozvíjení paměti žáků a osvojování nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení a využívání základních matematických pojmů a vztahů
- rozvíjení logického myšlení
- kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci
- k efektivnímu využívání matematického aparátu
- matematizaci reálných situací (vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění, matematické modelování)
- přesnému a stručnému vyjadřování (matematický jazyk, symbolika, zápisy při řešení úloh)
- volbě správného postupu a vyhodnocování správnosti výsledků
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh
- soustavné sebekontroly, vytrvalosti, přesnosti, systematičnosti

Hodnocení žáků

Předmět, způsoby a stupně hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy.

Při hodnocení bude kladen důraz na:

- schopnost hledání souvislostí
- praktickou aplikaci získaných znalostí při řešení zadaného problému
- schopnost systematického a logického řešení úloh
- schopnost samostatně vyhledat a zpracovat informace potřebné k řešení úloh
- schopnost používat přesné pojmy a pracovat s nimi
- správně zapisovat reálné situace pomocí matematických symbolů

- přesně rýsovat a obrázky správně popisovat

Způsoby hodnocení

- ústní zkoušení

- orientační zkoušení a práce v hodině

- písemné práce a testy po ukončení tematického celku a za celé pololetí

- soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování

- hodnocení referátů, modelů těles

Bodové hodnocení pro klasifikaci souhrnných pololetních testů:

100 - 90 % výborný

89 - 75 % chvalitebný

74 - 55 % dobrý

54 - 40 % dostatečný

39 a méně % nedostatečný

Učební plán předmětu

Ročník	5	6	7	8
Dotace	3	3 + 1	3	3 + 1
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny				

kvinta - dotace: 3, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence pracovní

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

základní poznatky z matematiky	
výstupy	učivo
• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	výrok, definice věta, důkaz
přesahy	
Z: M (kvinta) : geometrie v rovině M (oktáva) : důkaz	
množiny	
výstupy	učivo
• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • užívá správně logické spojky a kvantifikátory • rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení	inkluze a rovnost množin, operace s množinami

• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty	
přesahy	
Z: M (oktáva) : důkaz	
výroková logika	
výstupy	učivo
• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • užívá správně logické spojky a kvantifikátory • rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	
přesahy	
Do: (sexta) : Neformální logika Z: (sexta) : Neformální logika IKT (septima) : algoritmizace úloh M (oktáva) : důkaz	
číselné obory	
výstupy	učivo
• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • užívá správně logické spojky a kvantifikátory • rozliší správný a nesprávný úsudek	přirozená, celá, racionální a reálná čísla

• vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky	
přesahy	
Do: M (kvinta) : rovnice a nerovnice Z: IKT (kvinta) : informace IKT (septima) : algoritmizace úloh	
mocniny	
výstupy	učivo
• rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	mocniny s přirozeným a celým exponentem, odmocniny
přesahy	
Do: M (sexta) : Racionální a polynomická funkce M (sexta) : Mocninné funkce M (sexta) : Exponeciální funkce a rovnice Z: M (kvinta) : výrazy s proměnnými	
výrazy s proměnnými	

výstupy	učivo
• rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic	mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami
přesahy	
Do: M (kvinta) : mocniny M (kvinta) : rovnice a nerovnice M (sexta) : Obecné poznatky o funkcích M (sexta) : Lineární funkce M (sexta) : Funkce s absolutními hodnotami M (sexta) : Kvadratická funkce M (sexta) : Lineární lomená funkce M (sexta) : Racionální a polynomická funkce M (sexta) : Mocninné funkce M (sexta) : Exponenciální funkce a rovnice M (sexta) : Logaritmické funkce a rovnice M (septima) : analytická geometrie M (oktáva) : posloupnosti F (kvinta) : Fyzikální veličiny a jednotky Z: Ch (kvinta) : Veličiny a výpočty v chemii F (kvinta) : Fyzikální veličiny a jednotky F (kvinta) : Kinematika hmotného bodu F (kvinta) : Dynamika hmotného bodu a soustavy hmotných bodů	
rovnice a nerovnice	
výstupy	učivo

• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • užívá správně logické spojky a kvantifikátory • rozliší správný a nesprávný úsudek • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic • řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy • geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav	lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, kvadratické rovnice, rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru, rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou, rovnice s neznámou ve jmenovateli a pod odmocninou
přesahy	
Do: M (sexta) : Lineární funkce M (sexta) : Funkce s absolutními hodnotami M (sexta) : Kvadratická funkce	

M (sexta) : Lineární lomená funkce M (sexta) : Racionální a polynomická funkce M (sexta) : Mocninné funkce M (sexta) : Exponenciální funkce a rovnice M (sexta) : Logaritmické funkce a rovnice M (septima) : analytická geometrie M (septima) : kombinatorika M (oktáva) : posloupnosti Ch (kvinta) : Veličiny a výpočty v chemii Z: Ch (kvinta) : Veličiny a výpočty v chemii Ch (kvinta) : Chemické reakce a chemické rovnice F (kvinta) : Kinematika hmotného bodu M (kvinta) : číselné obory M (kvinta) : výrazy s proměnnými F (kvinta) : Dynamika hmotného bodu a soustavy hmotných bodů	
geometrie v rovině	
výstupy	učivo
• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • užívá správně logické spojky a kvantifikátory • rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary • určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky • využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení	rovinné útvary, obvody a obsahy, shodnost a podobnost trojúhelníků, Pythagorova věta a věty Euklidovy, množiny bodů dané vlastnosti, úhly v kružnici

a pomocí konstrukce na základě výpočtu • řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí	
přesahy	
Do: M (kvinta) : základní poznatky z matematiky M (sexta) : Goniometrie M (sexta) : Trigonometrie M (sexta) : Stereometrie M (septima) : analytická geometrie M (oktáva) : geometrie v rovině Z: DG (sexta) : Volné rovnoběžné promítání DG (sexta) : Mongeovo promítání DG (sexta) : Úvod do předmětu	
sexta - dotace: 3 + 1, povinný	

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů

- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence pracovní

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Obecné poznatky o funkcích	
výstupy	učivo
• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • užívá správně logické spojky a kvantifikátory • rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností	- pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí
přesahy	
Do: M (sexta) : Lineární funkce M (sexta) : Funkce s absolutními hodnotami M (sexta) : Kvadratická funkce M (sexta) : Lineární lomená funkce M (sexta) : Racionální a polynomická funkce M (sexta) : Mocninné funkce M (sexta) : Exponenciální funkce a rovnice M (sexta) : Logaritmické funkce a rovnice M (oktáva) : posloupnosti Z: IKT (kvinta) : software M (kvinta) : výrazy s proměnnými	

IKT (septima) : aplikační software pro práci s informacemi	
Lineární funkce	
výstupy	učivo
• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech	- definice lineární funkce, grafy lineárních funkcí při řešení rovnic a nerovnic a jejich soustav, funkce rostoucí a klesající, další vlastnosti lineárních funkcí
přesahy	
Do: M (septima) : kombinatorika M (septima) : analytická geometrie M (oktáva) : posloupnosti Z: F (kvinta) : Kinematika hmotného bodu M (kvinta) : výrazy s proměnnými M (kvinta) : rovnice a nerovnice F (kvinta) : Dynamika hmotného bodu a soustavy hmotných bodů F (kvinta) : Mechanická práce a mechanická energie M (sexta) : Obecné poznatky o funkcích	
Funkce s absolutními hodnotami	
výstupy	učivo

• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů	- funkce absolutní hodnota, grafy funkcí s absolutními hodnotami, sudá a lichá funkce, omezená funkce, maximum a minimum funkce
přesahy	
Z: M (kvinta) : výrazy s proměnnými M (kvinta) : rovnice a nerovnice M (sexta) : Obecné poznatky o funkcích	
Kvadratická funkce	
výstupy	učivo
• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	- definice kvadratické funkce, grafy kvadratických funkcí, grafy kvadratických funkcí s absolutními hodnotami, grafy kvadratických funkcí při řešení rovnic a nerovnic

- užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel
- operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty
- provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy
- odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor
- upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu
- rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic
- řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení
- načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti
- formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností
- využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů
- modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí
- řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech

přesahy

Do:

M (septima) : analytická geometrie

M (septima) : kombinatorika

Z:

F (kvinta) : Kinematika hmotného bodu

M (kvinta) : výrazy s proměnnými

M (kvinta) : rovnice a nerovnice

F (kvinta) : Dynamika hmotného bodu a soustavy hmotných bodů

F (kvinta) : Mechanická práce a mechanická energie

F (kvinta) : Gravitační pole

M (sexta) : Obecné poznatky o funkcích

Lineární lomená funkce

výstupy	učivo
• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech	- nepřímá úměrnost, definice lineární lomené funkce, grafy lineárně lomených funkcí i s absolutními hodnotami
přesahy	

Z:

M (kvinta) : výrazy s proměnnými

M (kvinta) : rovnice a nerovnice

M (sexta) : Obecné poznatky o funkcích

Racionální a polynomická funkce	
výstupy	učivo
• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech	- definice racionální a polynomické funkce, grafy racionální a polynomické funkce

přesahy	
Z: M (kvinta) : mocniny M (kvinta) : výrazy s proměnnými M (kvinta) : rovnice a nerovnice M (sexta) : Obecné poznatky o funkcích	
Mocninné funkce	
výstupy	učivo
• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech	- mocninné funkce s přirozeným exponentem, mocninné funkce s celým exponentem, funkce inverzní - funkce druhá odmocnina, definice n-té odmocniny, počítání s odmocninami, mocniny s racionálním exponentem, mocniny s iracionálním exponentem
přesahy	
Z: M (kvinta) : mocniny M (kvinta) : výrazy s proměnnými M (kvinta) : rovnice a nerovnice	

M (sexta) : Obecné poznatky o funkcích	
Exponenciální funkce a rovnice	
výstupy	učivo
• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • užívá správně logické spojky a kvantifikátory • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech	- definice exponenciální funkce a její vlastnosti, exponenciální rovnice

přesahy	
Z: M (kvinta) : mocniny M (kvinta) : výrazy s proměnnými M (kvinta) : rovnice a nerovnice M (sexta) : Obecné poznatky o funkcích	
Logaritmické funkce a rovnice	
výstupy	učivo
• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • užívá správně logické spojky a kvantifikátory • rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulačtor • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a	- definice logaritmické funkce a její vlastnosti, logaritmus, věty o logaritmech, logaritmická rovnice, přirozený logaritmus a přirozená exponenciální funkce

goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech	
přesahy	
Z: M (kvinta) : výrazy s proměnnými M (kvinta) : rovnice a nerovnice Ch (sexta) : Základy analytické chemie M (sexta) : Obecné poznatky o funkcích	
Goniometrie	
výstupy	učivo
• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a	- periodická a složená funkce, goniometrická funkce ostrého úhlu, velikost úhlu v míře stupňové a v míře obloukové, orientovaný úhel - funkce sinus a kosinus, tangens a kotangens, goniometrické vzorce a rovnice, základní vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí, součtové vzorce a další goniometrické vzorce

goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech	
přesahy	
Z: F (kvinta) : Fyzikální veličiny a jednotky M (kvinta) : geometrie v rovině	
Trigonometrie	
výstupy	učivo
• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu • řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi • používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary • určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky	- sinová a kosinová věta, trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku, další trigonometrické věty, užití sinové a kosinové věty v úlohách z praxe

• využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly • řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí	
přesahy	
Z: M (kvinta) : geometrie v rovině	
Stereometrie	
výstupy	učivo
• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • užívá správně logické spojky a kvantifikátory • rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary • určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky • využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly	- polohové a metrické vlastnosti - základní tělesa - objemy, povrchy - tělesa a volné rovnoběžné promítání

• zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles • řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí	
přesahy	
Do: M (septima) : analytická geometrie Z: M (kvinta) : geometrie v rovině DG (sexta) : Volné rovnoběžné promítání DG (sexta) : Mongeovo promítání	

septima - dotace: 3, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Kompetence pracovní

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

analytická geometrie	
výstupy	učivo
• používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary • určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky • využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému • užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) • řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině • řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky • využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření • z analytického vyjádření (z osově nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • rozliší správný a nesprávný úsudek • geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav	vektory a operace s nimi, analytické vyjádření přímky a roviny, kuželosečky

• analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav	
přesahy	
Z: F (kvinta) : Fyzikální veličiny a jednotky M (kvinta) : výrazy s proměnnými M (kvinta) : rovnice a nerovnice M (kvinta) : geometrie v rovině M (sexta) : Lineární funkce M (sexta) : Kvadratická funkce M (sexta) : Stereometrie DG (sexta) : Volné rovnoběžné promítání	
kombinatorika	
výstupy	učivo
• řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulačtor	elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace, kombinace, Pascalův trojúhelník, binomická věta
přesahy	
Do: M (septima) : pravděpodobnost M (septima) : práce s daty Z: M (kvinta) : rovnice a nerovnice M (sexta) : Lineární funkce M (sexta) : Kvadratická funkce	
pravděpodobnost	
výstupy	učivo
• využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulačtor	náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů

přesahy	
Do: M (septima) : práce s daty Z: M (septima) : kombinatorika	
práce s daty	
výstupy	učivo
• diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení • volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) • reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovního lístku	analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky
přesahy	
Z: IKT (kvinta) : software IKT (septima) : algoritmizace úloh M (septima) : kombinatorika M (septima) : pravděpodobnost	

oktáva - dotace: 3 + 1, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení

- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Kompetence pracovní

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

posloupnosti	
výstupy	učivo
• interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností	určení a vlastnosti posloupností, aritmetická a geometrická posloupnost, užití posloupností ve finanční matematice

• načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení	
přesahy	
Z: M (kvinta) : výrazy s proměnnými M (kvinta) : rovnice a nerovnice M (sexta) : Obecné poznatky o funkcích M (sexta) : Lineární funkce M (oktáva) : důkaz	
důkaz	
výstupy	učivo
• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • užívá správně logické spojky a kvantifikátory • rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	důkaz přímý a nepřímý, důkaz sporem. matematická indukce
přesahy	
Do: M (kvinta) : základní poznatky z matematiky M (kvinta) : množiny M (kvinta) : výroková logika M (oktáva) : posloupnosti (sexta) : Neformální logika	
geometrie v rovině	
výstupy	učivo
• využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení	shodná zobrazení - osová a středová souměrnost, posunutí, otočení; stejnoolehlost; konstrukční úlohy

a pomocí konstrukce na základě výpočtu • čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • rozliší správný a nesprávný úsudek • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary • řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí	
přesahy	
Z: M (kvinta) : geometrie v rovině	

4.2.2 Deskriptivní geometrie

Hlavním úkolem deskriptivní geometrie je příprava na vysokoškolské studium oborů, kde budou studenti potřebovat prostorovou představivost a základy zobrazovacích metod. Cílem výuky je zvládnutí základních zobrazovacích metod a jejich využití pro řešení planimetrických a hlavně stereometrických úloh. V souvislosti s tím se buduje a rozvíjí prostorová představivost.

Výuka dále vede k rozvoji přesného vyjadřování a logického myšlení. Studenti se učí nejen přesně rýsovat, ale také načrtávat různé geometrické objekty. Studenti jsou seznámováni s možnostmi moderní počítačové grafiky, učí se tvořit prostorové modely těles i architektonických objektů.

Časové a organizační vymezení

Viz dotace

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v daném předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení a využívání základních geometrických pojmů a vztahů
- rozvíjení logického myšlení
- přesnosti a estetičnosti při rýsování
- přesnému a stručnému vyjadřování (matematický jazyk, symbolika, zápisy při řešení úloh)
- volbě správného postupu a vyhodnocování správnosti výsledků
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh
- soustavné sebekontroly, vytrvalosti, přesnosti, systematičnosti

Hodnocení žáků

Předmět, způsoby a stupně hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy.

Při hodnocení bude kladen důraz na:

- schopnost hledání souvislostí
- praktickou aplikaci získaných znalostí při řešení zadaného problému
- schopnost systematického a logického řešení úloh
- schopnost samostatně vyhledat a zpracovat informace potřebné k řešení úloh
- schopnost používat přesné pojmy a pracovat s nimi
- správně zapisovat reálné situace pomocí matematických symbolů
- přesně rýsovat a obrázky správně popisovat

Způsoby hodnocení

- ústní zkoušení
- orientační zkoušení a práce v hodině
- písemné práce a testy po ukončení tematického celku a za celé pololetí
- soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování

- hodnocení referátů, modelů těles

Bodové hodnocení pro klasifikaci souhrnných pololetních testů:

100 - 90 % výborný

89 - 75 % chvalitebný

74 - 55 % dobrý

54 - 40 % dostatečný

39 a méně % nedostatečný

Učební plán předmětu

Ročník	6
Dotace	2
Povinnost (skupina)	povinný
Dotace skupiny	

sexta - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů

- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Úvod do předmětu	
výstupy	učivo
• používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a prostoru • využívá náčrty při řešení problémů	druhy čar a jejich užití, zobrazování geometrických obrazců
přesahy	
Do: M (kvinta) : geometrie v rovině IKT (kvinta) : software GG (kvinta) : Geografické informace a terénní vyučování	
Vlné rovnoběžné promítání	
výstupy	učivo
• používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a prostoru • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • zobrazuje tělesa ve volném rovnoběžném promítání	základní vlastnosti promítání, zobrazení těles
přesahy	
Do: M (kvinta) : geometrie v rovině M (sexta) : Stereometrie M (septima) : analytická geometrie IKT (kvinta) : software	
Mongeovo promítání	
výstupy	učivo
• používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a prostoru • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • určuje vzájemnou polohu geometrických útvarů v prostoru • využívá náčrty při řešení problémů • řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí	zobrazení těles, přímk a rovin, metrické a polohové úlohy

přesahy
Do: M (kvinta) : geometrie v rovině M (sexta) : Stereometrie IKT (kvinta) : software D (kvinta) : Starověk

4.3 Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat

s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na

1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího

počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že

vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivity učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů

- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

----- vyšší stupeň

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Informatika a informační a komunikační technologie (dále jen Informatika a ICT) na gymnáziu navazuje na oblast ICT v základním vzdělávání zaměřenou na zvládnutí základní úrovně informační gramotnosti, tj. na dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití digitálních technologií.

Oblast Informatika a ICT na gymnáziu prohlubuje u žáka schopnost tvůrčím způsobem využívat informační a komunikační technologie, informační zdroje a možnosti aplikačního programového vybavení s cílem dosáhnout lepší orientaci v narůstajícím množství informací při respektování právních a etických zásad používání prostředků ICT. Žák je veden ke schopnosti aplikovat výpočetní techniku s využitím pokročilejších funkcí k efektivnímu zpracování informací a přispět tak ke transformaci dosažených poznatků v systematicky uspořádané vědomosti. Dynamický rozvoj oblasti ICT vyžaduje od žáka flexibilitu při přizpůsobování se inovovaným verzím digitálních zařízení a schopnost jejich vzájemného propojování.

V rámci oblasti Informatika a ICT se žák seznámí se základy informatiky jako vědního oboru, který studuje výpočetní a informační procesy z hlediska používaného hardwaru i softwaru, a s jejím postavením v moderním světě. Cílem je zpřístupnit žákům základní pojmy a metody informatiky, napomáhat rozvoji abstraktního, systémového myšlení, podporovat schopnost vhodně vyjadřovat své myšlenky, smysluplnou argumentaci je obhajovat a tvůrčím způsobem přistupovat k řešení problémů. Žák se seznámí se základními principy fungování prostředků ICT a soustředí se na pochopení podstaty a průběhu informačních procesů, algoritmického přístupu k řešení úloh a významu informačních systémů ve společnosti.

V souvislosti s pronikáním poznatků informačních a počítačových věd do různých oblastí lidské činnosti a se specifickým využitím ICT v různých oborech je vhodné zapojit do výuky i inteligentní, interaktivní výukové prostředky, modelování přírodních, technických a sociálních procesů a situací posilujících motivaci k učení. Tím se zvyšuje pravděpodobnost uplatnění absolventů gymnázia v dalším vzdělávání a na trhu práce.

Vzdělávací oblast Informatika a ICT vytváří platformu pro ostatní vzdělávací oblasti i pro mezipředmětové vztahy, vytváří žákovi prostor pro tvořivost, vlastní seberealizaci i pro týmovou spolupráci, zvyšuje motivaci k tvorbě individuálních i skupinových projektů, vytváří příležitost k rozvoji vlastní iniciativy žáků, prohlubuje jejich smysl pro inovativnost a iniciuje využívání prostředků výpočetní techniky a internetu k přípravě na vyučování a k celoživotnímu vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- porozumění zásadám ovládání a věcným souvislostem jednotlivých skupin aplikačního programového vybavení a k vhodnému uplatňování jejich nástrojů, metod a vazeb k efektivnímu řešení úloh;

- porozumění základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a k jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- uplatňování algoritmického způsobu myšlení při řešení problémových úloh;
- využívání prostředků ICT k modelování a simulaci přírodních, technických a společenských procesů a k jejich implementaci v různých oborech;
- tvořivému využívání spektra možností komunikačních technologií a jejich kombinací k rychlé a efektivní komunikaci;
- využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti své činnosti, k dokonalejší organizaci práce a k týmové spolupráci na úrovni školní, republikové a mezinárodní;
- využívání informačních a komunikačních technologií (on-line vzdělávání, spolupráce na zahraničních projektech) k celoživotnímu vzdělávání a vytváření pozitivních postojů k potřebám znalostní společnosti;
- využití možností výpočetní techniky a internetu k poznávacím, estetickým a tvůrčím cílům s ohledem ke globálnímu a multikulturnímu charakteru internetu;
- uvědomění si, respektování a zmírnění negativních vlivů moderních informačních a komunikačních technologií na společnost a na zdraví člověka, ke znalosti způsobů prevence a ochrany před zneužitím a omezováním osobní svobody člověka;
- získávání údajů z většího počtu alternativních zdrojů a odlišování informačních zdrojů věrohodných a kvalitních od nespolehlivých a nekvalitních;
- respektování a používání odborné terminologie informačních a počítačových věd;
- poznání základních právních aspektů a etických zásad týkajících se práce s informacemi a výpočetní technikou, k respektování duševního vlastnictví, copyrightu, osobních dat a zásad správného citování autorských děl.

4.3.1 Informační a komunikační technologie

Charakteristika předmětu

Oblast Informatika a informační a komunikační technologie (dále jen Informatika a ICT) na gymnáziu navazuje na oblast ICT v základním vzdělávání zaměřenou na zvládnutí základní úrovně informační gramotnosti, tj. na dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití digitálních technologií.

Oblast Informatika a ICT na gymnáziu prohlubuje u žáka schopnost tvůrčím způsobem využívat informační a komunikační technologie, informační zdroje a možnosti aplikačního programového vybavení s cílem dosáhnout lepší orientaci v narůstajícím množství informací při respektování právních a etických zásad používání prostředků ICT. Žák je veden ke schopnosti aplikovat výpočetní techniku s využitím pokročilejších funkcí k efektivnímu zpracování informací a přispět tak ke transformaci dosažených poznatků v systematicky uspořádané vědomosti. Dynamický rozvoj oblasti ICT vyžaduje od žáka flexibilitu při přizpůsobování se inovovaným verzím digitálních zařízení a schopnost jejich vzájemného propojování.

V rámci oblasti Informatika a ICT se žák seznámí se základy informatiky jako vědního oboru, který studuje výpočetní a informační procesy z hlediska používaného hardwaru i softwaru, a s jejím postavením v moderním světě. Cílem je zpřístupnit žákům základní pojmy a metody informatiky, napomáhat rozvoji abstraktního, systémového myšlení, podporovat schopnost vhodně vyjadřovat své myšlenky, smysluplnou argumentaci je obhajovat a tvůrčím způsobem přistupovat k řešení problémů. Žák se seznámí se základními principy fungování prostředků ICT a soustředí se na pochopení podstaty a průběhu informačních procesů, algoritmického přístupu k řešení úloh a významu informačních systémů ve společnosti.

V souvislosti s pronikáním poznatků informačních a počítačových věd do různých oblastí lidské činnosti a se specifickým využitím ICT v různých oborech je vhodné zapojit do výuky i inteligentní, interaktivní výukové prostředky, modelování přírodních, technických a sociálních procesů a situací posilujících motivaci k učení. Tím se zvyšuje pravděpodobnost uplatnění absolventů gymnázia v dalším vzdělávání a na trhu práce.

Vzdělávací oblast Informatika a ICT vytváří platformu pro ostatní vzdělávací oblasti i pro mezipředmětové vztahy, vytváří žákovi prostor pro tvořivost, vlastní seberealizaci i pro týmovou spolupráci, zvyšuje motivaci k tvorbě individuálních i skupinových projektů, vytváří příležitost k rozvoji vlastní iniciativy žáků, prohlubuje jejich smysl pro inovativnost a iniciuje využívání prostředků výpočetní techniky a internetu k přípravě na vyučování a k celoživotnímu vzdělávání.

Časové a organizační vymezení

Předmět Informační a komunikační technologie je zařazen jako povinný do dvou ročníků studia (kvinta a septima) s dvouhodinovou dotací týdně. Výuka probíhá ve skupinách s maximálním počtem 15 žáků tak, aby každý žák mohl samostatně pracovat na počítači.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti vede k utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí:

- kompetence k učení: žáci jsou vedeni zadávanými úkoly k samostatnému objevování možnosti využití informačních a komunikačních technologií v běžném životě, využívají k tomu vhodný hardware i software, spolupracují s ostatními žáky, učí se pracovat s odbornou literaturou a nápovědou (help) a své poznatky se učí si vhodným způsobem zaznamenat

- kompetence k řešení problémů: učitel podněcuje v žácích snahu o samostatné řešení problémů a provokuje intelekt žáků vhodnými otázkami, aby žáci o problému přemýšleli a nebyli spokojeni jen s povrchním pohledem na řešení problému a dále aby byli schopni rozeznat, které z navrhovaných řešení je správné, vhodné a efektivnější

kompetence komunikativní: žáci se vyjadřují jasně, logicky, komunikují na dálku s využitím vhodných technologií, při komunikaci dodržují vžitá konvence a pravidla

- kompetence sociální a personální: žáci jsou vedeni ke vzájemné spolupráci (rada a pomoc druhým, spolupráce na projektech), učí se naplánovat si práci a stanovený harmonogram dodržovat, učí se vzájemně si svoji práci hodnotit

- kompetence občanské: žáci se učí respektování práv k duševnímu vlastnictví, seznamují se s legislativou a obecnými morálními zákony (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla, elektronický podpis apod.), s tím souvisí znalost použití citace použitého zdroje informací, ochrana vlastního hesla apod.

- kompetence pracovní: žáci dodržují řád učebny, bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- porozumění zásadám ovládání a věcným souvislostem jednotlivých skupin aplikačního programového vybavení a k vhodnému uplatňování jejich nástrojů, metod a vazeb k efektivnímu řešení úloh;

- porozumění základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a k jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;

- uplatňování algoritmického způsobu myšlení při řešení problémových úloh;

- využívání prostředků ICT k modelování a simulaci přírodních, technických a společenských procesů a k jejich implementaci v různých oborech;

- tvořivému využívání spektra možností komunikačních technologií a jejich kombinací k rychlé a efektivní komunikaci;

- využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti své činnosti, k dokonalejší organizaci práce a k týmové spolupráci na úrovni školní, republikové a mezinárodní;

- využívání informačních a komunikačních technologií (on-line vzdělávání, spolupráce na zahraničních projektech) k celoživotnímu vzdělávání a vytváření pozitivních postojů k potřebám znalostní společnosti;

- využití možností výpočetní techniky a internetu k poznávacím, estetickým a tvůrčím cílům s ohledem ke globálnímu a multikulturnímu charakteru internetu;

- uvědomění si, respektování a zmírnění negativních vlivů moderních informačních a komunikačních technologií na společnost a na zdraví člověka, ke znalosti způsobů prevence a ochrany před zneužitím a omezováním osobní svobody člověka;

- získávání údajů z většího počtu alternativních zdrojů a odlišování informačních zdrojů věrohodných a kvalitních od nespolehlivých a nekvalitních;

- respektování a používání odborné terminologie informačních a počítačových věd;

- poznání základních právních aspektů a etických zásad týkajících se práce s informacemi a výpočetní technikou, k respektování duševního vlastnictví, copyrightu, osobních dat a zásad správného citování autorských děl.

Hodnocení a klasifikace žáků

Stupně hodnocení, předmět a způsoby hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Při hodnocení žáků bude kladen důraz především na:

- schopnost používat přesné pojmy a dále s nimi pracovat
- schopnost vyhledat informace a rozhodnout o jejich věrohodnosti, dále s informacemi pracovat
- schopnost hledání souvislostí
- schopnost dodržovat pravidla bezpečnosti a řád učebny, respektovat práv k duševnímu vlastnictví
- schopnost tvořivého využití výpočetní techniky a softwaru
- vlastní kreativitu, samostatnost
- schopnost systematického a logického řešení problémů pomocí výpočetní techniky
- schopnost plynulého a srozumitelného projevu

Způsoby hodnocení:

- průběžné písemné testy
- ústní zkoušení
- referáty a prezentace
- orientační zkoušení a práce v hodině, plnění zadaných úkolů
- závěrečný pololetní test

Bodové hodnocení pro klasifikaci souhrnných pololetních testů:

100 - 90 % výborný

89 - 75 % chvalitebný

74 - 55 % dobrý

54 - 40 % dostatečný

39 a méně % nedostatečný

Exkurze:

Vzhledem k věku žáků bude vhodné spojit exkurzi vždy s exkurzí v jiném oboru a využít tak mezipředmětových vztahů. Vhodné by bylo např. spojit s fyzikou, chemií, apod.

Učební plán předmětu

Ročník	5	7
Dotace	2	2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný
Dotace skupiny		

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Fungování a vliv médií ve společnosti
 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - Média a mediální produkce
 - Mediální produkty a jejich význam
 - Práce v realizačním týmu
 - Role médií v moderních dějinách
 - Účinky mediální produkce a vliv médií
 - Uživatelé
- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Morálka všedního dne
 - Seberegulace a sebeorganizace

kvinta - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů

- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Kompetence pracovní

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

informatika	
výstupy	učivo
• organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití	vymezení teoretické a aplikované informatiky
informace	
výstupy	učivo
• posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací	data a informace, relevance, věrohodnost informace, odborná terminologie, informační zdroje, informační procesy, informační systémy
přesahy	
Do: M (kvinta) : číselné obory Z: Ch (kvinta) : Historie vývoje chemie, chemické disciplíny D (kvinta) : Úvod do studia historie	
informační etika, legislativa	
výstupy	učivo
• využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky	ochrana autorských práv a osobních údajů

přesahy	
Do: (septima) : Systém soukromého práva	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Morálka všedního dne	
ergonomie, hygiena a bezpečnost práce s ICT	
výstupy	učivo
• ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT	ochrana zdraví, možnosti využití prostředků ICT handicapovanými osobami
údržba a ochrana dat	
výstupy	učivo
• organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití	správa souborů a složek, komprese, antivirová ochrana, firewall, zálohování dat
přesahy	
Do: (septima) : Systém soukromého práva	
informační sítě	
výstupy	učivo
• ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT	typologie sítí, internet, síťové služby a protokoly, přenos dat
hardware	
výstupy	učivo
• ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT	funkce prostředků ICT, jejich částí a periférií, technologické inovace, digitalizace a reprezentace dat
přesahy	
Do: F (kvinta) : Fyzikální veličiny a jednotky F (sexta) : Elektrický proud v polovodičích F (septima) : Fyzikální základy elektroniky	
software	
výstupy	učivo
• využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh	funkce operačních systémů a programových aplikací, uživatelské prostředí
přesahy	
Do: M (sexta) : Obecné poznatky o funkcích M (septima) : práce s daty Z: DG (sexta) : Úvod do předmětu	

DG (sexta) : Mongeovo promítání DG (sexta) : Volné rovnoběžné promítání	
internet	
výstupy	učivo
• využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů	globální charakter internetu, multikulturní a jazykové aspekty, služby na internetu
přesahy	
Z: B (kvinta) : Biologie virů B (kvinta) : Biologie bakterií B (kvinta) : Biologie protist B (kvinta) : Biologie rostlin B (kvinta) : Biologie hub Ch (kvinta) : Historie vývoje chemie, chemické disciplíny D (kvinta) : Úvod do studia historie	
sdílení odborných informací	
výstupy	učivo
• využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci	diskusní skupiny, elektronické konference, e-learning
přesahy	
Z: B (kvinta) : Biologie virů B (kvinta) : Biologie bakterií B (kvinta) : Biologie protist B (kvinta) : Biologie rostlin B (kvinta) : Biologie hub	
digitální svět	
výstupy	učivo
• orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe	digitální technologie a možnosti jejich využití v praxi
průřezová témata	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Uživatelé, Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu, Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam	

septima - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálními tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Kompetence pracovní

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

publikování	
výstupy	učivo
• zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	formy dokumentů a jejich struktura, zásady grafické a typografické úpravy dokumentu, estetické zásady publikování
přesahy	
Do: ČJL (septima) : Jazyk a jazyková komunikace Z: B (septima) : Biologie člověka B (septima) : Genetika B (septima) : Ekologie	
aplikační software pro práci s informacemi	
výstupy	učivo
• zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu • využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku	textové editory, tabulkové kalkulátory, grafické editory, databáze, prezentační software, multimedia, modelování a simulace, export a import dat
přesahy	
Do: M (sexta) : Obecné poznatky o funkcích	
algoritmizace úloh	
výstupy	učivo
• aplikuje algoritmický přístup k řešení problému	algoritmus, zápis algoritmu, úvod do programování
přesahy	
Do: M (kvinta) : výroková logika M (kvinta) : číselné obory M (septima) : práce s daty	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace a sebeorganizace	

4.4 Člověk a společnost

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich

rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního

jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že

vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně

souvislostí mezinárodních a globálních

- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

----- vyšší stupeň

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost využívá společenskovední poznatky získané v základním vzdělávání, rozvíjí je a učí žáky zpracovávat je v širším myšlenkovém systému. Její součástí jsou i zcela nové obsahové prvky, jejichž pochopení je podmíněné rozvinutější myšlenkovou činností a praktickou zkušeností žáka gymnázia. Žáci se učí kriticky reflektovat společenskou skutečnost, posuzovat různé přístupy k řešení problémů každodenní praxe a aplikovat poznatky do současnosti. Rozvíjeny jsou důležité myšlenkové operace, praktické dovednosti a vědomí vlastní identity žáka. Oblast přispívá k utváření historického vědomí, k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace a k občanskému vzdělávání mládeže. Posiluje respekt k základním principům demokracie a připravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti v souladu s principy udržitelného rozvoje. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti a úcty k výtvarům lidského ducha minulých generací i současnosti.

Záměry vzdělávací oblasti jsou realizovány především prostřednictvím vzdělávacích oborů Občanský a společenskovední základ, Dějepis a Geografie. Vzdělávací obsah oboru Geografie je z důvodu zachování celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření realistického pohledu na skutečnost a k orientaci ve společenských jevech a procesech tvořících rámec každodenního života;
- chápání současnosti v kontextu minulosti a budoucnosti, k vnímání společenské skutečnosti v minulosti jako souhrnu příkladů modelových společenských situací a vzorů lidského chování a jednání v nejrůznějších situacích;
- chápání vývoje společnosti jako proměny sociálních projevů života v čase, k posuzování společenských jevů v synchronních i chronologických souvislostech provázaných příčinnými, následnými, důsledkovými a jinými vazbami;
- rozvíjení prostorové představivosti o historických a soudobých jevech, k vnímání významu zeměpisných podmínek pro variabilitu a mnohotvárnost společenských jevů a procesů;
- vnímání sounáležitosti s evropskou kulturou; pochopení civilizačního přínosu různých kultur v závislosti na širších společenských podmínkách; uplatňování tolerantních postojů vůči minoritním skupinám ve společnosti, odhalování rasistických, xenofobních a extremistických názorů a postojů v mezilidském styku;
- zvládání základů společenskovední analýzy a historické kritiky, k rozlišování mezi reálnými a fiktivními ději, k chápání proměnlivosti interpretace jevů a idejí v závislosti na vývoji jedince a společnosti;
- rozvíjení pozitivního hodnotového systému opřené o historickou i současnou zkušenost lidstva; chápání nesprávnosti mechanického přenosu současných etických představ do reality minulosti;
- vědomé reflexi vlastního jednání i jednání druhých lidí; respektování různých systémů hodnot a motivací druhých lidí; odhalování předsudků v posuzování různých lidí, událostí či sociálních

jevů a procesů; rozpoznávání negativních stereotypů v nahlížení na roli muže a ženy ve společnosti;

- upevňování pocitu odpovědnosti za sebe jako jednotlivce i jako člena určitého společenství, k rozvíjení zralých forem soužití s druhými lidmi a ochoty podílet se na veřejném životě své obce, regionu, státu; uplatňování partnerských přístupů při spolupráci;

- osvojování demokratických principů v mezilidské komunikaci, k rozvíjení schopnosti diskutovat o veřejných záležitostech, rozpoznávat manipulativní strategie, zaujímat vlastní stanoviska a kritické postoje ke společenským a společenskovedním záležitostem, věcně (nepředpojatě) argumentovat, využívat historické argumentace na podporu pozitivních občanských postojů;

- rozvíjení a kultivaci vědomí osobní, lokální, národní, evropské i globální identity.

4.4.1 Dějepis

Předmět dějepis pokrývá část vzdělávací oblasti Člověk a společnost, konkrétně obor Dějepis. Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně od kvinty do septimy, v oktávě 1 hodinu týdně.

Realizují se tématické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Enviromentální výchova RVP G, Mediální výchova RVP G a Multikulturní výchova RVP G.

Předmět Dějepis rozšiřuje poznatky o konání člověka v minulosti získané v základním vzdělávání, rozvíjí je a učí žáky zpracovávat je v širším myšlenkovém systému. Výuka předmětu přispívá k utváření historického vědomí a k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Podporuje vědomí významu lidské důstojnosti a úcty k výtvarům lidského ducha minulých generací i současnosti. Předmět Dějepis úzce souvisí s předmětem Zeměpis, ale v dílčích souvislostech také s předměty ostatními (důležité objevy a jejich význam pro rozvoj lidstva, náboženství, literatura, umění).

Žák je zejména veden k tomu, aby:

- chápal, že historie není jen uzavřenou minulostí ani souborem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek
- chápal historické kořeny společenský jevů, dějů a změn a jejich souvislosti v reálném i historickém čase
- rozlišoval mýty a skutečnost, objektivně posuzoval společenské jevy současnosti a minulosti a rozpoznal myšlenkovou manipulaci
- cítil úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, získal respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společentví

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů, map, encyklopedií...) a internetu a vede žáky ke kritickému hodnocení pramenů.
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti ústní i písemnou formou - kompetence komunikativní.
- Učitel organizuje exkurze na historicky významná místa, návštěvy muzeí apod., vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných poznatků s realitou - kompetence k učení, kompetence občanské.
- Učitel zadává žákům referáty a vede je k samostatnému zpracovávání historických partií - kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Žáci mohou zpracovat ročníkovou práci s dějepisnou tematikou, aby si osvojili základní zásady vědecké práce. Žáci si vybírají témata podle předem stanovených tematicko-metodických okruhů, ke kterým mají volný přístup - kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností - kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské

Exkurze navrhované pro jednotlivé ročníky

kvinta - prohlídka některého z vybraných pražských archivů

sexta - Národní galerie, pražská architektura

septima - Lidice

oktáva - Ústav pro soudobé dějiny AV ČR

Pravidla hodnocení

a) Kritéria hodnocení

Při klasifikaci bude kladen důraz na:

- všeobecný přehled o základní faktografii
- orientaci v historickém čase a prostoru
- znalost a schopnost aplikace historického pojmosloví
- pochopení vztahů, vazeb, souvislostí a procesů
- samostatnou práci při přípravě a prezentaci referátů a ročníkových prací

b) Způsoby hodnocení

- ústní zkoušení
- orientační zkoušení
- písemné práce a testy - po ukončení tematického celku
- souhrnné pololetní a závěrečné testy

c) Klasifikační stupnice závazná pro hodnocení souhrnných pololetních a závěrečných testů (procentuální rozsah jednotlivých klasifikačních stupňů)

100-91% - 1

90-78% - 2

77-64% - 3

63-51% - 4

50-0% - 5

Učební plán předmětu

Ročník	5	6	7	8
Dotace	2	2	2	0 + 1
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny				

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Člověk a životní prostředí
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Média a mediální produkce
 - Mediální produkty a jejich význam

- Role médií v moderních dějinách
- Účinky mediální produkce a vliv médií
- Uživatelé
- MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:
 - Psychosociální aspekty interkulturality
 - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
 - Základní problémy sociokulturních rozdílů
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Morálka všedního dne
 - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 - Sociální komunikace
 - Spolupráce a soutěž
- VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
 - Globalizační a rozvojové procesy
 - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
 - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
 - Žijeme v Evropě

kvinta - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Úvod do studia historie	
výstupy	učivo

charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace	- význam historického poznání pro současnost - práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnost využití
přesahy	
Do: ČJL (kvinta) : Jazyk a jazyková komunikace ČJL (kvinta) : Literární komunikace AJ (septima) : Věda v každodenním životě NJ (oktáva) : O sobě NJ (oktáva) : O mé generaci IKT (kvinta) : informace IKT (kvinta) : internet Z: ČJL (kvinta) : Literární komunikace	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam	
Pravěk	
výstupy	učivo
objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura	- doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit), bronzová a železná

vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	
přesahy	
Do: AJ (septima) : Člověk jako společenská bytost NJ (sexta) : Příroda a životní prostředí NJ (sexta) : Dějiny, politické dění B (septima) : Biologie člověka GG (kvinta) : Přírodní prostředí GG (kvinta) : Makroregiony- mimoevropské GG (kvinta) : Životní prostředí GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR GG (sexta) : Sociální prostředí Z: ČJL (kvinta) : Literární komunikace	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Etnický původ, Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí, Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí	
Starověk	
výstupy	učivo
zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace	- staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína) - antické Řecko - antický Řím - naše země a ostatní Evropa v době římské; civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice

• objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy • popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	
přesahy	
Do: ČJL (kvinta) : Literární komunikace ČJL (kvinta) : Jazyk a jazyková komunikace AJ (septima) : Historické události AJ (oktáva) : Velká Británie NJ (sexta) : Literatura NJ (sexta) : Dějiny, politické dění Lat (kvinta) : XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II Lat (sexta) : V.-XV. lekce/II (sexta) : Úloha státu v ekonomice (septima) : Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod (septima) : Teorie práva (septima) : Úvod do státovědy (oktáva) : Podstata filosofie (oktáva) : Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky) (oktáva) : Etika a religionistika GG (kvinta) : Makroregiony- mimoevropské GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR Z: Lat (kvinta) : XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II ČJL (kvinta) : Literární komunikace Lat (sexta) : V.-XV. lekce/II DG (sexta) : Mongeovo promítání (septima) : Úvod do státovědy (septima) : Teorie práva (septima) : Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod (oktáva) : Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky)	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace	

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát , Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Multikulturalita, Základní problémy sociokulturních rozdílů

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam

sexta - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- Nová konkrétní kompetence
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Středověk	
výstupy	učivo
• objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v	- utváření středověké Evropy (byzantsko-slovanská oblast, francká říše a oblast západní, východní a střední Evropy) - islám a arabská říše, mongolská a turecká expanze

západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti • definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích • charakterizuje základní rysy vývoje na našem území • vymezení specifika islámské oblasti • vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu	- křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, křížové výpravy, kacířství, husitství - venkov a zemědělství, kolonizace; rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace - vzdělanost a umění středověké společnosti
přesahy	
Do: ČJL (kvinta) : Jazyk a jazyková komunikace ČJL (kvinta) : Literární komunikace AJ (septima) : Historické události AJ (oktáva) : Velká Británie NJ (sexta) : Dějiny, politické dění Lat (kvinta) : XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II Lat (sexta) : V.-XV. lekce/II (sexta) : Úloha státu v ekonomice (septima) : Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod (oktáva) : Etika a religionistika (oktáva) : Patristika a scholastika GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR Z: Lat (kvinta) : XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II Lat (sexta) : V.-XV. lekce/II ČJL (sexta) : Literární komunikace (septima) : Úvod do státovědy (oktáva) : Patristika a scholastika (oktáva) : České filosofické myšlení	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Formy participace občanů v politickém životě VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě	

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity, Základní problémy sociokulturních rozdílů

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Účinky mediální produkce a vliv médií, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam

Počátky novověku	
výstupy	učivo
• rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století; zhodnotí jejich praktické dopady • porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám • popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj • vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů • posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	- renesance a humanismus; reformace - zámořské plavby - rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku; třicetiletá válka - absolutismus a stavovství - barokní kultura, politika, náboženství
přesahy	
Do: ČJL (kvinta) : Jazyk a jazyková komunikace ČJL (kvinta) : Literární komunikace AJ (septima) : Historické události AJ (oktáva) : Velká Británie NJ (sexta) : Dějiny, politické dění Lat (kvinta) : XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II Lat (sexta) : V.-XV. lekce/II (oktáva) : Humanismus a renesance (oktáva) : Etika a religionistika GG (kvinta) : Makroregiony- mimoevropské GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR Z: Lat (kvinta) : XIX.-XXX. lekce/I, I.-IV. lekce/II HO (kvinta) : Recepce a reflexe Lat (sexta) : V.-XV. lekce/II ČJL (sexta) : Literární komunikace	

(septima) : Úvod do státovědy AJ (septima) : Historické události (oktáva) : Humanismus a renesance (oktáva) : České filosofické myšlení
průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát , Formy participace občanů v politickém životě VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané, Globalizační a rozvojové procesy, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity, Základní problémy sociokulturních rozdílů MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam

septima - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům

- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti	
výstupy	učivo
• určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století • na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení • posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů • vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů • charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace • vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období	- osvícenství - velké revoluce – francouzská revoluce 1789-1799, vznik USA, rok 1848 - Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu - rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře - utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské); emancipační hnutí sociálních skupin - předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí; nástup Ruska jako evropské velmoci; USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do I. světové války - vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer I. světové války, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů - proměny životního stylu, vzdělanost a umění „belle epoque“ přelomu 19. a 20. století
přesahy	

Do: ČJL (sexta) : Literární komunikace AJ (septima) : Historické události AJ (oktáva) : Velká Británie AJ (oktáva) : Spojené státy americké NJ (sexta) : Dějiny, politické dění (sexta) : Úloha státu v ekonomice (sexta) : Základní ekonomické směry (oktáva) : Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel (oktáva) : Filosofie 19. století (oktáva) : Etika a religionistika GG (kvinta) : Makroregiony- mimoevropské GG (kvinta) : Životní prostředí GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR Z: (kvinta) : Úvod do sociologického myšlení (kvinta) : Makrosociologie HO (kvinta) : Recepce a reflexe (septima) : Úvod do státovědy (septima) : Teorie práva (septima) : Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod (septima) : Mezinárodní vztahy a globální svět (oktáva) : Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel (oktáva) : Filosofie 19. století (oktáva) : České filosofické myšlení	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát , Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané, Globalizační a rozvojové procesy, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity, Základní problémy sociokulturních rozdílů ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí, Člověk a životní prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam	
Moderní doba I - situace v letech 1914-1945	
výstupy	učivo

• charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky • uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku • vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit • vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhocením politických problémů, které byly provázány radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil • popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury	- první světová válka, české země v době první světové války, I. odboj - revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci - versailleský systém a jeho vnitřní rozpory - vznik Československa, Československo v meziválečném období - Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek - mnichovská krize a její důsledky - kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) - druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust), Protektorát Čechy a Morava, II. odboj
přesahy	
Do: ČJL (septima) : Literární komunikace AJ (oktáva) : Velká Británie AJ (oktáva) : Spojené státy americké NJ (sexta) : Dějiny, politické dění (sexta) : Úloha státu v ekonomice (sexta) : Základní ekonomické směry (septima) : Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod (septima) : Mezinárodní vztahy a globální svět (oktáva) : Filosofie 20. století (oktáva) : Etika a religionistika GG (kvinta) : Makroregiony- mimoevropské GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR Z: (kvinta) : Makrosociologie GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR HO (sexta) : Recepce a reflexe ČJL (septima) : Literární komunikace (septima) : Úvod do státovědy (septima) : Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod (septima) : Mezinárodní vztahy a globální svět (oktáva) : Filosofie 20. století (oktáva) : České filosofické myšlení	

průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané, Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity, Základní problémy sociokulturních rozdílů

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí, Člověk a životní prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam

oktáva - dotace: 0 + 1, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Moderní doba II - soudobé dějiny	
výstupy	učivo
• charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty • vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi • porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích • popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování	- Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu) - Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj; SSSR jako světová velmoc; RVHP, Varšavská smlouva - euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie; USA jako světová velmoc - životní podmínky na obou stranách „železné opony“ - konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael - dekolonizace; „třetí svět“ a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě - pád komunistických režimů a jeho důsledky; sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě - globální problémy moderní společnosti

• objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě • vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje	
přesahy	
Do: ČJL (oktáva) : Literární komunikace AJ (sexta) : Cestování AJ (septima) : Historické události AJ (septima) : Věda v každodenním životě AJ (oktáva) : Velká Británie AJ (oktáva) : Spojené státy americké NJ (sexta) : Příroda a životní prostředí NJ (sexta) : Dějiny, politické dění NJ (septima) : Média NJ (oktáva) : O světě kolem nás NJ (oktáva) : Aktuální události (sexta) : Úloha státu v ekonomice (sexta) : Základní ekonomické směry (septima) : Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod (septima) : Mezinárodní vztahy a globální svět (oktáva) : Filosofie 20. století (oktáva) : Etika a religionistika GG (kvinta) : Makroregiony- mimoevropské GG (kvinta) : Životní prostředí GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR GG (sexta) : Sociální prostředí Z: GG (kvinta) : Makroregiony- mimoevropské GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR HO (sexta) : Recepce a reflexe ČJL (oktáva) : Literární komunikace (oktáva) : České filosofické myšlení NJ (oktáva) : Aktuální události NJ (oktáva) : O mé generaci	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace	

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát , Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané, Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity, Základní problémy sociokulturních rozdílů, Psychosociální aspekty interkulturality, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí, Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam

4.4.2 Občanský a společenskovední základ

Charakteristika předmětu Občanský a společenskovední základ

V předmětu Občanský a společenskovední základ jsou v jednotlivých ročnících nebo jejich částech samostatně probírány společenské vědy a filosofie. Každý ročník se s ohledem na konkrétní vědu liší zvolenými metodami práce, zároveň však lze po celou dobu studia nalézt spojující prvky.

1. Cílem hodin je předat studentům základní informace z jednotlivých věd, upotřebitelné v praktickém životě. Předmět má poskytnout základní všeobecný přehled, orientaci v problematice společenských věd, filosofie a etiky i v občanském životě.
2. Spojujícím prvkem všech ročníků je vymezení rozdílu mezi laickým a vědeckým pohledem na svět, seznámení s vědeckými metodami a technikami, rozdělením věd a historií západní vědy.
3. Ve všech ročnících je věnována pozornost i výchovné složce, schopnosti studentů formulovat vlastní názory na společenská témata a samostatnou kritickou práci s informacemi.

Vzdělávací oblast je rozdělena do čtyř obsahových bloků (psychologie a sociologie, ekonomie, právo a státověda, filosofie a etika) vyučovaných v 1.- 4. ročníků s celkovou dotací 8 hodin týdně (z toho 2 disponibilní hodiny).

Obecné metody výuky předmětu:

- analýza odborných textů (především filosofické a etické povahy) a dalších typů mediálních sdělení (nauka schopnosti odlišit věcnou a manipulativní argumentaci), samostatná komparace a zhodnocení sociologických, politologických a filosofických teorií, simulace reálných situací a hraní rolí (ekonomie, politologie), praktické využívání technik vedoucích k sebepoznání (psychologie) a technik sociologického výzkumu, posuzování právních sporů a jejich řešení podle platných zákonů a dalších norem..

Vzdělávací a výchovné strategie:

Kompetence k učení:

- Při výkladu používáme srozumitelného jazyka, avšak s přesnými termíny z oblasti dané vědy, aby si je žáci mohli osvojovat při všech vhodných příležitostech.
- Poskytujeme žákům zpětnou vazbu nejen ve formě hodnocení testů znalostí, ale také při skupinové práci a při kontrole úkolů různého druhu v hodinách i mimo ně.
- Seznamujeme žáky s efektivními metodami učení, zpracováním informací a různými formami práce.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedle předkládání hotových, učitelem vybraných informací, po žácích požadujeme vlastní práci se zdroji a porovnávání obsahu a formy různých informací. Žáci navíc mohou volitelně vypracovat rozsáhlejší roční (event. půlroční) práci na vybrané téma z oblasti společenských věd.
- Při práci v hodině, testech i domácích úkolech požadujeme po žácích formulace vlastními slovy, ovšem s použitím odborných termínů příslušné vědy.
- Učíme žáky rozčlenit úkol na části a strukturovat postup jeho řešení. Nabízíme různé strategie k řešení úkolů téhož typu.

Kompetence komunikativní:

- Seznamujeme žáky s různými formami komunikace, a to včetně uvědomění si jejich kladů, záporů a vhodnosti použití v různých situacích.
- Součástí hodin jsou diskuse nad různými problémy, v nichž požadujeme jasné formulování vlastních názorů.
- Běžně používáme tzv. brainstormingu, při němž nejen získáváme určité informace, ale také zdůrazňujeme zásadu, že žádný nápad není méněcenný a může být užitečný při další práci.
- Výsledkem skupinových prací je veřejná prezentace- žáci si volí mluvčího, nebo si rozdělují prezentaci na části, zároveň učíme ostatní naslouchat.

Kompetence sociální a personální:

- Učitel žákům podává podrobné informace o struktuře osobnosti a požaduje od nich, aby je aplikovali na sobě.
- Ve společných i skupinových činnostech jsou cíleně vytvářeny situace, které odbourávají fyzické i psychické bariéry, stmelují třídu jako celek a prohlubují vztahy mezi jednotlivými žáky.
- Žákům je zdůrazňována existence sociálních pozic a rolí.
- Žáci si rozdělují práci ve skupině, určují si konkrétní funkce a organizují si samostatně práci.
- Požadujeme důsledné oddělování skupinové práce se vzájemnou komunikací a naslouchání druhým při společných prezentacích výsledků.

Kompetence občanské:

- Učitel vysvětluje význam společnosti, socializace, politického života i právního systému pro život jednotlivce
- Učitel vytváří řadu modelových situací, v nichž se žáci učí demokratickým principům v rozhodování.
- Žáci jsou seznamováni se základy etiky a jednotlivě, ve skupině nebo ve společné diskusi se vyjadřují k reálným situacím, v nichž se uplatňují etické normy.
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali naslouchat argumentaci druhých i odlišným názorům.

Klasifikace v předmětu:

a) Důraz bude kladen především na:

- logickou, terminologicky správnou aplikaci učiva zjišťovanou pravidelnými kontrolními testy (uavřené i otevřené otázky). Písemné zkoušení bude strukturováno způsobem, aby ověřilo schopnosti žáků látku samostatně a tvořivě využívat při posuzování reálných situací (právních, politologických, oblast psychologie..).
- schopnost bezchybného, odborně přesného ústního vyjadřování, využití získaných informací v různých kontextech.
- plnění samostatné i skupinové práce, prezentace výsledků podle zadání a dodržování dohodnutých termínů odevzdání jednotlivých částí úkolu.
- prezentace formou referátů, kdy bude vyžadováno srovnání informací z několika zdrojů a práce s odbornou literaturou a periodiky.
- schopnost formulování vlastních názorů, aktivní spolupráce v hodině, respektování druhých a obecných pravidel komunikace.

b) Formy hodnocení: písemná opakování vždy po probrání celku učiva, 2 pololetní testy ve šk. roce, ústní zkoušení z většího celku min. 1 za pololetí, hodnocení prezentací, skupinové práce, domácích úkolů, event. známka z volitelné roční (půlroční) práce, dílčí známky posuzující spolupráci v hodině, dílčí známky za prezentace menšího rozsahu..

Hodnocení bude prováděno v souladu s principy uvedenými ve školním řádu Gymnázia Říčany

Klasifikace pololetních testů (procentuální stupnice):

100%- 90%- stupeň 1

89%- 78%- stupeň 2

77%-60%- stupeň 3

59%- 46%- stupeň 4

45% a méně- stupeň 5

Učební plán předmětu

Ročník	5	6	7	8
Dotace	1 + 1	1	2	2 + 1
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny				

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- **ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Problematika vztahů organismů a prostředí
 - Vztah člověka k prostředí
- **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Fungování a vliv médií ve společnosti
 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - Role médií v moderních dějinách
 - Stavba mediálních sdělení
- **MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:**
 - Etnický původ
 - Multikulturalita
 - Princip sociálního smíru a solidarity
 - Psychosociální aspekty interkulturality
- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Hodnoty, postoje, praktická etika
 - Komunikace
 - Kooperace a kompetice
 - Kreativita
 - Mezilidské vztahy
 - Morálka všedního dne
 - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 - Poznávání lidí

- Psychohygiena
- Rozvoj schopností poznávání
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Seberegulace a sebeorganizace
- Sociální komunikace
- Spolupráce a soutěž
- VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
 - Globalizační a rozvojové procesy
 - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
 - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
 - Jsme Evropané

kvinta - dotace: 1 + 1, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Psychologie jako věda, psychologické směry a metody	
výstupy	učivo
• vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat	- Vymezení předmětu psychologie, jednotlivé psychologické obory, vztah mezi základní a aplikovanou vědou. - Metody psychologické práce, jejich vhodnost v jednotlivých případech, validita a reliabilita. - Seznámení s přírodovědně orientovanými, humanistickými směry v rámci psychologie a s hlubinnou, analytickou psychologií. Kritické srovnání diskusí uvnitř oboru.
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí	
Obecná psychologie	
výstupy	učivo
• objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka • vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat • využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace	- Podstata lidské psychiky – vědomí; psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti - Základní psychické jevy a jejich provázanost-kognitivní procesy a jejich poruchy (vnímání, paměť a její druhy, myšlení, myšlenkové operace). - Citové stavy a emoce, poruchy citů a jejich diagnostika, léčba. - Psychologie učení, efektivní metody k osvojení dovedností a znalostí, překážky účelného učení.

průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí	
Vývojová psychologie	
výstupy	učivo
• objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka • porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví • vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat • využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace • na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi • posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní	Vztah mezi biologickými, sociálními a psychickými faktory vývoje, proces socializace, důsledky nepodnětného prostředí a psychické deprivace pro další vývoj. Vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života; význam celoživotního učení a sebevýchovy.
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Psychosociální aspekty interkulturality	

Psychologie osobnosti	
výstupy	učivo
• objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka • porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezení, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví • vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat • využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace • posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní	- Osobnost člověka – charakteristika osobnosti, její typologie. Vrozené versus získané vlastnosti- temperament, charakter, inteligence a teorie jednočetné a vícefaktorové inteligence. Význam motivace pro činnost a rozvoj vloh, motivační faktory. Schopnosti a jejich rozvíjení.
přesahy	
Do: AJ (kvinta) : Vztahy NJ (kvinta) : Charakteristika člověka TV (septima) : Činnosti podporující pohybové učení Z: NJ (kvinta) : Charakteristika člověka AJ (kvinta) : Životní mezníky TV (septima) : Činnosti podporující pohybové učení AJ (septima) : Vztahy mezi lidmi AJ (septima) : Životní období	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Základní problémy sociokulturních rozdílů ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	

Psychohygiena	
výstupy	učivo
• využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace • na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi • uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem	Psychologie v každodenním životě – rozhodování o životních otázkách; zásady duševní hygieny relaxace, náročné životní situace, systém psychologického poradenství
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka TV (septima) : Činnosti podporující pohybové učení TV (septima) : Činnosti ovlivňující zdraví Z: AJ (kvinta) : Svět práce AJ (kvinta) : Společenský život AJ (kvinta) : Vztahy AJ (kvinta) : Zájmové činnosti AJ (sexta) : Budoucnost TV (septima) : Činnosti podporující pohybové učení AJ (septima) : Vztahy mezi lidmi AJ (septima) : Extrémní situace AJ (septima) : Člověk jako společenská bytost AJ (oktáva) : Angličtina v běžném životě	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí	
Úvod do sociologického myšlení	
výstupy	učivo
• uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem	- Sociologie jako vědní disciplína. Zakladatelé a významní představitelé sociologie v jejich počátcích a v dalším vývoji, významné osobnosti české sociologie a jejich originální přístupy.

		Rozdíl mezi kvantitativními a kvalitativními sociologickými metodami. Praktická aplikace vybraných metod. Základní sociologická paradigmat- teorie konsenzu, konfliktu a interpretativní a jejich posouzení, srovnání společných a odlišných východisek. Relevance jednotlivých přístupů v současné sociologii. Rozčlenění makro a mikrosociologických problémů. jejich vzájemná souvislost.
přesahy		
Do: AJ (septima) : Člověk jako společenská bytost D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti Z: AJ (kvinta) : Mezigenerační vztahy AJ (kvinta) : Životní mezníky AJ (sexta) : Budoucnost AJ (septima) : Vztahy mezi lidmi AJ (septima) : Člověk jako společenská bytost AJ (septima) : Životní období AJ (oktáva) : Angličtina v běžném životě		
průřezová témata		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity, Základní problémy sociokulturních rozdílů, Psychosociální aspekty interkulturality, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Mikrosociologie		
výstupy	učivo	
• uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem • respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky	Společenská podstata člověka – význam začlenění jedince do sociálních sítí, mezilidská komunikace- verbální i neverbální , problémy v mezilidských vztazích. Sociální učení. - Jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování)	

• objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích • posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní	
přesahy	
Do: AJ (septima) : Člověk jako společenská bytost NJ (septima) : Mezilidské vztahy	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Makrosociologie	
výstupy • uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem • respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky • objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích • posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní • objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost	učivo - Sociální struktura společnosti – sociální útvary, společenské instituce; sociální nerovnost, sociální mobilita. - Sociální fenomény a procesy – rodina, práce, masmédia, životní prostředí; sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus)
přesahy	

Do:

AJ (kvinta) : Svět práce

AJ (kvinta) : Mezigenerační vztahy

AJ (septima) : Člověk jako společenská bytost

AJ (septima) : Věda v každodenním životě

NJ (kvinta) : Kultura a volný čas

NJ (kvinta) : Práce a povolání

NJ (kvinta) : Rodina

NJ (septima) : Bydlení

NJ (septima) : Mezilidské vztahy

NJ (septima) : Média

D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti

D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945

GG (sexta) : Sociální prostředí

Z:

GG (sexta) : Sociální prostředí

průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity, Základní problémy sociokulturních rozdílů, Psychosociální aspekty interkulturality, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam

sexta - dotace: 1, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě

- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálními tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí

Ekonomie jako společenská věda	
výstupy	učivo
	Ekonomie versus ekonomika, nejdůležitější ekonomické otázky a způsoby jejich řešení. Ekonomické metody, jejich validita a reliabilita, pozitivní a normativní ekonomie. Ekonomické systémy a jejich způsob zodpovězení základních ekonomických otázek, srovnání fungování modelů zvykové, příkazové, tržní a smíšené ekonomiky.
přesahy	

Z: GG (sexta) : Sociální prostředí	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice	
Mikroekonomie	
výstupy	učivo
• kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace • vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu • vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky • rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky • rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější • posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním • uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak požádat o živnostenské oprávnění • analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu	Racionální výrobce a spotřebitel a jejich rozhodování v situaci omezených zdrojů. Lidský plán versus lidská volba. - Působení poptávky na základě teorie mezních užitek, přebytku výrobce a spotřebitele. Cenové a necenové faktory poptávky, ovlivňování individuální a tržní poptávky. - Výrobce a tvorba ceny, cenové a necenové faktory nabídky. Rovnováha na trzích a chování individuálních subjektů. - Ekonomické subjekty- právní formy podnikání (živnost, typy obchodních společností, družstvo,), základní právní normy týkající se podnikání. Organizace trhů- (čistý) monopol, oligopol, monopolistická konkurence, dokonalá konkurence. Důvody pro vznik nedokonalé konkurenčních organizací trhů.

- rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti	
přesahy	
Do: AJ (sexta) : Podnikání	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice	
Makroekonomie	
výstupy	učivo
- na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inlace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit	Základní makroekonomické ukazatele- domácí produkt, inflace, nezaměstnanost. Vztahy mezi nezaměstnaností a inflací, příčiny růstu a poklesu domácího produktu. Prorůstové strategie. Typy inflace a nezaměstnanosti, jejich vznik a vývoj. Teorie hospodářského cyklu a alternativní teorie. Dopady inflace a nezaměstnanosti v individuální a makroekonomické rovině.
přesahy	
Z: GG (kvinta) : Makroregiony- mimoevropské GG (sexta) : Sociální prostředí GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice	
Finance	
výstupy	učivo
objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank	Peníze- funkce peněz, formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně, cenné papíry, akcie, burza.

• vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby • používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovního lístku • uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů • navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN	Finanční produkty- způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz, řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing, úrokové sazby, RPSN, pojištění. Bankovní soustava- ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, moderní formy bankovníctví.
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Kooperace a kompetice	
Úloha státu v ekonomice	
výstupy • objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu • rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje • uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění	učivo Fiskální politika- státní rozpočet, daňová soustava. Monetární politika ČNB- inflace, kurs měny, zahraniční platební bilance, HDP Sociální politika- důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, státní politika zaměstnanosti.

• uveďte postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok	
přesahy	
Z: GG (kvinta) : Makroregiony- mimoevropské D (kvinta) : Starověk GG (sexta) : Sociální prostředí GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR D (sexta) : Středověk D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945 D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát , Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Princip sociálního smíru a solidarity MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Základní ekonomické směry	
výstupy	učivo
	Seznámení se základními ekonomickými směry, systémy v rámci soudobé ekonomie a s vývojem ekonomického myšlení- počátky ekonomického myšlení v antickém Řecku, merkantilismus a klasická ekonomie, současné debaty mezi příznivci keynesiánské, monetaristické (chicagské) a rakouské školy.
přesahy	
Z: D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945 D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální	

komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Princip sociálního smíru a solidarity MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti	
Neformální logika	
výstupy	učivo
	- Výroky a jejich náležitosti, logická souvětí a spojky. Negace jednotlivých výroků. Pravidla logické argumentace, manipulativní argumentace a její znaky.
přesahy	
Do: M (kvinta) : výroková logika Z: M (kvinta) : výroková logika M (oktáva) : důkaz	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení	

septima - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence

- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Úvod do státovědy	
výstupy	učivo
• rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) • vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě • objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií	- Stát – znaky a funkce, formy státu, právní stát. - Komparace forem státu (monarchie a republiky v současném světě), státního zřízení (typy demokratických a nedemokratických režimů) a státního uspořádání (unitární stát, federace, konfederativní uspořádání). - Demokracie – principy a podoby; občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce; politické subjekty, politický život ve státě; volby, volební systémy; úřady

• rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů • uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu	
přesahy	
Do: D (kvinta) : Starověk D (sexta) : Počátky novověku D (sexta) : Středověk D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945 D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti Z: D (kvinta) : Starověk	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Teorie práva	
výstupy • objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy • uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují • rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady • ve svém jednání respektuje platné právní normy	učivo Právo a spravedlnost – smysl a účel práva, morálka a právo - Právo v každodenním životě – právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům; právní řád ČR – jeho uspořádání; systém právních odvětví, druhy právních norem

přesahy	
Do: D (kvinta) : Starověk D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti Z: D (kvinta) : Starověk	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice	
Ústavní právo, právní základy státní moci, listiny práv a svobod	
výstupy	učivo
• vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje • objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR • vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě • objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií • vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenství • obhájí svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování • uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady	Ústava ČR – přehled základních ustanovení, stručný nástin vývoje ústavního práva a jeho současná podoba. Princip brzd a rovnováh v současném ústavním právu a jeho smysl z občanského hlediska- vzájemná kontrola a vyvažování moci zákonodárné, výkonné a soudní. Lidská práva – zakotvení lidských práv v dokumentech; porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana v českém právním řádu.

• uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky • ve svém jednání respektuje platné právní normy	
přesahy	
Do: AJ (septima) : Vztahy mezi lidmi AJ (septima) : Člověk jako společenská bytost D (kvinta) : Starověk D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945 Z: D (kvinta) : Starověk D (sexta) : Středověk D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945 D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globalizační a rozvojové procesy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení	
Systém soukromého práva	
výstupy	učivo
• vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů • na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejích všeobecných podmínek • rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení	Občanské právo- práva věcná a závazková, ; smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv, autorský zákon, ochrana osobnosti. Vztah mezi občanským a obchodním právem. - Rodinné právo- subjekty právních vztahů, právní úprava manželství a nesezdaného soužití, ochrana zájmů dětí ze strany státních orgánů, náhradní rodinná péče. - Pracovní právo- účastníci pracovněprávních vztahů, pracovní smlouvy a jejich náležitosti, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, práce konané mimo pracovní poměr.

• uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky • rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet • ve svém jednání respektuje platné právní normy • uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti • uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď • objasní funkci odborů • objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií • posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře • posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním • reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy • vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi • na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu)	- Průběh občanského soudního řízení.
přesahy	
Z: IKT (kvinta) : údržba a ochrana dat IKT (kvinta) : informační etika, legislativa	

průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení	
Trestní právo	
výstupy	učivo
• rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení • rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postížitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti • uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady • uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky • rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet • ve svém jednání respektuje platné právní normy	Trestní zákon- podmínky trestní způsobilosti, trestné činy a sankce. Průběh trestního řízení, rozdíly v porovnání s občanskoprávním řízením, práva a povinnosti jednotlivých účastníků, role státního zástupce..
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení	
Mezinárodní vztahy a globální svět	

výstupy	učivo
• objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy • rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti • posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva • uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR • uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí • posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky	Evropská integrace – podstata a význam; Evropská unie – význam; proces integrace; orgány EU; jednotná evropská měna - Mezinárodní spolupráce – důvody, význam a výhody; významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti - Proces globalizace – příčiny, projevy, důsledky; globální problémy
přesahy	
Do: AJ (sexta) : Svět AJ (septima) : Historické události AJ (septima) : Člověk jako společenská bytost NJ (sexta) : Dějiny, politické dění NJ (oktáva) : Aktuální události NJ (oktáva) : O světě kolem nás D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945 D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti B (septima) : Ekologie GG (sexta) : Sociální prostředí Z: GG (kvinta) : Makroregiony- mimoevropské GG (kvinta) : Životní prostředí GG (sexta) : Sociální prostředí GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR B (septima) : Ekologie D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945 D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny	
průřezová témata	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané, Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, Žijeme v Evropě

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity, Základní problémy sociokulturních rozdílů

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam

oktáva - dotace: 2 + 1, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Podstata filosofie	
výstupy	učivo
• objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka • eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci	Podstata filozofie – základní filozofické otázky, vztah filozofie k mýtu, náboženství, vědě a umění
přesahy	
Z: D (kvinta) : Starověk	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení	

Počátky západního filosofického myšlení (filosofie v období antiky)	
výstupy	učivo
• objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka • rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení • eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci • zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití • posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem • rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení	Příčiny oddělení filosofie a mýtu ve starověkém Řecku. - Periodizace řecké filosofie a povaha jednotlivých etap- kosmologické období, antropologický obrat (klasická řecká filosofie), období helénismu. - Specifika římské filosofie.
přesahy	
Do: Lat (sexta) : V.-XV. lekce/II D (kvinta) : Starověk Z: D (kvinta) : Starověk Lat (sexta) : V.-XV. lekce/II	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení

Patristika a scholastika

výstupy	učivo
- rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení - eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci - zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití - posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem - rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení	Základní filosofické problémy a vědecká metodologie období patristiky a scholastiky-počátky křesťanského myšlení, rozvoj kultury a vzdělávacích institucí ve scholastickém období, středověká ontologie, gnoseologie a filosofická antropologie, syntéza mezi křesťanským myšlením a aristotelskou filosofií, hlavní představitelé středověkého myšlení.

přesahy

Do:

Lat (sexta) : V.-XV. lekce/II

D (sexta) : Středověk

Z:

Lat (sexta) : V.-XV. lekce/II

D (sexta) : Středověk

průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení	
Humanismus a renesance	
výstupy	učivo
- rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení - eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci - zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití - posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem	- Nástup novověkého myšlení a příčiny proměny paradigmatu. Představitelé vědy a umění v období renesance a humanismu. Obrat od teocentrismu k antropocentrismu- renesanční politické myšlení.
přesahy	
Do: Lat (sexta) : V.-XV. lekce/II D (sexta) : Počátky novověku Z: Lat (sexta) : V.-XV. lekce/II D (sexta) : Počátky novověku	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení	
Spor mezi empiricismem a racionalismem	

výstupy	učivo
• rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení • eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci • zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití • posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem	Spor o podstatu lidského poznání- srovnání pozic představitelů empirismu (John Locke, F. Bacon..) a racionalismu (Descartes, Liebniz, Spinoza..). - Agnosticismus a jeho představitelé.
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení	
Filosofie období osvícenství, I. Kant, G. W. F. Hegel	
výstupy	učivo
• rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení • eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci	- Společenský a politický kontext rozvoje osvícenského myšlení. Osvícenství ve Francii, Anglii a Německu- styčné body a rozdíly, porovnání jednotlivých směrů v rámci osvícenství. Filosofie I. Kanta v oblasti gnoseologie, filozofické antropologie a etiky, Kantovi následovníci a kritici. Německá klasická filosofie, G. W.. Hegel, staro a mladohegeláni (marxismus a jeho návaznost na Hegela).

• zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití • posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem	
přesahy	
Do: ČJL (septima) : Literární komunikace D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti Z: D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení	
Filosofie 19. století	
výstupy	učivo
• rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení • eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci • zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití • posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce,	Scientisticky orientované směry (marxismus, pozitivismus, novopozitivismus) a směry v opozici ke scientismu (voluntarismus, filosofie života)..

objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem	
přesahy	
Do: D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti Z: D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení	
Filosofie 20. století	
výstupy	učivo
- rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení - eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci - zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití - posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem	Jednotlivé směry filozofického myšlení ve 20. století, jejich vzájemné diskuse a polemiky- filosofie života, pragmatismus, fenomenologie, filosofie existence a existencialismus, filosofie jazyka, kritický racionalismus, postmoderna.
přesahy	
Do: ČJL (oktáva) : Literární komunikace D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945 Z: D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945	

D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení	
České filosofické myšlení	
výstupy	učivo
• rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení • eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci • zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití • posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem	Přehled české filosofie a nejvýznamnějších osobností ((J. Hus, P. Chelčický, J. A. Komenský, B. Bolzano, T. G. Masaryk, K. Čapek, L. Klíma, E. Rádl, J. Patočka, V. Černý, E. Kohák..).
přesahy	
Do: ČJL (kvinta) : Literární komunikace ČJL (sexta) : Literární komunikace ČJL (oktáva) : Literární komunikace D (sexta) : Počátky novověku D (sexta) : Středověk D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945 D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální	

komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení

Etika a religionistika

výstupy	učivo
• eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci • posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem • rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení	Morální dimenze života, svoboda vůle a svědomí, praktická etika. Víra v lidském životě – podoby víry, znaky náboženské víry; náboženské systémy, církve; sekty

přesahy

Do:

GG (sexta) : Sociální prostředí

Z:

D (kvinta) : Starověk

D (sexta) : Středověk

D (sexta) : Počátky novověku

D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti

D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945

D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny

AJ (oktáva) : Angličtina v běžném životě

průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita, Základní problémy sociokulturních rozdílů

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení

4.4.3 Integr. člověk a spol.

Dvouhodinový pololetní předmět , 1 hod. možnost občasného dělení na společenskovední projekty.

Integrovaný předmět Člověk a společnost vychází z charakteristiky vzdělávací oblasti RVP Člověk a společnost s důrazem na mezipředmětové přesahy(zvl. dějepis, občanský a společenskovední základ, literatura, hudební a výtvarná výchova, zeměpis) a průřezová témata.

Vzdělávacím obsahem předmětu je komplexní pohled na základní problematiku vzdělávací oblasti, doplněný alternativními řešeními konkrétních modelových situací, referáty, projekty s mezioborovými přesahy.

Učební plán předmětu

Ročník	7
Dotace	0 + 1
Povinnost (skupina)	povinný
Dotace skupiny	

4.5 Člověk a příroda

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií

a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům),

kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci

se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

----- vyšší stupeň

Charakteristika vzdělávací oblasti

Základní prioritou každé oblasti přírodovědného poznávání je odkrývat metodami vědeckého výzkumu zákonitosti, jimiž se řídí přírodní procesy. Odkrývání přírodních zákonitostí je hodnotné jednak samo o sobě, neboť naplňuje přirozenou lidskou zvědavost poznat a porozumět tomu, co se odehrává pod povrchem smyslově pozorovatelných, často zdánlivě nesouvisejících jevů, a jednak člověku umožňuje ovládnout různé přírodní objekty a procesy tak, aby je mohl využívat pro další výzkum i pro rozmanité praktické účely.

Má-li být přírodovědné vzdělávání na gymnáziu kvalitní a pro žáky prakticky využitelné, je zapotřebí, aby je orientovalo v první řadě na hledání zákonitých souvislostí mezi poznanými aspekty přírodních objektů či procesů, a nikoli jen na jejich pouhé zjištění, popis nebo klasifikaci. Hledání, poznávání a využívání přírodních zákonitostí se má tudíž ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda na gymnáziu projevovat v mnohem větší míře, než tomu bylo ve stejnojmenné oblasti na základní škole. Takový přístup též v žácích podněcuje touhu po hlubším poznávání řádu okolního světa a nabízí jim možnost intenzivního prožitku z vlastních schopností tento řád hledat a poznávat.

Obsah a metodologie přírodovědného poznávání velmi zřetelně odráží systémový charakter přírody a víceúrovňovost její organizace. Přírodní objekty jsou totiž vesměs systémy nebo tyto systémy vytvářejí. Zkoumání přírody tak nezbytně vyžaduje komplexní, tj. multidisciplinární a interdisciplinární přístup, a tím i úzkou spolupráci jednotlivých přírodovědných oborů a odstraňování jakýchkoli zbytečných bariér mezi nimi.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda má proto také umožnit žákům poznávat, že bariéry mezi jednotlivými úrovněmi organizace přírody reálně neexistují, jsou často jen v našem myšlení a v našich izolovaných přístupech. Svým obsahovým, strukturním i metodickým pojetím má oblast

vytvářet prostředí koordinované spolupráce všech gymnaziálních přírodovědných vzdělávacích oborů.

Přírodovědné disciplíny jsou si velmi blízké i v metodách a prostředcích, které uplatňují ve své výzkumné činnosti. Používají totiž vždy souběžně empirické prostředky (tj. soustavné a objektivní pozorování, měření a experimenty) a prostředky teoretické (pojmy, hypotézy, modely a teorie). Každá z těchto složek je přitom v procesu výzkumu nezastupitelná, vzájemně se ovlivňují a podporují.

Žáci mají mít proto co nejvíce příležitostí postupně si osvojovat vybrané empirické i teoretické metody přírodovědného výzkumu, aktivně je spolu s přírodovědnými poznatky ve výuce využívat, uvědomovat si důležitost obou pro přírodovědné poznání, předně pak pro jeho objektivitu a pravdivost i pro řešení problémů, se kterými se člověk při zkoumání přírody setkává.

Přírodovědný výzkum má i své hodnotové a morální aspekty. Za nejvyšší hodnoty se v něm považují objektivita a pravdivost poznávání. Ty lze ovšem dosahovat jen v prostředí svobodné komunikace mezi lidmi a veřejné a nezávislé kontroly způsobu získávání dat či ověřování hypotéz.

Gymnaziální přírodovědné vzdělávání musí proto též vytvářet prostředí pro svobodnou diskusi o problémech i pro ověřování objektivitu a pravdivosti získaných nebo předložených přírodovědných informací. Lze toho dosahovat tím, že si žáci osvojují např. pravidla veřejné rozpravy o způsobech získávání dat či ověřování hypotéz, rozvíjejí si schopnost předložit svůj názor, poznatek či metodu k veřejnému kritickému zhodnocení, učí se nevnímat oponenta pouze jako názorového protivníka, ale i jako partnera při společném hledání pravdy.

K základním morálním normám přírodovědného poznávání patří především požadavek nezkreslovat data získávaná ve výzkumu a nevyužívat jeho výsledky pro vytváření technologií a dalších praktických aplikací, které by mohly poškozovat zdraví člověka či nevratně narušit přírodní a sociální prostředí.

Žákům je tak zapotřebí na konkrétních případech ukazovat negativní důsledky zkreslování výzkumných dat či využívání výsledků přírodovědného výzkumu pro účely potenciálně ohrožující člověka a další složky přírody.

Vzdělávací oblast

Člověk a příroda tím, že žákovi ukáže i využívání poznatků a metod přírodních věd pro inspiraci a rozvoj dalších oblastí lidské aktivity, počínaje nejrůznějšími technologiemi a konče filozofií, představuje mu současně přírodní vědy též jako neoddelitelnou a nezastupitelnou součást lidské kultury a zvyšuje tak zájem žáků o ně. Tento zájem je možno podporovat i prostřednictvím exkurzí v různých vědeckých, technologických či kulturních institucích a bezesporu i co neintenzivnějším využíváním moderních technologií v procesu žákova přírodovědného vzdělávání. K zvýšení zájmu žáků o přírodovědné vzdělání mohou přispívat také objektivní hodnocení různých informací z oblasti pseudovědy a antivědy, neboť ta ve značné míře využívají často právě poznatků a metod přírodních věd.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda je členěna na vzdělávací obory Fyzika, Chemie, Biologie, Geografie a Geologie. Vzdělávací obsah přírodovědného i společenskovedního charakteru oboru Geografie byl v zájmu zachování jeho celistvosti zařazen do této vzdělávací oblasti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- formulaci přírodovědného problému, hledání odpovědi na něj a případnému zpřesňování či opravě řešení tohoto problému;
- provádění soustavných a objektivních pozorování, měření a experimentů (především laboratorního rázu) podle vlastního či týmového plánu nebo projektu, k zpracování a interpretaci získaných dat a hledání souvislostí mezi nimi;
- tvorbě modelu přírodního objektu či procesu umožňujícího pro daný poznávací účel vhodně reprezentovat jejich podstatné rysy či zákonitosti;
- používání adekvátních matematických a grafických prostředků k vyjadřování přírodovědných vztahů a zákonů;
- využívání prostředků moderních technologií v průběhu přírodovědné poznávací činnosti;
- spolupráci na plánech či projektech přírodovědného poznávání a k poskytování dat či hypotéz získaných během výzkumu přírodních faktů ostatním lidem;
- předvídání průběhu studovaných přírodních procesů na základě znalosti obecných přírodovědných zákonů a specifických podmínek;
- předvídání možných dopadů praktických aktivit lidí na přírodní prostředí;
- ochraně životního prostředí, svého zdraví i zdraví ostatních lidí;
- využívání různých přírodních objektů a procesů pro plnohodnotné naplňování vlastního života při současném respektování jejich ochrany.

4.5.1 Fyzika

Vyučovací předmět Fyzika je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Předmět rozvíjí dovednosti žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Osvojením si základních fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí vede žáky k porozumění fyzikálních jevů a procesů, vyskytujících se v přírodě, běžném životě i v technické či technologické praxi. Předmět Fyzika seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií, učí žáky rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Fyzikální vzdělávání usiluje o to, aby si studenti

- vytvořili základ systému racionálně uspořádaných fyzikálních poznatků, spočívajících na aktivním osvojení pojmů, zákonů, fyzikálních modelů a teorií v rozsahu a obsahu uvedeném v očekávaných výstupech,
- prováděli soustavná a objektivní pozorování, měření a experimenty, ovládli potřebné experimentální dovednosti a návyky při práci s měřidly používanými v praxi,
- řešili přiměřeně obtížné problémy, především praktického rázu,
- zpracovali a vyhodnotili získaná data empirických postupů, vyvozovali souvislosti mezi nově získanými poznatky a dosud osvojenými,
- používali adekvátní matematické a grafické prostředky, symboliku a terminologii k vyjadřování funkčních závislostí mezi zkoumanými veličinami,
- předvídali průběh studovaných fyzikálních procesů na základě znalosti fyzikálních zákonů a specifických podmínek,
- zdokonalili a využívali základní myšlenkové operace při různých činnostech výuky fyziky, zvláště při řešení úloh, problémových situací, při vlastním pozorování, měření a experimentu,
- formulovali srozumitelně a správně své myšlenky ústně i písemně,
- získávali a tvořivě využívali potřebné informace z různých zdrojů, hodnotili a diskutovali o nich,
- spolupracovali se svými spolužáky při společném řešení nejrůznějších problémů, byli otevření, tolerantní, ale i kritičtí k názorům druhých,
- používali fyzikální vědomosti a dovednosti i v ostatních předmětech a naopak využívali poznatky z jiných předmětů ve fyzice,
- předvídali možné dopady praktických aktivit lidí na přírodní prostředí a dovedli chránit v rámci svých možností toto prostředí,
- využívali fyzikálních poznatků pro plnohodnotné naplňování svého života,
- dodržovali pravidla bezpečnosti práce
- orientovali se v současném fyzikálním obrazu světa.

Vyučovací předmět Fyzika je zpravidla vyučován v odborné učebně fyziky, laboratoři fyziky a v kmenových třídách. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů RVP.

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník 5. 6. 7.

hodinová dotace 2 2 2

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní.
- Učitel dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu – kompetence občanské.
- Učitel vede žáky k tomu, aby řešili fyzikální úlohy jak samostatně, tak ve spolupráci ve skupině – kompetence k řešení problémů.
- Učitel podněcuje a řídí diskuse nad řešeními, hledání řešení, vede žáky k prezentacím vlastních postupů řešení – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel zadává úkoly formou skupinová práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.

Aplikace stupňů hodnocení ve fyzice:

Stupeň 1

- žák ovládá fyzikální podstatu probraných jevů a zákonů, uvádí k nim konkrétní příklady a umí je využít k samostatnému řešení úloh
- zná fyzikální jednotky a dovede je při řešení úloh správně používat
- chápe souvislosti mezi probíraným učivem ve fyzice a jiných předmětech a dovede je využívat
- prokazuje pohotovost při laboratorních pracích a frontálních pokusech, samostatnost při měření a počítání s naměřenými veličinami, při kreslení grafů
- je aktivní, učí se svědomitě a se zájmem

Stupeň 2

- totéž jako u stupně 1, ale s menší samostatností
- dopouští se méně závažných chyb, které dovede sám opravit

Stupeň 3

- správně chápe fyzikální podstatu jevů
- má potíže při sestavování pokusů
- dopouští se závažnějších chyb při řešení úloh
- jeho odpovědi jsou neúplné

Stupeň 4

- ovládá učivo jen částečně
- zná nejdůležitější fyzikální veličiny, jednotky a zákony, ale jen s obtížemi je dokáže použít k řešení úkolů

- při laboratorních pracích a frontálních pokusech je nesamostatný
- v ústním a grafickém vyjadřování je nepřesný a nedbalý
- podstatné chyby dovede s pomocí učitele opravit

Stupeň 5

- neovládá učivo
- na návodné otázky odpovídá nesprávně nebo neodpoví vůbec
- při laboratorních pracích a frontálních pokusech je pasivní
- nechápe podstatu úlohy
- pomoc a vybízení k práci se mívají účinkem

Hodnocení testů a písemných prací klasifikačním stupněm podle procent splnění:

0 - 39 % nedostatečně

40 - 54 % dostatečně

55 - 74 % dobře

75 - 89 % chvalitebně

90 - 100 % výborně

Učební plán předmětu

Ročník	5	6	7
Dotace	2	2	2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny			

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

kvinta - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům

Kompetence občanské

- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Fyzikální veličiny a jednotky	
výstupy	učivo
• rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	- soustava základních a odvozených veličin a jejich jednotky, SI, jednotky užívané spolu s jednotkami SI - převody jednotek - metody měření fyzikálních veličin - absolutní a relativní odchylka měření - skalární a vektorové veličiny
přesahy	
Do: M (kvinta) : výrazy s proměnnými M (sexta) : Goniometrie M (septima) : analytická geometrie Ch (kvinta) : Veličiny a výpočty v chemii Z: Ch (kvinta) : Složení a vlastnosti látek Ch (kvinta) : Veličiny a výpočty v chemii IKT (kvinta) : hardware M (kvinta) : výrazy s proměnnými	
Kinematika hmotného bodu	

výstupy	učivo
• měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených • volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	- vztažná soustava; poloha a změna polohy tělesa - trajektorie, dráha, pohyby přímočaré a křivočaré - průměrná a okamžitá rychlost, zrychlení - rovnoměrný přímočarý pohyb, rovnoměrně zrychlený a rovnoměrně zpomalený pohyb - volný pád - rovnoměrný pohyb po kružnici
přesahy	
Do: M (kvinta) : výrazy s proměnnými M (kvinta) : rovnice a nerovnice M (sexta) : Lineární funkce M (sexta) : Kvadratická funkce	
Dynamika hmotného bodu a soustavy hmotných bodů	
výstupy	učivo
• měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil • využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles • volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	- síla jako fyzikální veličina, skládání a rozklad sil - první Newtonův pohybový zákon - druhý Newtonův pohybový zákon - tíhová síla, tíha tělesa - hybnost a její změna, impuls síly - třetí Newtonův pohybový zákon - zákon zachování hybnosti - dostředivá síla - smykové tření, valivý odpor - neinerciální vztažné soustavy
přesahy	
Do: M (kvinta) : výrazy s proměnnými M (kvinta) : rovnice a nerovnice M (sexta) : Lineární funkce M (sexta) : Kvadratická funkce	
Mechanická práce a mechanická energie	
výstupy	učivo

• využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	- mechanická práce stálé síly - kinetická energie a její změna - potenciální energie tíhová a její změna - zákon zachování mechanické energie - výkon, příkon a účinnost - přeměny energie
přesahy	
Do: M (sexta) : Lineární funkce M (sexta) : Kvadratická funkce	
Gravitační pole	
výstupy	učivo
• užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených • využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles	- gravitační síla, Newtonův gravitační zákon - tíhová síla, tíha, tíhové zrychlení - pohyb těles v homogenním tíhovém poli - pohyb v radiálním tíhovém poli, Keplerovy zákony
přesahy	
Do: M (sexta) : Kvadratická funkce	
Mechanika tuhého tělesa	
výstupy	učivo
• určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil • využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles • využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	- tuhé těleso, jeho posuvný a otáčivý pohyb kolem pevné osy - moment síly vzhledem k ose otáčení, výslednice momentů sil, momentová věta - skládání sil působících v různých bodech tuhého tělesa, dvojice sil, rozklad síly na dvě složky - těžiště tělesa, rovnovážná poloha tuhého tělesa - kinetická energie tuhého tělesa, moment setrvačnosti tělesa vzhledem k ose otáčení
Mechanika tekutin	
výstupy	učivo
• měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky	- tlak v kapalinách vyvolaný tíhovou silou - tlak v kapalinách a plynech vyvolaný vnější silou, Pascalův zákon - tlak vzduchu vyvolaný tíhovou silou - vztlaková síla, Archimédův zákon - proudění kapalin a plynů - objemový průtok, rovnice kontinuity

• chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	- energie proudící vody
Základní poznatky molekulové fyziky a termiky	
výstupy	učivo
	- kinetická teorie látek – charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství - stavové veličiny, rovnovážný stav, rovnovážný děj - teplota a její měření, termodynamická teplota - veličiny popisující soustavu částic z hlediska molekulové fyziky
přesahy	
Do: Ch (kvinta) : Složení a vlastnosti látek	
Vnitřní energie, práce a teplo	
výstupy	učivo
• využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	- vnitřní energie tělesa a její změna konáním práce a tepelnou výměnou - teplo, tepelná a měrná tepelná kapacita - kalorimetrická rovnice - první termodynamický zákon - přenos vnitřní energie
přesahy	
Z: Ch (kvinta) : Tepelné změny při chemických reakcích	

sexta - dotace: 2, povinný**Klíčové kompetence**

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům

Kompetence občanské

- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Struktura a vlastnosti plynů	
výstupy	učivo
• využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh • objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou • aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh • využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu	- ideální plyn, střední kvadratická rychlost - tlak ideálního plynu - stavová rovnice ideálního plynu - jednoduché děje s ideálním plynem a speciální případy stavové rovnice - stavové změny ideálního plynu z energetického hlediska pro jednoduché děje
přesahy	
Do: Ch (kvinta) : Veličiny a výpočty v chemii Z: Ch (kvinta) : Složení a vlastnosti látek	
Kruhový děj s ideálním plynem	
výstupy	učivo

• využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh • aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh	- práce plynu při stálém a proměnném tlaku - práce plynu při kruhovém ději - druhý termodynamický zákon - tepelné motory
Struktura a vlastnosti pevných látek	
výstupy	učivo
• měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles • porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů • volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky	- krystalické a amorfnní látky, ideální krystalová mřížka, typy základních kubických buněk - deformace pevného tělesa, síla pružnosti, normálové napětí, relativní prodloužení, jednoduché deformace - Hookův zákon pro pružnou deformaci tahem, mez pružnosti a pevnosti, koeficient bezpečnosti - teplotní roztažnost pevných těles a aplikace v praxi
přesahy	
Do: Ch (kvinta) : Složení a vlastnosti látek Ch (kvinta) : Chemická vazba a vlastnosti látek Z: Ch (kvinta) : Složení a vlastnosti látek	
Struktura a vlastnosti kapalin	
výstupy	učivo
• porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů	- povrchová vrstva kapaliny - povrchová síla, povrchové napětí - jevy na rozhraní pevného tělesa a kapaliny, kapilarita - teplotní objemová roztažnost kapalin a aplikace v praxi
přesahy	
Z: Ch (kvinta) : Složení a vlastnosti látek	
Změny skupenství látek	
výstupy	učivo
• měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření	- tání a tuhnutí - sublimace a desublimace - vypařování, var, kapalnění

• využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh • volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	- sytá a přehřátá pára, fázový diagram - vodní pára v atmosféře
přesahy	
Z: Ch (kvinta) : Složení a vlastnosti látek	
Kmitání mechanického oscilátoru	
výstupy	učivo
• měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh • volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	- kmitavý pohyb, harmonické kmitání - veličiny popisující kmitavý pohyb - skládání kmitů - dynamika kmitavého pohybu - kyvadla - přeměny energie v mechanickém oscilátoru, tlumené kmitání - nucené kmitání mechanického oscilátoru, rezonance
Mechanické vlnění	
výstupy	učivo
• objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění	- vznik a druhy vlnění, vlnová délka, frekvence a rychlost vlnění - interference vlnění - postupné vlnění, odraz vlnění, stojaté vlnění, chvění - lom vlnění - ohyb vlnění
Zvukové vlnění	
výstupy	učivo
• objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění	- zdroje zvuku, šíření a rychlost zvuku - vlastnosti zvuku - ultrazvuk a infrazvuk
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka	

Z:

HO (sexta) : Recepce a reflexe

Elektrický náboj a elektrické pole

výstupy	učivo
• měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh • porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant • volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	- elektrický náboj, elektrická síla a Coulombův zákon - elektrické pole a jeho intenzita, siločáry - práce v elektrickém poli, elektrický potenciál, elektrické napětí, ekvipotenciální plochy - elektrické pole vodiče, vodič a izolant v elektrickém poli - kapacita vodiče, kondenzátor, spojování kondenzátorů, energie kondenzátoru
přesahy	

Do:

Ch (kvinta) : Stavba atomu

Vznik elektrického proudu

výstupy	učivo
• chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	- elektrický proud jako děj a jako veličina - elektrický zdroj napětí, přeměny energie v jednoduchém obvodu

Elektrický proud v kovech

výstupy	učivo
• měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů • aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech • volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky	- Ohmův zákon pro část obvodu, elektrický odpor - spojování rezistorů - Ohmův zákon pro uzavřený obvod - regulace proudu a napětí - Kirchhoffovy zákony - elektrická práce a výkon

• chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	
přesahy	
Do: Ch (kvinta) : Složení a vlastnosti látek	
Elektrický proud v polovodičích	
výstupy	učivo
• měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech • volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	- pojem polovodiče, termistor, fotorezistor - vlastní a příměsové polovodiče - přechod PN, polovodičová dioda - tranzistor
přesahy	
Do: Ch (kvinta) : Chemická vazba a vlastnosti látek Ch (kvinta) : Složení a vlastnosti látek Z: IKT (kvinta) : hardware	
Elektrický proud v kapalinách	
výstupy	učivo
• měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech • volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	- elektrolyt, elektrolytická disociace, elektrolýza - Faradayovy zákony pro elektrolýzu - galvanické články, akumulátory
přesahy	

Do: Ch (kvinta) : Chemické reakce a chemické rovnice Z: Ch (sexta) : p-prvky kovového charakteru Ch (sexta) : s-prvky	
Elektrický proud v plynech a ve vakuu	
výstupy	učivo
• měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech • volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	- nesamostatný a samostatný výboj v plynu - samostatný výboj v plynu za atmosférického a sníženého tlaku - katodové záření - obrazovka

septima - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům

Kompetence občanské

- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Stacionární magnetické pole	
výstupy	učivo
	- magnetické pole vodiče s proudem - magnetická síla, magnetická indukce - magnetické pole rovnoběžných vodičů s proudem - magnetické pole cívky - částice s nábojem v magnetickém poli - magnetické vlastnosti látek a jejich praktická využití
Nestacionární magnetické pole	
výstupy	učivo
• využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	- elektromagnetická indukce - magnetický indukční tok - Faradayův zákon elektromagnetické indukce - indukovaný proud - vlastní indukce, indukčnost
Střídavý proud	
výstupy	učivo
• měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení • volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	- obvod střídavého proudu s rezistorem - obvod střídavého proudu s cívkou - obvod střídavého proudu s kondenzátorem - výkon střídavého proudu
Střídavý proud v energetice	

výstupy	učivo
• využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	- generátor střídavého napětí - trojfázová soustava - elektromotor - transformátor - přenos elektrické energie
Fyzikální základy elektroniky	
výstupy	učivo
	- dioda jako usměrňovač, tranzistor jako zesilovač
přesahy	
Z: IKT (kvinta) : hardware	
Elektromagnetické kmitání a vlnění	
výstupy	učivo
• porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích	- elektromagnetický oscilátor a jeho perioda kmitání - nucené kmitání - vznik elektromagnetického vlnění, postupná a stojatá elektromagnetická vlna - vlastnosti elektromagnetického vlnění, přenos energie elektromagnetickým vlněním
Základní pojmy optiky	
výstupy	učivo
	- světlo jako elektromagnetické vlnění, frekvence, vlnová délka, index lomu - odraz a lom světla - rozklad světla hranolem, disperze světla
přesahy	
Z: B (septima) : Biologie člověka Ch (septima) : Sacharidy	
Vlnová optika	
výstupy	učivo
	- koherentní záření, interference světla - ohyb světla na hraně, štěrbíně a optické mřížce - polarizace světla
Optické zobrazování	
výstupy	učivo
• využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy	- zobrazování rovinným a kulovým zrcadlem, zobrazovací rovnice kulového zrcadla - zobrazování tenkými čočkami, zobrazovací rovnice tenké čočky - oko

	- subjektivní optické přístroje - objektivní optické přístroje
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka Z: B (septima) : Biologie člověka	
Elektromagnetické záření a jeho energie	
výstupy	učivo
• porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích	- přehled elektromagnetického záření - přenos energie zářením - rentgenové záření
Speciální teorie relativity	
výstupy	učivo
• využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	- základní principy speciální teorie relativity - základní pojmy relativistické dynamiky - vztah mezi energií a hmotností
Základní poznatky kvantové fyziky	
výstupy	učivo
• využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	- kvantová hypotéza, Planckova konstanta - fotoelektrický jev - foton, vlnové vlastnosti částic, de Broglieho vztah, Comptonův jev - experimentální metody výzkumu částic - interakce mezi částicemi - standardní model
přesahy	
Z: Ch (kvinta) : Stavba atomu	
Atomová fyzika	
výstupy	učivo
• využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů	- kvantování energie elektronů v atomu - atom vodíku - periodická soustava prvků - chemické vazby - lasery
přesahy	
Do: Ch (kvinta) : Stavba atomu Ch (kvinta) : Periodická tabulka prvků Ch (sexta) : p-prvky nekovového charakteru Ch (sexta) : p-prvky kovového charakteru Ch (sexta) : s-prvky Ch (sexta) : d- a f- prvky	

Z: Ch (kvinta) : Stavba atomu	
Jaderná fyzika	
výstupy	učivo
• využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh • posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance • využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek • navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření	- vlastnosti atomových jader, vazbová energie jádra - radioaktivita - jaderné přeměny, jaderné reakce, jaderné štěpení - jaderné elektrárny
přesahy	
Z: Ch (kvinta) : Stavba atomu	
průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

4.5.2 Chemie

Vzdělávací obor chemie je jednou ze součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a zasahuje i do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Obor chemie má časovou dotaci:

1. ročník - 2 hodiny
2. ročník - 2 hodiny
3. ročník - 2 hodiny

Chemie jako obor je zaměřena na poznávání přírody, chápání důležitosti udržování přírodních rovnováhy, uvědomování si užitečnosti poznatků přírodních věd a jejich aplikace v praktickém životě.

Dále je výuka chemie zaměřena na rozvíjení dovedností - experimentovat, vytvářet hypotézy, vyvozovat z nich závěry a tyto závěry ústně i písemně interpretovat.

Dále se výuka chemie zaměřuje na poznání moderních technologií, na pochopení tzv. bezodpadových technologií, na vytváření racionálního vztahu k přírodě a životnímu prostředí, na nutnost hledání nových technologií směřujících k minimálním dopadům na životní prostředí, na nutnost rozumného omezování toxických látek.

V celém průběhu studia využívá chemie poznatků a dovedností z biologie, matematiky a fyziky. Součástí výuky je i exkurze ve 3. ročníku - Pivovarské muzeum a pivovar U Fleků.

Ve vzdělávacím oboru chemie se výuka zaměřuje hlavně:

- na rozvíjení zájmu o chemické zákonitosti v přírodě a na jejich ověřování pozorováním a pokusem
- na správné jednání a chování v praktických situacích (při práci s dráždivými látkami v běžném životě, při práci v chemické laboratoři, při úniku škodlivých látek, poskytování první pomoci..)
- na získávání poznatků, které pomohou vytvářet odpovědné a rozumné občanské postoje
- na získání praktických dovedností - pracovat bezpečně s chemikáliemi, dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při práci s dráždivými látkami a s hořlavinami

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve výuce chemie

Výuka chemie přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí takto:

Kompetence k učení - učí různým metodám poznávání přírodních objektů a zákonitostí s důrazem na pokus a pozorování; žák je veden k vysvětlování pozorovaných procesů a jevů a k vyjádření těchto skutečností chemickou rovnicí nebo schematem; je veden k samostatné práci s učebnicí, k samostatnému vyhledávání a porovnání informací z různých zdrojů, k posuzování informací z hlediska objektivitu a je veden k využívání získaných poznatků nejen v chemii, ale i v jiných předmětech

Kompetence k řešení problémů - používáním konkrétních příkladů z praxe, demonstračních pokusů a jejich porovnáním se učí žák poznatky zobecňovat a dále aplikovat; s využitím získaných znalostí se učí žák problém formulovat a hledat různé způsoby jeho řešení a učí se poznatky aplikovat v různých oblastech života

Kompetence komunikativní - v písemné i ústní formě vede žáka k přesnému a logickému vyjadřování a argumentaci; žák je veden různými formami (prezentace, referáty, diskuse o

praktických zkušenostech, krátké aktuality..)ke schopnosti vyjadřovat se stručně, jednoznačně a přehledně; při experimentování je žák veden k přesnému formulování postupu, očekávaných výsledků a vlastního pozorování

Kompetence sociální a personální - zejména při práci v chemické laboratoři nebo při skupinovém modelování sloučenin je žák veden ke schopnosti spolupráce a společného efektivního postupu

Kompetence občanské - žák je veden k zodpovědnosti za zdraví své i zdraví ostatních; učí se práci s nebezpečnými látkami; je seznamován se základními principy chování při úniku nebezpečných látek, otravách a se zásadami první pomoci

Kompetence pracovní - žák se učí pracovat samostatně podle předem zadaného návodu, získaná data zpracovat a vyhodnotit; žák je pravidelně seznamován se zásadami bezpečnosti a hygieny práce v chemické laboratoři, ale i při práci s rizikovými látkami v běžném životě a v domácnosti

Pravidla hodnocení:

a) kriteria hodnocení

při klasifikace bude důraz kladen na:

- rychlou orientaci v problematice
- schopnost hledání souvislostí
- samostatné využívání znalostí při řešení zadaného problému
- schopnost systematického a logického řešení úkolů
- schopnost plynulého a srozumitelného projevu
- schopnost používat přesné pojmy a formulace
- pracovní zručnost
- schopnost dodržovat pravidla bezpečnosti a hygieny práce v chemické laboratoři

b) způsoby hodnocení

- průběžné písemné testy (frekvence 3-5 za pololetí)
- závěrečný test za klasifikační období
- ústní zkoušení
- dílčí zkoušení a hodnocení práce v hodině
- prezentace a referáty
- vyhledávání aktuálních novinek v oboru
- práce v chemické laboratoři včetně kvality zpracování výsledků

Hodnocení testů: 20 bodů: 100%

19-20 bodů, tj. 95-100% 1

17-18 bodů, tj. 90-85% 1-2

15-16 bodů, tj. 75-80% 2

13-14 bodů, tj. 65-70% 2-3

11-12 bodů, tj. 55-60% 3

9-10 bodů, tj. 45-50% 3-4

8 bodů, tj. 40% 4

méně než 8 bodů, tj. 40% 5

Učební plán předmětu

Ročník	5	6	7
Dotace	2	2	2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny			

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Člověk a životní prostředí
 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - Vztah člověka k prostředí
 - Životní prostředí regionu a České republiky
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Mediální produkty a jejich význam
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Morálka všedního dne
 - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 - Spolupráce a soutěž
- VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
 - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
 - Žijeme v Evropě

kvinta - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Historie vývoje chemie, chemické disciplíny	
výstupy	učivo
• využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů	- chemie anorganická, organická, analytická, makromolekulární; chemické inženýrství a bioinženýrství
přesahy	
Do: IKT (kvinta) : internet IKT (kvinta) : informace	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí	
Prvky a sloučeniny	
výstupy	učivo
• - žák provede chemický experiment, vysvětlí jeho výsledek	- prvek a sloučenina - atom a molekula - oxidační číslo prvku; názvosloví binárních sloučenin, hydroxidů, kyslíkatých

• využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin	a bezkyslíkatých kyselin a jejich solí, hydrogensoli, hydráty solí, podvojně soli, polykyseliny a jejich soli, peroxosloučeniny a thiosloučeniny
přesahy	
Z: B (kvinta) : Obecná biologie	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě	
Složení a vlastnosti látek	
výstupy • - žák samostatně provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	učivo - roztoky a jejich dělení - hmotnostní zlomek složky ve směsi, hmotnostní zlomek látky v roztoku, směšovací rovnice, křížové pravidlo, výpočty z chemických vzorců
přesahy	
Do: F (kvinta) : Fyzikální veličiny a jednotky F (sexta) : Struktura a vlastnosti kapalin F (sexta) : Struktura a vlastnosti pevných látek F (sexta) : Struktura a vlastnosti plynů F (sexta) : Změny skupenství látek Z: B (kvinta) : Obecná biologie F (kvinta) : Základní poznatky molekulové fyziky a termiky F (sexta) : Elektrický proud v kovech F (sexta) : Elektrický proud v polovodičích F (sexta) : Struktura a vlastnosti pevných látek	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	
Veličiny a výpočty v chemii	
výstupy	učivo

• - žák samostatně provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin	- látkové množství; Avogadrova konstanta
přesahy	
Do: M (kvinta) : výrazy s proměnnými M (kvinta) : rovnice a nerovnice F (kvinta) : Fyzikální veličiny a jednotky Z: M (kvinta) : rovnice a nerovnice F (kvinta) : Fyzikální veličiny a jednotky F (sexta) : Struktura a vlastnosti plynů	
Stavba atomu	
výstupy	učivo
• - žák posoudí nebezpečí radioaktivních látek včetně chování při úniku rad. záření • - žák posoudí význam radioizotopů při radioterapii a radiodiagnostice • využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků • využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích	- vývoj názorů na stavbu atomu - atomové konstanty, izotopy, nuklidy, izobary - relativní a molární hmotnost - radioaktivita přirozená a umělá - elektronový obal - kvantová čísla, stavba elektronového obalu, valenční elektrony, excitované stavy atomů
přesahy	
Do: F (septima) : Jaderná fyzika F (septima) : Atomová fyzika	

F (septima) : Základní poznatky kvantové fyziky B (septima) : Biologie člověka Z: F (sexta) : Elektrický náboj a elektrické pole F (septima) : Atomová fyzika	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě	
Periodická tabulka prvků	
výstupy	učivo
• charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin	- historie vzniku PSP - periodický zákon - členění periodické tabulky- periody a skupiny - zákonitosti vyplývající z postavení jednotlivých prvků v PSP
přesahy	
Z: F (septima) : Atomová fyzika	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě	
Chemická vazba a vlastnosti látek	
výstupy	učivo
• - žák provede chemický experiment, vysvětlí jeho výsledek • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách	- vznik chemické vazby, podmínky vzniku chemické vazby - vaznost - vazba kovalentní a koordinačně kovalentní - polarita chemické vazby - vazba kovová - slabé vazebné interakce a jejich význam

k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích	
přesahy	
Z: F (sexta) : Elektrický proud v polovodičích F (sexta) : Struktura a vlastnosti pevných látek	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž	
Chemické reakce a chemické rovnice	
výstupy	učivo
• - žák samostatně provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • - žák provede chemický experiment, vysvětlí jeho výsledek • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin	- třídění chemických reakcí - neutralizace, podvojná záměna, tepelné rozklady - vyčíslování chemických rovnic - stechiometrické výpočty
přesahy	
Do: M (kvinta) : rovnice a nerovnice Z: F (sexta) : Elektrický proud v kapalinách	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí	
Tepelné změny při chemických reakcích	

výstupy	učivo
• - žák samostatně provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • - žák provede chemický experiment, vysvětlí jeho výsledek • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	- stechiometrický, stavový a termochemický zápis chemické rovnice - zákony termochemie - reakční teplo, výpočty reakčních tepel
přesahy	
Do: F (kvinta) : Vnitřní energie, práce a teplo	
průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí, Člověk a životní prostředí	
Rychlost chemických reakcí	
výstupy	učivo
	- základy chemické kinetiky - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - význam katalyzátoru; katalyzátor automobilový
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí	
Chemická rovnováha	
výstupy	učivo
	- vznik chemické rovnováhy - faktory ovlivňující ustavení chemické rovnováhy - rovnováhy protolytické, hydrolytické, redoxní a srážecí - vyčíslování redoxních rovnic; rovnice disproportionační
průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí, Člověk a životní prostředí	

sexta - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Kompetence pracovní

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Vodík a kyslík	
výstupy	učivo

• využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků	- vodík, jeho výskyt, výroba, technický význam; hydridy - kyslík, jeho výskyt, výroba, význam; oxidy, jejich dělení a praktický význam
přesahy	
Z: GG (kvinta) : Přírodní prostředí	
průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Člověk a životní prostředí	
Voda a peroxid vodíku	
výstupy	učivo
• - žák využívá znalostí o biogenních prvcích ve výživě • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	- voda jako biogenní sloučenina, ochrana zdrojů pitné vody - anomálie vody - tvrdost vody - voda jako polární rozpouštědlo - složení roztoků, výpočty látkové koncentrace
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka B (septima) : Ekologie GG (kvinta) : Životní prostředí	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Člověk a životní prostředí	
p-prvky nekovového charakteru	
výstupy	učivo

• - žák vysvětlí podstatu bezodpadových technologií a uvede jejich příklady • - žák využívá znalostí o biogenních prvcích ve výživě • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků	- vzácné plyny - jejich výskyt a význam - halogeny - jejich výskyt, výroba a praktický význam - chalkogeny - jejich výskyt, získávání, praktický význam - dusík a fosfor - jejich výskyt, výroba a praktický význam; význam umělých hnojiv - uhlík a křemík - jejich výskyt, výroba a praktický význam; sklářský průmysl
přesahy	
Do: B (septima) : Ekologie GG (kvinta) : Životní prostředí Z: F (septima) : Atomová fyzika	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Člověk a životní prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Fungování a vliv médií ve společnosti	
p-prvky kovového charakteru	
výstupy	učivo
• - žák vysvětlí podstatu bezodpadových technologií a uvede jejich příklady • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	- hliník, jeho výskyt a výroba, praktický význam - cín a olovo - jejich význam

• předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků	
přesahy	
Do: F (sexta) : Elektrický proud v kapalinách B (septima) : Ekologie Z: F (septima) : Atomová fyzika	
průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Člověk a životní prostředí	
s-prvky	
výstupy	učivo
• - žák vysvětlí podstatu bezodpadových technologií a uvede jejich příklady • - žák využívá znalostí o biogenních prvcích ve výživě • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků	- alkalické kovy, jejich výskyt a výroba, jejich praktický význam - kovy alkalických zemin, jejich výskyt, praktický význam - stavební hmoty a pojiva
přesahy	
Do: F (sexta) : Elektrický proud v kapalinách B (septima) : Ekologie	

Z: F (septima) : Atomová fyzika	
průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky	
d- a f- prvky	
výstupy	učivo
• - žák vysvětlí podstatu bezodpadových technologií a uvede jejich příklady • - žák využívá znalostí o biogenních prvcích ve výživě • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků	- charakteristika d-prvků - Beketovova řada kovů, její využití v praxi - výroba železa ve vysoké peci; ocel a litina - prvky skupiny mědi a zinku - názvosloví koordinačních sloučenin - charakteristika a význam f-prvků
přesahy	
Z: F (septima) : Atomová fyzika	
Základy analytické chemie	
výstupy	učivo
• předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	- analýza kvalitativní a kvantitativní - srážecí reakce - výpočty pH - hydrolýza solí
přesahy	
Do:	

M (sexta) : Logaritmické funkce a rovnice

Uhlovodíky a jejich klasifikace	
výstupy	učivo
• - žák vysvětlí podstatu bezodpadových technologií a uvede jejich příklady • - žák využívá znalostí o biogenních prvcích ve výživě • zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	- organogenní prvky - rozdělení uhlovodíků - vzorce v organické chemii - reakce v organické chemii
Nasycené uhlovodíky	
výstupy	učivo
• - žák vysvětlí podstatu bezodpadových technologií a uvede jejich příklady • zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	- alkany jako základní organické sloučeniny - isomerie - chemické vlastnosti alkanů - výskyt a praktický význam alkanů

• aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí	
nenasycené uhlovodíky	
výstupy	učivo
• - žák vysvětlí podstatu bezodpadových technologií a uvede jeich příklady • zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech	- alkeny, jejich výskyt, výroba a význam - chemické vlastnosti alkenů - polymerace - alkyny, jejich výskyt a význam - chemické vlastnosti alkynů
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí	
Aromatické uhlovodíky	
výstupy	učivo
• - žák vysvětlí podstatu bezodpadových technologií a uvede jeich příklady • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	- teorie aromatického stavu - výskyt a význam arenů - chemické vlastnosti arenů - fyziologické účinky arenů

• aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí	
Ropa a zemní plyn jako základní suroviny chemického průmyslu	
výstupy	učivo
• - žák vysvětlí podstatu bezodpadových technologií a uvede jejich příklady	- ložiska ropy a zemního plynu - zpracování ropy - zpracování zemního plynu - uhlí jako chemická surovina
přesahy	
Do: B (septima) : Ekologie GG (kvinta) : Životní prostředí Z: GG (kvinta) : Životní prostředí	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Člověk a životní prostředí	
Syntetické makromolekulární látky	
výstupy	učivo
• aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech	- polymery a jejich vznik - význam plastů a umělých vláken - vliv syntetických polymerů na životní prostředí - nové typy polymerů
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Člověk a životní prostředí	

septima - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí

Kompetence pracovní

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Halogenderiváty	
výstupy	učivo

• žák vysvětlí pozitivní i negativní dopada organické technologie na život člověka • žák запиše samostatně rovnice přeměny jedné organické sloučeniny na druhou • žák zhodnotí význam zemního plynu jako šetrné energetické a významné chemické suroviny • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech	- vznik halogenderivátů a jejich význam (rozpouštědla, pesticidy, makromolekulární látky) - dopad halogenderivátů na životní prostředí (freony, PCB) - chemické vlastnosti halogenderivátů
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Mediální produkty a jejich význam	
Dusíkaté deriváty uhlovodíků	
výstupy	učivo
• žák vysvětlí pozitivní i negativní dopada organické technologie na život člověka • žák запиše samostatně rovnice přeměny jedné organické sloučeniny na druhou • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech	- aminosloučeniny, jejich vznik a význam - nitrosloučeniny, jejich vznik a význam - azosloučeniny
přesahy	
Z: B (septima) : Ekologie	
Kyslíkaté deriváty uhlovodíků	
výstupy	učivo
• žák vysvětlí pozitivní i negativní dopada organické technologie na život člověka • žák запиše samostatně rovnice přeměny jedné organické sloučeniny na druhou • žák vysvětlí význam tzv. bezodpadových technologií a uvede jejich konkrétní příklady • žák zhodnotí význam zemního plynu jako šetrné energetické a významné chemické suroviny • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech	- alkoholy a fenoly, jejich vznik, rozdělení, praktický význam, chemické vlastnosti - ethanol jako návyková látka - aldehydy a ketony, jejich vznik, rozdělení, praktický význam, chemické vlastnosti - ethery a jejich význam - karboxylové kyseliny, jejich vznik, praktický význam, rozdělení, chemické vlastnosti - funkční a substituční deriváty organických kyselin - deriváty kyseliny uhličitě

využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Morálka všedního dne MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Mediální produkty a jejich význam	
Organické sloučeniny síry	
výstupy	učivo
	- sirné obdoby alkoholů a etherů a jejich praktický význam - sulfonové kyseliny
přesahy	
Z: B (septima) : Ekologie	
Organické sloučeniny křemíku a fosforu	
výstupy	učivo
objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech	- silan a jeho deriváty (silikony a jejich praktický význam) - organické sloučeniny fosforu jako životně důležité látky a jako nebezpečné toxické látky
přesahy	
Z: B (septima) : Ekologie	
Organokovové sloučeniny	
výstupy	učivo
	- vznik a praktický význam organických sloučenin olova, rtuti, hořčíku
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka Z: B (septima) : Ekologie	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí	
Heterocyklické sloučeniny	
výstupy	učivo
objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech	- charakteristika heterocyklických sloučenin - význam a výskyt heterocyklických sloučenin - pětičlenné a šestičlenné heterocyklické sloučeniny

přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka	
Léčiva, pesticidy, batviva a detergenty	
výstupy	učivo
	- rozdělení léčiv, význam a další výzkum antibiotik - herbicidy, insekticidy, fungicidy - barviva přírodní a syntetická - tensidy a detergenty
přesahy	
Do: B (septima) : Ekologie Z: B (septima) : Biologie člověka B (septima) : Ekologie	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Člověk a životní prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Mediální produkty a jejich význam	
Lipidy	
výstupy	učivo
• žák запиše samostatně rovnice přeměny jedné organické sloučeniny na druhou • objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech	- tuky, jejich výskyt, složení, vlastnosti - vosky, jejich význam a složení - výroba mýdla
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka Z: B (septima) : Biologie člověka	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Mediální produkty a jejich význam	
Sacharidy	
výstupy	učivo
• objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	- monosacharidy a oligosacharidy - rezervní a stavební polysacharidy - výroba cukru a celulosy - modifikované přírodní polymery
přesahy	
Do: F (septima) : Základní pojmy optiky B (septima) : Biologie člověka Z: B (septima) : Biologie člověka	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Mediální produkty a jejich význam	
Proteiny	
výstupy	učivo
• objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech	- vznik peptidické vazby - struktura proteinů - význam proteinů
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka Z: B (septima) : Genetika	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Mediální produkty a jejich význam	
Nukleové kyseliny	
výstupy	učivo
• charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	- nukleosid, nukleotid, polynukleotidy - struktura DNA a RNA

	- syntéza bílkovin - mutagenní faktory
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka B (septima) : Genetika Z: B (septima) : Genetika	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě	
Enzymy	
výstupy	učivo
• charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	- význam enzymů - apoenzym a kofaktor - specifita enzymů; princip zpětné vazby
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka B (septima) : Ekologie Z: B (septima) : Biologie člověka	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Morálka všedního dne ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí	
Vitaminy a hormony	
výstupy	učivo
• charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	- hypovitaminoza, avitaminoza, hypervitaminoza - lipofilní a hydrofilní vitaminy - hormonální regulace; endokrinní a exokrinní žlázy
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka Z: B (septima) : Biologie člověka	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Morálka všedního dne ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Mediální produkty a jejich význam	
Základy látkového metabolismu	
výstupy	učivo

• objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	- katabolické a anabolické děje - ATP a acetylkoenzym A jako spojovací články - podstata odbourávání cukrů, tuků a bílkovin; Krebsův cyklus
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka Z: B (septima) : Biologie člověka	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Morálka všedního dne ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí	

4.5.3 Biologie

Předmět biologie pokrývá část vzdělávací oblasti Člověk a příroda a částečně i oblast Člověk a zdraví.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně .

Realizují se tématické okruhy průřezových témat Enviromentální výchova RVP ZV, Mediální výchova RVP ZV , Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV a Osobnostní a sociální výchova.

Biologie je koncipována jako předmět, který má studenty především motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o podstatě života, o rozmanitosti organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů. Žáci se seznámí se základy evoluce a základy biologického systému a základy anatomie a fyziologie lidského těla. Důraz je kladen na problémy související s ochranou zdraví a s ochranou životního prostředí.

Student je veden k tomu, aby se zejména :

- a) orientoval v základních formách živé a neživé přírody
 - b) chránil přírodu a životní prostředí
 - c) chápal důsledky lidské činnosti na všechny formy živé i neživé přírody
 - d) chránil svoje zdraví a dovedl předvídat důsledky negativních jevů
 - e) při provádění laboratorních cvičení systematicky a přesně pracoval samostatně i ve skupině
- Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů, klíčů, encyklopedií...) a internetu a vede žáky ke kritickému hodnocení pramenů.

- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti ústní i písemnou formou - kompetence komunikativní.

- Učitel organizuje exkurze na biologicky a ekologicky významná místa, návštěvy muzeí apod., vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných poznatků s realitou - kompetence k učení, kompetence občanské.

- Učitel zadává žákům referáty a vede je k samostatnému nebo skupinovému zpracovávání přírodovědné problematiky - kompetence k učení, kompetence komunikativní.

- Žáci mohou zpracovat projekt s přírodovědnou tematikou. Jsou vybírány projekty menšího rozsahu z lokálních nebo regionálních ekosystémů související s probíranou látkou a využívající aktuální nabídky vzdělávacích institucí. Zpracované téma žáci podle charakteru projektu prezentují a obhajují - kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností na přírodu - kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské

- Učitel umožní žákům pracovat s přístroji a pomůckami pro zkoumání přírody a živých organismů. Důsledně kontroluje dodržování pracovních povinností a bezpečnost práce, zejména při laboratorních cvičeních.

- Učitel zdůrazňuje zásady první pomoci v případě úrazu - kompetence občanské.

Exkurze navrhované pro jednotlivé ročníky

1. ročník - Botanická, dendrologická zahrada

- Celodenní terénní cvičení

2. ročník - Národní muzeum - expozice bezobratlých živočichů a obratlovců : ryby až ptáci

- Zoologická zahrada popř. adekvátní výstava či program dle nabídky

3. ročník - Národní muzeum - expozice kosterní vady popř. adekvátní výstava či program dle nabídky

- Hrdličkovo muzeum

Pravidla hodnocení

a) Kriteria hodnocení

Při klasifikaci bude kladen důraz na:

- všeobecný přehled o základní systematice přírodopisu
- orientaci v základní problematice a uvažování v souvislostech
- znalost konkrétních taxonů a schopnost jejich vzájemného porovnávání
- pochopení vztahů a souvislostí v přírodě
- praktickou aplikaci získaných znalostí při řešení zadaného problému
- schopnost systematického a logického řešení úloh a úkolů
- samostatnou práci ve vyučovací hodině i při přípravě a prezentaci referátů a projektů
- schopnost plynulého a srozumitelného projevu
- schopnost dodržovat pravidla bezpečnosti a hygieny práce v biol. laboratoři
- pracovní zručnost

b) Způsoby hodnocení

- ústní zkoušení
- orientační zkoušení
- písemné práce a testy - po ukončení tematického celku (cca 5 za klasifik. období)
- souhrnný pololetní a závěrečný test
- soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování - práce v hodině
- samostatné práce z exkurzí, prezentace a referáty
- hodnocení laboratorních protokolů

Hodnocení bude prováděno v souladu s principy uvedenými ve školním řádu Gymnázia Říčany.

c) Klasifikační stupnice závazná pro hodnocení souhrnných pololetních a závěrečných testů (procentuální rozsah jednotlivých klasifikačních stupňů)

100 - 90% výborně

89 - 75% chvalitebně

74 - 55% dobře

54 - 40% dostatečně

39 - 0% nedostatečně

Učební plán předmětu

Ročník	5	6	7
Dotace	2	2	2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny			

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Člověk a životní prostředí
 - Ekosystémy
 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - Problematika vztahů organismů a prostředí
 - Vztah člověka k prostředí
 - Základní podmínky života
 - Životní prostředí regionu a České republiky
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Fungování a vliv médií ve společnosti
 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - Mediální produkty a jejich význam
 - Práce v realizačním týmu
 - Stavba mediálních sdělení
 - Tvorba mediálního sdělení
 - Účinky mediální produkce a vliv médií
 - Uživatelé
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Hodnoty, postoje, praktická etika
 - Komunikace
 - Kreativita
 - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 - Rozvoj schopností poznávání
 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - Sebepoznání a sebepojetí
 - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 - Seberegulace a sebeorganizace
- VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA:
 - Občanská společnost a škola
- VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
 - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
 - Žijeme v Evropě

kvinta - dotace: 2, povinný**Klíčové kompetence****Kompetence k učení**

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence pracovní

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Obecná biologie	
výstupy	učivo
• odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností • porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi • objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk	- vznik a vývoj živých soustav, evoluce - buňka

• vysvětlí význam diferenciaci a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy • odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	
přesahy	
Do: Ch (kvinta) : Složení a vlastnosti látek Ch (kvinta) : Prvky a sloučeniny	
Biologie virů	
výstupy	učivo
• charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy • zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby • zhodnotí pozitivní a negativní význam virů	- stavba a funkce virů
přesahy	
Do: IKT (kvinta) : internet IKT (kvinta) : sdílení odborných informací	
Biologie bakterií	
výstupy	učivo
• charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby	- stavba funkce bakterií
přesahy	
Do: IKT (kvinta) : internet IKT (kvinta) : sdílení odborných informací	
Biologie protist	
výstupy	učivo
• charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	- stavba funkce protist
přesahy	
Do:	

IKT (kvinta) : internet IKT (kvinta) : sdílení odborných informací	
Biologie rostlin	
výstupy	učivo
• popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů • objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin • porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti • posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla • zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	- morfologie a anatomie rostlin - fyziologie rostlin - systém a evoluce rostlin
přesahy	
Do: IKT (kvinta) : internet IKT (kvinta) : sdílení odborných informací GG (kvinta) : Přírodní prostředí GG (kvinta) : Životní prostředí	
Biologie hub	
výstupy	učivo
• pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků • posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	- stavba a funkce hub - stavba a funkce lišejníků
přesahy	
Do: IKT (kvinta) : internet IKT (kvinta) : sdílení odborných informací GG (kvinta) : Přírodní prostředí GG (kvinta) : Životní prostředí	

sexta - dotace: 2, povinný**Klíčové kompetence****Kompetence k učení**

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence pracovní

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Biologie živočichů: Protista až ptáci	
výstupy	učivo
• charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky	- morfologie a anatomie živočichů, fyziologie živočichů, systém a evoluce živočichů

• posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	
přesahy	
Do: AJ (sexta) : Svět NJ (sexta) : Příroda a životní prostředí GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR	

septima - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů

- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Kompetence pracovní

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Savci	
výstupy	učivo
• charakterizuje hlavní taxonomické jednotky savců a jejich významné zástupce • posoudí význam savců v přírodě	- morfologie a anatomie savců - fyziologie savců - systém a evoluce savců - savci a životní prostředí - etologie
přesahy	
Do: AJ (septima) : Věda v každodenním životě	
Biologie člověka	
výstupy	učivo
• podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka • využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle • charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	- evoluce člověka - opěrná a pohybová soustava - soustavy látkové přeměny - soustavy regulační - soustavy rozmnožovací, individuální vývoj
přesahy	
Do: AJ (septima) : Člověk jako společenská bytost IKT (septima) : publikování	

F (septima) : Optické zobrazování
F (septima) : Základní pojmy optiky
Ch (septima) : Základy látkového metabolismu
Ch (septima) : Vitaminy a hormony
Ch (septima) : Enzymy
Ch (septima) : Sacharidy
Ch (septima) : Lipidy
Ch (septima) : Léčiva, pesticidy, batviva a detergenty
TV (septima) : Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV (septima) : Činnosti ovlivňující zdraví

Z:

TV (kvinta) : činnosti ovlivňující zdraví
TV (kvinta) : Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV (kvinta) : Činnosti podporující pohybové učení
(kvinta) : Psychohygiena
Ch (kvinta) : Stavba atomu
D (kvinta) : Pravěk
TV (sexta) : Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV (sexta) : Činnost ovlivňující zdraví
TV (sexta) : Činnost ovlivňující pohybové učení
Ch (sexta) : Voda a peroxid vodíku
F (sexta) : Zvukové vlnění
TV (septima) : Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV (septima) : Činnosti ovlivňující zdraví
Ch (septima) : Lipidy
Ch (septima) : Proteiny
Ch (septima) : Nukleové kyseliny
Ch (septima) : Enzymy
Ch (septima) : Vitaminy a hormony
Ch (septima) : Základy látkového metabolismu
Ch (septima) : Sacharidy
Ch (septima) : Heterocyklické sloučeniny
Ch (septima) : Organokovové sloučeniny
F (septima) : Optické zobrazování

Genetika	
výstupy	učivo
využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	- molekulární a buněčné základy dědičnosti - dědičnost a proměnlivost, J. G. Mendel a jeho zákony, využití v praxi
přesahy	
Do: AJ (septima) : Věda v každodenním životě IKT (septima) : publikování Ch (septima) : Nukleové kyseliny	

Ch (septima) : Proteiny	
Z:	
Ch (septima) : Nukleové kyseliny	
Ekologie	
výstupy	učivo
• používá správně základní ekologické pojmy • objasňuje základní ekologické vztahy	- základní ekologické pojmy - biosféra a její členění
přesahy	
Do: AJ (septima) : Věda v každodenním životě IKT (septima) : publikování (septima) : Mezinárodní vztahy a globální svět Ch (septima) : Léčiva, pesticidy, batviva a detergenty Ch (septima) : Organokovové sloučeniny Ch (septima) : Organické sloučeniny křemíku a fosforu Ch (septima) : Organické sloučeniny síry Ch (septima) : Dusíkaté deriváty uhlovodíků Z: GG (kvinta) : Geografické informace a terénní vyučování GG (kvinta) : Přírodní prostředí GG (kvinta) : Makroregiony- mimoevropské GG (sexta) : Sociální prostředí GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR Ch (sexta) : Voda a peroxid vodíku Ch (sexta) : Ropa a zemní plyn jako základní suroviny chemického průmyslu Ch (sexta) : p-prvky nekovového charakteru Ch (sexta) : p-prvky kovového charakteru Ch (sexta) : s-prvky (septima) : Mezinárodní vztahy a globální svět Ch (septima) : Léčiva, pesticidy, batviva a detergenty Ch (septima) : Enzymy AJ (oktáva) : Angličtina v běžném životě	

4.5.4 Geografie

Geografie je vyučovací předmět, který charakterizuje různá území, rozmístění obyvatel, jevů a událostí v prostředí. Studuje vztahy mezi prostředím a člověkem. Studuje hlavní přírodní, hospodářské a sociální podmínky v jednotlivých regionech/Česká republika, Evropa a ostatní světadíly. Umožňuje studentům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, umožňuje uvědomovat si civilizační rizika. Vysvětluje vztah lidí k přírodnímu prostředí i společenskému prostředí. Klade důraz na studium místní ho regionu jeho geografickou charakteristiku a možnosti dalšího rozvoje.

Geografie používá různé formy výuky: 1/výkladové hodiny propojené s diskuzemi a debatami 2/hodiny zaměřené na problémové vyučování 3/školní projekty 4/cvičení a pozorování v terénu 5/geografické exkurze

Využívá samostatnou odbornou učebnu, vybavenou odpovídajícím materiálním vybavením.

Strategie vyučovacího předmětu: student používá tradičních zeměpisných pomůcek /globus, kompas, nástěnné a atlasové mapy/ počítačové sekvence a jiné prvky audiovizuální techniky. Využívá se týmová výuka i různé formy individuální výuky.

Student vyhledává informace pomocí internetu, dovede pracovat s tabulkami a grafy. dovede pracovat s učebnicí,

kde je schopen vybrat učivo hlavní a vedlejší. Dovede zhodnotit výsledky pozorování v krajině při praktických

cvičení v terénu.

Hodnocení: Student je hodnocen ústním zkoušením, pomocí testů dílčích i závěrečných, testů s využitím slepých map.

Rovněž se hodnotí spolupráce v hodině. Hodnocení závěrečných testů: 90%-----výborně
89%--78%----chvalitebně

77%--52%----dobře

51%--40%----dostatečně

39%-----nedostatečně

Samostatné prezentace žáků jsou hodnoceny podle náročnosti zadání a podle způsobu prezentace.

Učební plán předmětu

Ročník	5	6
Dotace	2 + 1	2 + 1
Povinnost (skupina)	povinný	povinný
Dotace skupiny		

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Člověk a životní prostředí
 - Ekosystémy
 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - Vztah člověka k prostředí
 - Životní prostředí regionu a České republiky
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - Práce v realizačním týmu
 - Tvorba mediálního sdělení
- MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:
 - Etnický původ
 - Multikulturalita
 - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Hodnoty, postoje, praktická etika
 - Komunikace
 - Kooperace a kompetice
 - Mezilidské vztahy
 - Poznávání lidí
 - Rozvoj schopností poznávání
 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - Sociální komunikace
 - Spolupráce a soutěž
- VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA:
 - Formy participace občanů v politickém životě
 - Občanská společnost a škola
 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
 - Evropa a svět nás zajímá
 - Globalizační a rozvojové procesy
 - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
 - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
 - Jsme Evropané
 - Vzdělávání v Evropě a ve světě
 - Žijeme v Evropě

kvinta - dotace: 2 + 1, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě

- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Kompetence pracovní

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Geografické informace a terénní vyučování	
výstupy	učivo
• používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů • orientuje se s pomocí map v krajině	- geografická kartografie a topografie – praktické aplikace s kartografickými produkty, s mapami různých funkcí, s kartogramy - geografický a kartografický vyjadřovací jazyk – obecně používané pojmy, kartografické znaky, vysvětlivky, statistická data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii

• používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území • čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	- geografické informační a navigační systémy – geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum Země (DPZ), praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS (globální polohový systém) - terénní geografická výuka, praxe a aplikace – geografické exkurze a terénní cvičení, praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce
přesahy	
Do: B (septima) : Ekologie Z: DG (sexta) : Úvod do předmětu	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu, Mediální produkty a jejich význam	
Přírodní prostředí	
výstupy	učivo
• porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí • objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických páسů • objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině	- Země jako vesmírné těleso – tvar a pohyby Země, důsledky pohybu Země pro život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma na Zemi, kalendář - fyzickogeografická sféra – vzájemné vazby a souvislosti složek fyzickogeografické sféry, základní zákonitosti stavu a vývoje složek fyzickogeografické sféry, důsledky pro přírodní prostředí - systém fyzickogeografické sféry na planetární a na regionální úrovni – objekty, jevy, procesy, zonalita, azonální jevy - Země jako geologické těleso – základní geobiocykly

• hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti • rozliší hlavní biomy světa • rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi • porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy • využívá vybrané metody identifikace minerálů • analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů • určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin • analyzuje různé druhy poruch v litosféře • využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů • zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu • určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu • posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí • posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu • vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu	- zemské sféry – chemické, mineralogické a petrologické složení Země - minerály – jejich vznik a ložiska; krystaly a jejich vnitřní stavba; fyzikální a chemické vlastnosti minerálů - geologická historie Země – geologická období vývoje Země; změny polohy kontinentů; evoluce bioty a prostředí - magmatický proces – vznik magmatu a jeho tuhnutí; krystalizace minerálů z magmatu - zvětrávání a sedimentační proces – mechanické a chemické zvětrávání, srážení, sedimentace - metamorfní procesy – jejich typy; kontaktní a regionální metamorfóza - deformace litosféry – křehká a plastická deformace geologických objektů, vývoj stavby pevnin a oceánů; mechanismus deskové tektoniky; zemětřesení a vulkanismus, tvary zemského povrchu - povrchové vody – jejich rozložení na Zemi; chemické složení, pH; hydrogeologický cyklus, geologické působení vody - podzemní vody – propustnost hornin; hydrogeologické systémy; chemické složení podzemních vod; ochrana podzemních vod - vznik a vývoj půd - interakce mezi přírodou a společností – přístupy environmentální geologie, rekultivace a revitalizace krajiny - práce v terénu a geologická exkurze
přesahy	

Do: Ch (sexta) : Vodík a kyslík B (septima) : Ekologie Z: B (kvinta) : Biologie rostlin B (kvinta) : Biologie hub D (kvinta) : Právěk AJ (oktáva) : Spojené státy americké AJ (oktáva) : Ostatní anglicky mluvící země	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí, Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu	
Makroregiony- mimoevropské	
výstupy	učivo
- rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	Mimoevropské regiony- Afrika, Amerika, Asie, Austrálie, Oceánie
přesahy	
Do: AJ (oktáva) : Spojené státy americké AJ (oktáva) : Ostatní anglicky mluvící země D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny (sexta) : Úloha státu v ekonomice (sexta) : Makroekonomie (septima) : Mezinárodní vztahy a globální svět B (septima) : Ekologie GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR Z: D (kvinta) : Právěk	

D (kvinta) : Starověk D (sexta) : Počátky novověku D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945 D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny AJ (oktáva) : Spojené státy americké AJ (oktáva) : Ostatní anglicky mluvící země AJ (oktáva) : Angličtina v běžném životě	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž, Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace, Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity, Základní problémy sociokulturních rozdílů, Psychosociální aspekty interkulturality, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Účinky mediální produkce a vliv médií, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu, Mediální produkty a jejich význam	
Životní prostředí	
výstupy	učivo
• zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi • analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny • zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	- krajina – vývoj krajiny, přírodní prostředí, společenské prostředí, vývoj ve využívání půdy, kulturní krajina, environmentalistika, krajinná (geografická) ekologie, typy krajiny, krajinný potenciál - vývoj interakce příroda-společnost – prostorová koexistence, udržitelný rozvoj (život), limity přírodního prostředí, globální problémy lidstva, výchovné, hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí
přesahy	
Do: (septima) : Mezinárodní vztahy a globální svět Ch (sexta) : Ropa a zemní plyn jako základní suroviny chemického průmyslu TV (kvinta) : činnosti ovlivňující zdraví Z: B (kvinta) : Biologie rostlin	

B (kvinta) : Biologie hub
 D (kvinta) : Pravěk
 Ch (sexta) : Voda a peroxid vodíku
 Ch (sexta) : Ropa a zemní plyn jako základní suroviny chemického průmyslu
 Ch (sexta) : p-prvky nekovového charakteru
 D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti
 D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny
 AJ (oktáva) : Spojené státy americké
 AJ (oktáva) : Ostatní anglicky mluvící země

průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí, Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu, Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam

sexta - dotace: 2 + 1, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence k učení

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence

- Nová konkrétní kompetence
- Nová konkrétní kompetence
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování

Kompetence pracovní

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Makroregiony světa- Evropa, ČR	
výstupy	učivo
• vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům • zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky	- místní region – možnosti rozvoje mikroregionu, strategické a územní plánování - Česká republika – hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, charakteristiky obyvatelstva a sídel, transformační ekonomické procesy, struktura hospodářství, regiony, euroregiony - makroregiony světa – jádra, periferie. Evropa - regionální zeměpis.

• lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika	
přesahy	
Do: AJ (sexta) : Svět AJ (oktáva) : Velká Británie D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945 D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny (sexta) : Úloha státu v ekonomice (sexta) : Makroekonomie (septima) : Mezinárodní vztahy a globální svět B (septima) : Ekologie Z: GG (kvinta) : Makroregiony- mimoevropské D (kvinta) : Pravěk D (kvinta) : Starověk TV (sexta) : Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností B (sexta) : Biologie živočichů: Protista až ptáci D (sexta) : Středověk D (sexta) : Počátky novověku AJ (sexta) : Svět AJ (sexta) : Cestování D (septima) : Osvícenství, revoluce a ideál svobody, modernizace společnosti D (septima) : Moderní doba I - situace v letech 1914-1945 D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny AJ (oktáva) : Velká Británie	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž, Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola , Občan, občanská společnost a stát , Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané, Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Základní problémy sociokulturních rozdílů, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Účinky mediální produkce a vliv médií, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu	

Sociální prostředí	
výstupy	učivo
• zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva • analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa • identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení • zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa • rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti • zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů • lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji • vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	- obyvatelstvo – základní geografické, demografické, etnické a hospodářské charakteristiky - kulturní a politické prostředí – struktura obyvatelstva, státní zřízení, geopolitické procesy, hlavní světová ohniska napětí - sídla a osídlení – sídelní struktura a její vývoj, sídlo, obec, město, jejich funkce - světové hospodářství – lokalizační faktory, sektorová a odvětvová struktura a její důsledky - socioekonomická sféra – sociálněgeografické systémy, geografické aspekty bohatství a chudoby, globalizace
přesahy	
Do: AJ (sexta) : Svět AJ (oktáva) : Ostatní anglicky mluvící země AJ (oktáva) : Spojené státy americké AJ (oktáva) : Velká Británie NJ (septima) : Mezilidské vztahy NJ (oktáva) : Aktuální události	

NJ (oktáva) : O světě kolem nás
 (kvinta) : Makrosociologie
 (sexta) : Úloha státu v ekonomice
 (sexta) : Makroekonomie
 (sexta) : Ekonomie jako společenská věda
 (septima) : Mezinárodní vztahy a globální svět
 B (septima) : Ekologie

Z:

(kvinta) : Makrosociologie
 D (kvinta) : Pravěk
 AJ (sexta) : Svět
 AJ (sexta) : Cestování
 (septima) : Mezinárodní vztahy a globální svět
 (oktáva) : Etika a religionistika
 D (oktáva) : Moderní doba II - soudobé dějiny

průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Spolupráce a soutěž, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Základní problémy sociokulturních rozdílů, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Člověk a životní prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Účinky mediální produkce a vliv médií, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu

4.5.5 Integ. člověk a příroda

Dvouhodinový pololetní předmět , 1 hod. možnost dělení na laboratorní cvičení.

Integrovaný předmět Člověk a příroda vychází z charakteristiky vzdělávací oblasti RVP Člověk a příroda s důrazem na mezipředmětové přesahy (zvl.fyzika, chemie, biologie, zeměpis, matematika) a průřezová témata.

Vzdělávacím obsahem předmětu je komplexní pohled na základní problematiku vzdělávací oblasti, doplněný alternativními řešeními konkrétních modelových situací, referáty, projekty s mezioborovými přesahy.

Příslušný vyučující vybere a konkretizuje několik základních témat vzdělávacího obsahu na základě již zvládnutého učiva a zaměří se především na jejich komplexní analýzu z hledisek daných mezioborovými přesahy a vztahy tak, aby si žáci osvojili dovednosti vedoucí ke všestrannému poznání zkoumaného jevu.

Učební plán předmětu

Ročník	7
Dotace	0 + 1
Povinnost (skupina)	povinný
Dotace skupiny	

4.6 Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází

k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné

provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou

samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10) Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.

S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu

porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými

doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby

a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudebníreprodukcí i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka

a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součástí lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národě a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

----- vyšší stupeň

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Umění a kultura je zastoupena Hudebním oborem, Výtvarným oborem a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace.

Hudební obor vede žáka k porozumění hudebnímu umění. Vzdělávací obsah Hudebního oboru proto tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevovat jak při individuálních, tak i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, hodnotami a normami v umění, porozumět sdělením přenášeným hudebním jazykem, vytvářet hodnotící soudy o znějící hudbě apod., tedy pronikat do podstaty hudby.

V produkci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud.

Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností uvědomují a ověřují působení znějící hudby. Hudba zde vystupuje v „instruktivní podobě“ a umožňuje vyvozovat nové hudebně teoretické poznatky a dávat je do souvislostí s poznatky již získanými (např. poznávání typických hudebně výrazových prostředků a jejich užití ve skladbě apod.).

Reflexe jako třetí, vysoce „syntetizující“ hudební činnost (v triádě produkce – recepce – reflexe), znamená nejvyšší stupeň poznávací činnosti umožňující „komplexní interpretaci hudebního díla i hudebních objektů“. Tato „komplexní interpretace“ obnáší zařazování znějící hudby do uměleckého období, určování stylu, žánru, formy díla, vytváření hodnotících soudů, zabývání se zvláštnostmi přístupu k interpretaci hudebního díla, významem a poselstvím díla vzhledem k určité umělecké a historické epoše, problematikou „konzumace“ hudby vzhledem k jejímu funkčnímu zařazení, problematikou „uměleckého provozu“ apod.

Výtvarný obor navazuje svým obsahem a cíli na Výtvarnou výchovu v základním vzdělávání a vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a na úrovni subjektivně osobnostní a sociální.

Výtvarný obor pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, sochou, designem, vzhledem krajiny, architekturou, stylem oblečení, filmem, novými médii apod.), které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. V oblasti osobnosti jsou specifickým nástrojem prožívání a poznávání, v sociální oblasti jsou nástrojem komunikace a vzájemné spolupráce. Vizuelně obrazné znakové systémy zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění různých etap a stylů, tak i ostatní produkty vizuální kultury.

Pojetí vizuálně obrazných znaků je z principu pojetím tvořivým, vyplývajícím z porovnání dosavadních a aktuálních zkušeností, předpokládajícím experimentální fázi vzniku těchto znaků a jejich ověřování poznáváním a komunikací. Z těchto pozic Výtvarný obor přistupuje k uměleckému procesu v celistvosti umělecké tvorby, recepce a interpretace.

Vzdělávací obsah Výtvarného oboru je vnitřně členěn do dvou základních okruhů pojímaných v kontextech historických a sociokulturních, v jejich vývoji a proměnách.

První okruh představují Obrazové znakové systémy umožňující vytváření aktivních, individuálně založených postojů k obsahům obrazové komunikace. Při tvorbě využívá vizuálně obrazná vyjádření vlastní, umělecká i uplatňovaná v běžné komunikaci (včetně užití dostupných technologických prostředků, jako je fotografie, video, film, ICT). Obrazové znakové systémy umožňují reflektování osobního místa žáka ve světě vizuální kultury jako vnímatele, interpreta a jako tvůrce komunikačního obsahu s uvědoměním si oblasti jeho účinku.

Druhý okruh představují Znakové systémy výtvarného umění umožňující žákovi osobní účast a aktivní vstupování do výtvarného uměleckého procesu. Reflektování vlastních prožitků, postojů a zkušeností získaných prostřednictvím experimentálního přístupu k uměleckým vizuálně obrazným prostředkům. Na tomto základě si vytváří přehled o vizuálně obrazných vyjádřeních jednotlivých směrů výtvarného umění, zejména od konce 19. století do současnosti.

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tvůrčích činností, v jejichž očekávaných výstupech se propojují hlediska tvorby, recepce a interpretace tak, aby se dále rozvíjela smyslová citlivost, uplatňovala žákova subjektivita a ověřovaly se komunikační účinky vizuálně obrazného vyjádření.

Při těchto tvůrčích činnostech se pracuje jak se znaky s ustáleným významem, tak se znaky, jejichž význam se vytváří a proměňuje. Výtvarný obor spolupracuje s obory, které rozvíjejí obraznost dalšími specifickými prostředky (hudba, literatura, dramatické obory aj.).

Vzdělávání v této oblasti kromě hlubšího poznání výtvarného, hudebního a dalších druhů umění vede žáka k reflektování uměleckého procesu v jeho celistvosti a uměleckých oborů v jejich vzájemných vazbách a přesazích. Takto pojímané vzdělávání je rozvíjeno tématem Umělecká tvorba a komunikace, které má integrativní charakter. Vzdělávací obsah tématu umožňuje žákovi pochopit základní principy umělecké tvorby a procesu komunikace v umění a prohlubuje jeho schopnost reflexe umění a kultury jako celku. Téma Umělecká tvorba a komunikace je povinným vzdělávacím obsahem a musí být do ŠVP zařazeno tak, aby každý žák dostal možnost se s ním seznámit.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání a porozumění umění prostřednictvím soustředěné a vědomé reflexe a vlastní tvorby, sledování a hodnocení umění na pozadí historických, společenských a technologických změn;

- chápání umění jako specifického a nezastupitelného způsobu komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu, k schopnosti odlišovat podstatné znaky jednotlivých druhů umění na základě porovnávání a uvědomování si jejich shodností a odlišností;
- užívání jazyka umění jako prostředku k vyjádření nejrůznějších jevů, vztahů, prožitků, emocí a představ a k schopnosti svůj způsob vyjádření hodnotit, porovnávat a nabízet ostatním členům society;
- aktivnímu podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry (na základě porozumění, tolerance, ale i kritičnosti) pro poznávání a porozumění kulturním hodnotám, projevům a potřebám různorodých sociálních skupin, etnik a národů a na vytváření pozitivního vztahu ke kulturnímu bohatství současnosti i minulosti;
- uvědomování si vlivu výchovy a vzdělání na rozvoj tvořivé osobnosti v roli tvůrce, interpreta a recipienta a na kvalitu její účasti v uměleckém procesu.

4.6.1 Společný vzdělávací obsah hudebního i výtvarného oboru

V kvintě žáci volí 2 hodiny týdně buď hudebního nebo výtvarného oboru. Zvolený obor pokračuje do sexty.

Učební plán předmětu

Ročník	5	6
Dotace	2	2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný
Dotace skupiny		

kvinta - dotace: 2, povinný

přístup k estetickému dílu	
výstupy	učivo
vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci	

- **uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí**
uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí

sexta - dotace: 2, povinný

přístup k uměleckému dílu	
výstupy	učivo
• vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti • objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu • objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem	

- **dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu**

dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu

4.7 Člověk a zdraví

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku

zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují

a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení -

v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Škola má současně povinnost nabízet veškerý obsah Zdravotní tělesné výchovy žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě,

z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových

aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí

- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

----- vyšší stupeň

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zařazení oblasti Člověk a zdraví do vzdělávání umožňuje prohloubit vztah žáků ke zdraví, posílit rozumové a citové vazby k dané problematice a rozvinout praktické dovednosti, které určují zdravý životní styl a kvalitu budoucího života v dospělosti. Zařazení této vzdělávací oblasti vychází i z předpokladu, že dobře připravení a motivovaní absolventi gymnázií mohou později výrazně ovlivňovat životní a pracovní postoje ke zdraví v celé společnosti.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví se vzdělávacími obory Výchova ke zdraví a Tělesná výchova navazuje ve svých výstupech i obsahu na stejnojmennou vzdělávací oblast pro základní vzdělávání. Jestliže se základní vzdělávání zaměřovalo především na utváření vztahu ke zdraví a na poznávání preventivní ochrany vlastního zdraví a bezpečí, vzdělávání na gymnáziu směřuje důsledněji k získání schopnosti aktivně podporovat a chránit zdraví v rámci širší komunity. Znamená to, že absolvent gymnázia by měl být připraven sledovat, hodnotit a v daných možnostech řešit situace související se zdravím a bezpečností i v rámci své budoucí rodiny, pracoviště, obce atd.

Významnou roli při tom hraje větší schopnost žáků získávat informace, analyzovat jejich obsah, ověřovat (uplatňovat) poznané v praktických činnostech, diskutovat o vzniklých problémech, o jejich prožívání, o vlivu konkrétních postupů řešení na zdraví atd. Realizace této vzdělávací oblasti tak (v porovnání se základním vzděláváním) daleko více staví na samostatnosti žáků, na jejich aktivním přístupu k dané problematice, na osobních zkušenostech a názorech, ale i na uvědomělejší utváření vztahů k jiným osobám i okolnímu prostředí, na větší zodpovědnosti za bezpečnost a zdraví, na organizačních schopnostech atd.

Výchova ke zdraví má ve vzdělávání především praktický a aplikační charakter. V návaznosti na přírodovědné a společenskovední vzdělávání a s využitím specifických informací o zdraví směřuje především k hlubšímu poznávání rizikového a nerizikového chování (v partnerských vztazích, rodičovských rolích, ve styku s návykovými látkami a jinými škodlivinami, při ohrožení bezpečí atd.) a k osvojování praktických postupů vhodných pro všestrannou aktivní podporu osobního, ale i komunitního a globálního zdraví (v běžném životě i při mimořádných událostech).

Tělesná výchova usiluje o trvalý vztah k pohybovým činnostem a o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Vychází především z motivující atmosféry, zájmu žáků a z jejich individuálních předpokladů (možností). Využívá k tomu specifických emočních prožitků, sociálních situací a bioenergetických zátěží v individuálně utvářené nabídce pohybových

činností (od zdravotně rekreačních až po výkonnostní). Z hlediska celoživotní perspektivy směřuje tělesná výchova k hlubší orientaci žáků v otázkách vlivu pohybových aktivit na zdraví. Vede je k osvojení a pravidelnému využívání konkrétních pohybových činností (kondičních a vyrovnávacích programů) v souladu s jejich pohybovými zájmy a zdravotními potřebami. Významná zůstává otázka bezpečnosti a úrazové prevence při pohybových činnostech. Velká pozornost je i nadále věnována rozvoji pohybového nadání i korekcím pohybových znevýhodnění (oslabení).

Je třeba i nadále dbát na to, aby pohled na problematiku zdraví nebyl úzce oborový a podpora zdraví prolínala celým vzděláváním i režimem školy.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání tělesných, duševních a sociálních potřeb i důsledků jejich naplňování či neuspokojování;
- poznávání životních hodnot a formování odpovídajících postojů souvisejících se zdravím a mezilidskými vztahy;
- přebírání odpovědnosti za zdraví, bezpečnost a kvalitu životního prostředí;
- upevňování vazeb: zdraví – tělesná, duševní a sociální pohoda (zdatnost) – péče o zdraví a bezpečnost – odpovědnost – vzájemná pomoc – prožitek – vzhled – vitalita – výkonnost – úspěšnost – sociální stabilita – zdraví;
- uplatňování zdravého způsobu života a aktivní podpory zdraví: zařazování osvědčených činností a postupů z oblasti hygieny, stravování, pohybu, osobního bezpečí, partnerských vztahů;
- schopnosti diskutovat o problematice týkající se zdraví, hledat a realizovat řešení v rozsahu společných možností;
- zprostředkování vhledu do života dospělých a rodiny a k uplatňování zákonnosti, tolerance, respektu a pomoci jako předpokladu bezkonfliktního partnerského vztahu a rodinného života;
- aktivní ochraně zdraví před návykovými látkami a jinými škodlivinami;
- osvojení způsobů účelného chování a poskytnutí (zajištění) nezbytné pomoci v situacích ohrožení zdraví a bezpečí, včetně mimořádných událostí;
- vnímání pohybové činnosti jako zdroje zdravotních účinků, ale i uměleckých, emočních, společenských a jiných prožitků;
- poznávání historie i současnosti společenského a sportovního života a k hodnocení konkrétních jevů souvisejících se zdravím.

4.7.1 Tělesná výchova

Vyučovací předmět tělesná výchova je zaměřen na optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti žáků. Žáci mají možnost rozvíjet si své pohybové schopnosti a dovednosti, korigovat jednostranné zatížení organismu, účinně spolupracovat ve skupinách a upevňovat přátelské vztahy. Žáci si jasně utváří vztah ke zdraví a umí si preventivně zdraví chránit.

Předmět tělesná výchova je v kvintě až oktávě vyučován s časovou dotací 2 hodiny týdně,

Pro výuku je každá třída rozdělena na dvě skupiny podle pohlaví. Ve skupině je počet žáků v rozmezí mezi 12- 20 ti žáky. Pro interní pravidelnou povinnou výuku máme k dispozici školní tělocvičnu. v teplých měsících i venkovní hřiště, výuka atletiky probíhá na Sokolském hřišti a v areálu koupaliště Marvánek.

Vyučovací předmět Tělesná výchova (TV) vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a vzdělávacího oboru Tělesná výchova z RVP G, do kterého je integrován tematický okruh vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Vyučovací předmět TV spolu s tématy Výchovy ke zdraví (VkZ) vede žáky k upevňování hygienických a zdravotně preventivních návyků, k předcházení úrazům a rozvíjí dovednost odmítat škodlivé látky.

TV usiluje o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Vychází z motivující atmosféry, zájmu žáků a jejich individuálních předpokladů.

Cílem výuky je na základě radosti z pohybu si osvojovat pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví, rozvíjet schopnosti komunikace, navazovat dobré vztahy a vytvořit trvalý vztah k pohybovým činnostem. Vede k poznání vlastních pohybových možností, zájmů a umožňuje poznat účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Součástí předmětu je i zdravotní tělesná výchova (ZTV), kdy jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách TV speciální vyrovnávací cvičení pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, která jsou kontraindikací jejich oslabení.

Podle zájmu žáků škola nabízí také zájmové kroužky sportovních her (volejbal, basketbal)

Tělesná výchova a výchova ke zdraví je na našem gymnáziu praktikována i na sportovních a sportovně-poznávacích kurzech.

Sekunda a kvinta (1.A) - lyžařský výcvikový kurz

Sexta (2.A) - cyklistický kurz

Septima (3.A) - vodácký kurz

Pravidla pro hodnocení :

Při hodnocení v TV je třeba uplatňovat přiměřenou náročnost, přihlížet k věkovým zvláštnostem žáků a jejich tělesným dispozicím. Podklady pro hodnocení učitel získává měřením výkonů, vizuálním hodnocením provedení jednotlivých cviků, sledováním výkonů a nasazení při kolektivních hrách, soustavným sledováním projevů žáka a jeho připravenosti na hodiny (úbor, včasný nástup, kázeň, pozornost a soustředěnost) Pro hodnocení v tělesné výchově je specifické, že se hodnotí i snaha o zlepšení výkonů bez ohledu na jejich konkrétní hodnotu. Učitel posuzuje i celkovou zdatnost žáka a snahu o její zvýšení

Učební plán předmětu

Ročník	5	6	7	8
Dotace	2	2	2	2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny				

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Životní prostředí regionu a České republiky
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Kooperace a kompetice
 - Rozvoj schopností poznávání
 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - Seberegulace a sebeorganizace
 - Spolupráce a soutěž

kvinta - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc

Kompetence pracovní

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

činnosti ovlivňující zdraví	
výstupy	učivo
• organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity • ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy	- význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením - strečinková cvičení, přímivá cvičení, kruhový trénink

• organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití • vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí • poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách	- prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení protahování a posilování příslušných svalových skupin - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka Z: GG (kvinta) : Životní prostředí AJ (kvinta) : Zájmové činnosti AJ (oktáva) : Angličtina v běžném životě	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace	
Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
výstupy	učivo

• provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících • užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží • připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci	Atletika 60 m, 100m,2000-3000 m - ch. 1500 - d.. běh v terénu 15-20 min. ch., 12 - 15min.d.,ch. koule (4kg d., 5kg ch.) Sportovní gymnastika hrazda - výmyk, přešvihy únožmo, podmet, závěs v podkolení, toč vpřed a vzad akrobacie - kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou, přemet stranou, kotoul letmo, salto z trampolínky, přemet stranou **přeskok- roznožka, skrčka kruhy- houpání, houpání s obraty, svis vznesmo, svis střemhlav, silová a statická cvičení kladina (dívky)- náskok, seskok, chůze, poskoky, rovnovážné polohy malá trampolína - skoky, salto vpřed, kotoul letmo Rytmická gymnastika estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem - základy rytmičké gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance Úpoly přetahy, přetlaky, pády, úpolové hry,základy sebeobran Sportovní hry basketbal, volejbal, softbal , fotbal -ch.I, lední hokej -ch., florbal *Lyžařský kurz výcvik sjezdového a běžeckého lyžování, příprava lyžařské akce, pobyt v horách, ochrana přírody, základy orientace, první pomoc
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka Z: HO (kvinta) : Produkce	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Spolupráce a soutěž, Seberegulace a sebeorganizace	

Činnosti podporující pohybové učení	
výstupy	učivo
• volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva • sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování - historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta - pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Spolupráce a soutěž	

Aktivity, pomůcky a soutěže

[Aktivita] - Atletické závody

60m. 100m, skok daleký, skok vysoký, koule, štafety

Závody probíhají místo výuky jeden školní den na podzim. Studenti se přihlašují individuálně, rozdělení na 2 věkové kategorie

[Aktivita] - Turnaj " 17. listopadu " v basketbalu

Turnaj pro střední školy ze Středočeského kraje, popřípadě i z Prahy.

[Aktivita] - Sportovní den

Jeden školní den je věnován sportovním hrám podle volby studenta.

Termín sportovního dne je tradičně na začátku druhého pololetí.

[Aktivita] - Lyžařský výcvikový kurz

- běžecké lyžování (klasická technika, bruslení)
- sjezdové lyžování (kročná technika, carvingová technika)

Závody: sjezdové i běžecké lyžování

sexta - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence pracovní

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Činnost ovlivňující zdraví	
výstupy	učivo
• organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity • ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití • vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití	- význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením strečinková cvičení, přímivá cvičení, kruhový trénink - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení protahování a posilování příslušných svalových skupin - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

• využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí • poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících • připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci	
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka Z: NJ (sexta) : Příroda a životní prostředí	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž, Komunikace	
Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
výstupy	učivo
• provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností	Atletika 60 m, 100m, 2000-3000 m - ch. 1500 - d.. běh v terénu 15-20 min. ch., 12 - 15min.d.,ch. koule (4kg d., 5kg ch.), skok daleký, skok vysoký Sportovní gymnastika hrazda - výmyk, přešvihy únožmo, podmet, závěs v podkolení, toč vpřed a vzad akrobacie - kotoul vpřed a vzad, kotoul vpřed letmo, stoj na rukou, přemet stranou,

a usiluje o své pohybové sebezdokonalení • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně	přemet vpřed, salto z trampolíny, přemet stranou *přeskok- roznožka, skrčka přes koně a kozu našíř kruhy- houpání, houpání s obraty, svis vznesmo, svis střemhlav, silová a statická cvičení kladina (dívky)- náskok, seskok, chůze, poskoky, rovnovážné polohy malá trampolína - skoky, salto vpřed, kotoul letmo Rytmická gymnastika estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem - základy rytmičké gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance Úpoly přetahy, přetlaky, pády, úpolové hry, základy sebeobran Sportovní hry basketbal, volejbal, softbal , fotbal -ch.l, lední hokej -ch., florbal **Cyklistický poznávací kurz Denní vyjíždky na kole, příprava a organizace cyklistických výletů, bezpečnost silničního provozu, první pomoc, ochrana přírody, základy orientace, poznávání kulturních i přírodních památek
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka GG (sexta) : Makroregiony světa- Evropa, ČR Z: HO (sexta) : Produkce	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž, Sebepoznání a sebepojetí ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Životní prostředí regionu a České republiky	
Činnost ovlivňující pohybové učení	
výstupy	učivo
• užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky)	- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického

na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží • volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva • sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování - historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta - pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování - žák ovládá a dodržuje pravidla provozu na veřejných komunikacích - žák zvládá jízdu na kole v mírném terénu i na silnici
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž, Komunikace	

Aktivity, pomůcky a soutěže

[Aktivita] - Atletické závody

60m. 100m, skok daleký, skok vysoký, koule, štafety

Závody probíhají místo výuky jeden školní den na podzim. Studenti se přihlašují individuálně, rozdělení na 2 věkové kategorie

[Aktivita] - Turnaj " 17. listopadu " v basketbalu

Turnaj pro střední školy ze Středočeského kraje, popřípadě i z Prahy.

[Aktivita] - Sportovní den

Jeden školní den je věnován sportovním hrám podle volby studenta.

Termín sportovního dne je tradičně na začátku druhého pololetí.

[Aktivita] - Cyklistický poznávací kurz

- cvičná jízda

- základy pravidel silničního provozu
- základní terminologie a základy nonverbální komunikace na kole
- jízda v terénu
- jízda na silnici
- kulturně-historický, geografický a přírodovědně zaměřený program

septima - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence pracovní

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Činnosti ovlivňující zdraví	
výstupy	učivo
• organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity • ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně	- význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením - strečinková cvičení, přímivá cvičení, kruhový trénink - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná

orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití • vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí • poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách	zdravotně zaměřená cvičení protahování a posilování příslušných svalových skupin - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka Z: (kvinta) : Psychohygiena B (septima) : Biologie člověka	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
výstupy	učivo
• připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	Všeobecná průprava :vyrovnávací a zdravotní cvičení,rozvoj kloubní pohyblivosti, rychlostně silová cvičení,vytrvalostní cvičení Atletika : 60m,100m, 1500m - d,2000-3000m - ch, skok do dálky, skok do výšky, vrh koulí do 4kg -d,5 - 7 kg - ch, běh v terénu 15 – 20 min. Pohybové hry :soutěživé a bojové hry Všeobecná průprava : posilování, kruhový trénink ,strečink, cvičení pro správné držení těla Sportovní hry : Basketbal – osobní obrana, rozvíjení herních činností jednotlivce,herní kombinace, utkání Volejbal – HČJ,herní kombinace, utkání Florbald – HČJ,herní kombinace, utkání Házená – základy HČJ, utkání Softbal – HČJ, utkání se zjednodušenými pravidly Všeobecná průprava : posilování, strečink, skoky na trampolíně,

• užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží • volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci	Sportovní gymnastika :akrobacie – kotoul vpřed letmo, kotoul vzad, stoj na rukou do kotoulu vpřed, přemet stranou, přemet vpřed přeskok – roznožka a skrčka přes kozu, šv. bednu a koně našíř, chlapci - i nadél hrazda – výmyk, přešvihy únožmo, podmet, toč vpřed a vzad, vzklopka - ch, kruhy – houpání, houpání s obraty, svís vznesmo a střemhlav kladina – náskok, seskok, chůze, poskoky, rovnovážné polohy malá trampolína - skoky, salto vpřed, kotoul letmo Rytmická gymnastika :cvičení při hudbě bez náčiní i s náčiním, taneční kroky Úpoly : přetahy, přetlaky, pády, úpolové hry *Bruslení :jízda vpřed a vzad, zastavení, překládání, Hokej - HČJ, utkání Všeobecná průprava :rychlostně silová a vytrvalostní cvičení, pohybové hry **Turistika a pobyt v přírodě: jízda na lodi, orientace v terénu, první pomoc, zakládání a rušení tábořiště
přesahy	
Do: B (septima) : Biologie člověka Z: B (septima) : Biologie člověka	
Činnosti podporující pohybové učení	
výstupy	učivo
• respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva • sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje	- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování - historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta

aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	- pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování
přesahy	
Do: (kvinta) : Psychologie osobnosti (kvinta) : Psychohygiena Z: (kvinta) : Psychologie osobnosti (kvinta) : Psychohygiena	

Aktivity, pomůcky a soutěže

[Aktivita] - Atletika

Atletický sportovní den

[Aktivita] - Basketbal

Turnaj "17.listopadu"

[Aktivita] - Kanoistika

Týdenní vodácký kurz

oktáva - dotace: 2, povinný

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

Kompetence komunikativní

- efektivně využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky

Kompetence pracovní

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Činnosti ovlivňující zdraví	
výstupy	učivo
• organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity • ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití • vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí • poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách	- význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením strečinková cvičení, přímivá cvičení, kruhový trénink - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení protahování a posilování příslušných svalových skupin - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
výstupy	učivo

• provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících • užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží • volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci	Všeobecná průprava :vyrovnávací a zdravotní cvičení,rozvoj kloubní pohyblivosti, rychlostně silová cvičení,vytrvalostní cvičení Atletika : 60m,100m, 1500m - d,2000-3000m - ch, skok do dálky, skok do výšky, vrh koulí do 4kg -d,5 - 7 kg - ch, běh v terénu 15 – 20 min. Pohybové hry :soutěživé a bojové hry Všeobecná průprava : posilování, kruhový trénink ,strečink, cvičení pro správné držení těla Sportovní hry : Basketbal – osobní obrana, rozvíjení herních činností jednotlivce,herní kombinace, utkání Volejbal – HČJ,herní kombinace, utkání Florbál – HČJ,herní kombinace, utkání Házená – základy HČJ, utkání Softbal – HČJ, utkání se zjednodušenými pravidly Všeobecná průprava : posilování, strečink, skoky na trampolíně, Sportovní gymnastika :akrobacie – kotoul vpřed letmo, kotoul vzad,stož na rukou do kotoulu vpřed, přemet stranou,přemet vpřed ** přeskok – roznožka a skrčka přes kozu, šv. bednu a koně našíř ,chlapci - i nadél hrazda – výmyk, přešvihy únožmo,podmet,toč vpřed a vzad, vzklopka - ch, kruhy – houpání,houpání s obraty, svis vznesmo a střemhlav kladina – náskok,seskok,chůze, poskoky,rovnovážné polohy malá trampolína - skoky, salto vpřed, kotoul letmo Rytmická gymnastika :cvičení při hudbě bez náčiní i s náčiním, taneční kroky Úpoly : přetahy, přetlaky,pády, úpolové hry *Bruslení :jízda vpřed a vzad, zastavení,překládání, Hokej - HČJ, utkání Všeobecná průprava : rychlostně silová a vytrvalostní cvičení, pohybové hry
Činnosti podporující pohybové učení	
výstupy	učivo
• respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje)	- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely,

třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva • sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování - historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta - pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování
--	--

Aktivity, pomůcky a soutěže

[Aktivita] - Atletika

Atletický sportovní den

[Aktivita] - Basketbal

Turnaj "17. listopadu" mezi SŠ

4.8 Volitelné vzdělávací aktivity

4.8.1 Matur.semináře

Maturitní semináře slouží k probrání učiva a dosažení výstupů katalogů maturitních požadavků, které nejsou zahrnuty v RVP/ŠVP příslušných předmětů nebo jejichž hodinová dotace nepostačuje k přípravě na maturitní zkoušku vyšší úrovně obtížnosti.

V septimě žáci povinně volí 2 dvouhodinové dvouleté volitelné předměty, z nichž min.1 musí být maturitní.

V oktávě

žáci povinně volí další 3 dvouhodinové předměty(jednoleté), a to z nabídky maturitních nebo specifických seminářů.

Žáci volí z nabídky následujících maturitních seminářů:

ČJL 2 letý

AJ 2letý

NJ 1 letý

Děj 1letý

OSZ (občanský a spol.věd.základ) 1 letý

Zem 2 letý

Mat 2letý

Fyz 2letý

Bio 2letý

Che 2letý

Osnovy jednotlivých volitelných předmětů/seminářů zpracovávají příslušní vyučující pro příslušný školní rok na základě RVP/ŠVP a aktuálně platných verzí katalogů maturitních požadavků.

Učební plán předmětu

Ročník	7	8
Dotace	2 + 2	4 + 2
Povinnost (skupina)	volitelný (bez skupiny)	volitelný (bez skupiny)
Dotace skupiny		

4.8.2 Specifické semináře

Specifické semináře (dvouhodinové, jednoleté) jsou zaměřeny na prohloubení a rozšíření vybraného učiva a problematiky vztahující se k příbuzným předmětům.

Osnovy jednotlivých volitelných předmětů/seminářů zpracovávají příslušní vyučující pro příslušný školní rok.

Učební plán předmětu

Ročník	7	8
Dotace	0	0 + 4
Povinnost (skupina)	volitelný (bez skupiny)	volitelný (bez skupiny)
Dotace skupiny		

5 Školní projekty

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Hodnocení žáků:

Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků je součástí školního řádu(klasifikační řád) platného pro celou školu.

ŠVP GR dále uvádí předmětovými komisemi stanovenou stupnici klasifikace souhrnných testů dle dosaženého % bodového hodnocení dle specifik předmětu, a to v tomto rámci:

stupeň výborný (1) - úspěšnost v rozmezí 90-100%

stupeň nedostatečný (5) - úspěšnost nižší než 40 - 50%

Hodnocení žáků se zaměří na kvalitu dosahování stanovených očekávaných výstupů a odpovídajících kompetencí.

Hodnocení bude žákům vždy zdůvodněno (míra dosažení očekávaných výstupů dle předem stanovených kritérií) a žáci budou též systematicky vedeni k sebehodnocení a stanovování postupných cílů k dosažení pokroku.

Autoevaluace školy:

Autoevaluace školy vychází ze stanovených kritérií autoevaluace pro celou školu, v ročnících, ve kterých probíhá vzdělávání dle ŠVP pak zejména na průběh vzdělávání vedoucí k očekávaným výstupům a případné korekce ŠVP vyplývající z jeho praktické aplikace.

Jednotliví vyučující každoročně provádějí pro svou potřebu hodnocení vlastní práce za minulý školní rok, předmětové komise každoročně předkládají zprávu o průběhu a výsledcích vzdělávání v uplynulém školním roce a vyplývajících záměrech pro následující školní rok.

Škola se účastní srovnávacích testování vč.testování tzv.přidané hodnoty.

Kritéria vlastního hodnocení školy , jeho rámcová struktura a pravidla vycházejí z vyhlášky č.15/2005 Sb.(změna č.225/2009 Sb.) , ve znění pozdějších předpisů , kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.Ředitel školy zpracovává vlastní hodnocení školy za období 3 školních roků a projednává v pedagogické radě.